Sigbjørn Tore Tenfjord

Juridisk ordliste

Skuleboknemndi åt Studentmållaget i Oslo

Innhald

Føreord til Juridisk Ordliste av Asgeir Olden 4

Innleiing til Juridisk Ordliste av Asgeir Olden 5

Juridisk Ordliste av Sigbjørn Tore Tenfjord 14

Bokmål-nynorsk 14

Nynorsk-bokmål 65

Etterord av Håvard Tangen 68

Føreord til Juridisk ordliste av Asgeir Olden

Sidan Nikolaus Gjelsvik gav ut *Juridisk Ordliste* i 1929, har det ikkje skjedd særleg i arbeidet med det nynorske rettsmålet. Einskilde unntak har funnest, men dei har vore få og spreidde. Denne boka er ein freistnad på å gjennomarbeide og systematisere dei viktigaste orda og omgrepa i «juridisk sprogbruk» og gje dei nynorske avløysingsord. Ei avløysingsordliste som denne har likevel klåre avgrensingar. Forklaringar og tilvisingar finst ikkje. Noko av dette har eg prøvt å bøte på med å setje inn døme, men det er sjølvsagt ikkje nok. Dessutan er ikkje alle framlegga til avløysingsord like gode. Brukarane må prøve seg fram heile tida. Til hjelp har eg skrive ei rettleiing for bruken. Eg vil seie det så sterkt at denne **må** lesast før ein tek til å bruke ordlista. Nynorske **ord** kan aldri åleine gjere eit godt språk.

Eg vonar å fremje eitt stort mål med denne boka – at so mange som råd skal ta til å bruke nynorsk når dei skriv om juss og juridiske emne. Denne boka kan vere med på å byggje opp ein standard for nynorsk rettsmål. I mine auge har dette mykje å seie. Dersom kvar mann skal lage si eiga norm, vert det så mykje arbeid at eit fåtal greier å gjennomføre det. Ei norm vil dessutan kunne vere med å bryte ned myten om at nynorsk ikkje eignar seg som rettsmål.

I arbeidet med denne boka har eg hatt hjelp av fleire. Alle har sin del i at ho no ligg føre. Særleg takk går til professor Mons Sandnes Nygard. Han har lånt meg sine private notat og har elles gjort eit stort arbeid for nynorsk rettsmål i Sivillovbokutvalet. Utgjevaren og konsulentane deira har òg vore til stor hjelp. Eg takkar alle. Hovuddelen av arbeidet har likevel falle på meg. Eg må difor også ta ansvaret for det som står og ikkje står. Lukke til.

Bergen i november 1975

Asgeir Olden

Det er gjort nokre mindre endringar i 2. opplaget. Dei fleste er trykkfeil i 1. opplaget som er retta opp. 3. opplaget er uendra opptrykk av 2. opplaget.

Innleiing til Juridisk ordliste av Asgeir Olden

Treng vi ei avløysingsordbok?

Jus-studentar og juristar med nynorsk til hovudmål går ofte frå morsmålet sitt før eller seinare. Årsakene er mange. Det språklege og sosiale presset frå riksmålsjussen og det juridiske miljøet har utan tvil mest å seie. Likevel er det eit faktum at alternativet har mangla. Studentar og folk som arbeider i juridiske yrke, har i stor mon måtta lage sitt eige språk når dei skulle skrive nynorsk rettsmål. Resultatet er ein nok har fått utvikla eit slikt, men at lite er gjort for å samle og systematisere dette. Unntaket i så måte er først og fremst Nikolaus Gjelsvik. Det er likevel to grunnar til at vi ikkje kan byggje fullt ut på arbeida hans. Den første er at dei ikkje femner vidt nok. Den andre er at det meste av det Gjelsvik skreiv på nynorsk er i ei språkdrakt dei fleste vil kjenne unaturleg i dag.

Eg meiner difor at ei fornorskingsordbok av det slaget som ligg føre her, er rettkomen – og at ho trengst. Men eg vil streke under at ei slik bok berre kan vere eit første steg på vegen. Eit nynorsk rettsmål kan ikkje springe ut av ei ordliste. Det er i tilfelle bruken av ho som kan gjere boka til ein nyttig reiskap. Dersom ordlista vert brukt – og brukt med kritikk – trur eg likevel at vi kan kome eit steg vidare.

Språket i ordlista

Eg ser ei rad mogelege løysingar på spørsmålet om kva språk som skal rå i jussen. Den eine er at riksmålet skal vere einerådande som det stort sett er i dag. Den andre at riksmålet skal oppnorskast til eit slag bokmål – og at nynorskjuristane skal hengje seg på denne lina. Desse to løysingane avviser eg utan vidare. Vi har eit skriftspråk som er full utbygt og fullt tenleg. Me kunne like gjerne leggje nynorsken i grava om vi ikkje trudde han kunne nyttast like godt på alle område.

Likevel kan ein velje ulike framgangsmåter. Ein er å ta opp mest råd av det gamle norske rettsmålet. Ein annan er å leggje rettmålet så nær opp til daglegmålet og ny rettskriving som råd. Eg har i hovudsak bygt på denne siste måten, men har nytta eldre ord og uttrykk så langt dette har høvt. Vi skal òg vere merksame på at mange eldre ord er så mykje nytta at vi knapt tenkjer på opphavet når vi nyttar dei.

Mange kjem til å meine at eg øydelegg jusspråket som vitskapsmål med dei løysingane eg gjer framlegg om. Eg er usamd i dette. Eg vil gjerne nytte høvet til å sitere frå innleiinga til Nikolaus Gjelsvik si *Juridiske Ordliste*: «Rettstankane er jamnast enkle og klaare i seg sjølv. Det gjeld berre aa gjeva dei ei enkel og klaar form. Eller klæda dei i ein folkeleg bunad, so dei ikkje vert altfor

avkjennelege. Det norske fokemaalet er her til stor hjelp, naar ein berre lærer seg til aa nytta ut dei fyremunene det hev.»

Dessutan må ein spørje – vitskap for kven? Skal jussen vere til for dei som likar seg best i latinen og tysken? Eller for å seie det på ein annan måte – skal ein vere nøydd til å lære seg eit nytt språk når ein skal lære eller bruke jussen? Svaret mitt er enkelt nok. Det skal vi ikkje. Det vil alltid vere slik at det er vanskelege ord og uttrykk i jussen. Like eins vil det alltid kunne finnast vanskar med uttrykksmåten. Då kan ein velje mellom å drukne innhaldet i eit blømande språk, eller å uttrykkje seg klårt og folkeleg. Eg er ikkje i tvil om kva ein står seg på. Det er sjeldan slik at ein vinn noko i klårleik med å uttrykkje seg vanskeleg og omstendeleg. Vi kjem aldri bort frå at at det er ein viss tanke som skal fram – ikkje visse ord. Orda skal berre vere ei hjelperåd for tanken.

Eg kjenner likevel ingen vitskapar som har eit så blømande språk som jussen. Men ingen må la seg lure til å tru at det er eit levande språk. Eller meiner nokon at dette er ein god måte å uttrykkje seg på: «Overflod av penger er forbeholdt et fåtall. Derimot er de aller fleste ganske vel utstyrt med behov. En rekke av disse behov lar seg ikke tilfredsstille uten betydelige uttellinger. Dette er ensbetydende med at vi i større eller mindre grad er henvist til å resignere, i den forstand at behovenes tilfredsstillelse i høyden blir ein forjettende dagdrøm ...» (Kristen Andersen: *Kjøpsrett*).

Slik skriv dessverre mange juristar. Eg kan ikkje skjøne kva det har med god juss å gjere.

På den andre sida ventar eg kritikk fordi eg tar med for mange side- og klammeformer i omsetjingane mine. Det er mogeleg at dette er ein rett kritikk. Men eg har ikkje lyst til å stille meg opp som overdommar i striden om kva som kan nyttast i nynorsk og kva som er dårlege ord. I nokon mon vil vel også dette skifte litt frå landsdel til landsdel. For somme kan eit ord vere naturleg medan det for andre slett ikkje høver med deira måte å skrive og tale på. I alle høve har eg strekt meg langt i å ta med former som **kan** nyttast.

Oppbygginga av ordlista

Dette er ei avløysingsordbok. Alt i dette ligg det avgrensingar. For det første vert det ikkje plass til lovtilvisingar og interne tilvisingar som kunne gjere forståinga lettare. Eg har prøvt å bøte litt på dette med å setje inn ein del døme. Særleg ord som kan ha ulike tydingar har eg prøvt å gje nokre døme på ulik eller særleg bruk. Desse er meint å vere rettleiande. I somme samanhengar kan dei døma eg har sett inn, vere heilt ubrukelege. Dette får folk vurdere sjølve. Grunnen til at døma likevel er med, er at eg trur dei til ein viss grad kan hjelpe på mangelen av tilvisingar. Dessutan at ein lettare skal kunne finne andre løysingar. I tillegg har eg ei lita von om at somme skal kunne lære litt om måten å skrive om til nynorsk på.

Den andre avgrensinga ligg i framhaldet av dette. Dersom ein skal lage ei avløysingsordbok, vil alle ord vere rivne ut av samanhengen. Då er det utan vidare klårt at bruken av avløysingsorda ikkje gjev seg sjølv. Og det er klårt at ein ikkje kan få med seg alle mogelege ord eit einskildord kan omsetjast med. Eg har prøvt å få med dei mest sentrale. Eg meiner at det er upraktisk og ugjerleg å få med alle. Ein bør difor ikkje lure alfor mykje om ein ikkje finn akkurat den tydinga ein er ute etter.

Ei praktisk avgrensing ligg i talet på ord som kan vere med. Grensene må dragast i to leier. På eine sida må ein prøve å halde seg til dei orda som er spesielle for jussen eller som er mykje nytta i jussen. På den andre sida må ein utelate altfor spesielle ord. Dersom ein til dømes leitar etter dei mange spesialutrykka i sjøretten i denne ordlista, kjem ein ikkje til å ha særleg hell med seg.

Grensene vil i alle høve måtte dragast. Eg har gjort det etter beste skjøn. Slik lista nå ligg føre, er det med om lag 2500 bokmålsord med omsetjingar. Eg meiner at desse utan vidare gjev grunnlag for sjølv å omsetje minst 3-4000 ord til. Dette gjeld særleg ord som tar til på same førestaving som ord i lista. På same måten med substantiv, verb og adjektiv/adverb med opphav i same ordstammen. Meir om dette seinare.

Eit anna punkt eg vil ta opp her, er omsetjing av eitt ord med eitt ord. Eg har kanskje følgt lina med å omsetje eit bokmålsord med einskildord på nynorsk litt for langt. Ofte er det best å skrive om. Eit ord som «avhengighet» har eg til dømes omsett med «ufridom, usjølvstende, tilknyting». I mange høve kan det vere kunstig å bruke desse omsetjingane. Full omskriving vil då vere det beste, til dømes: «grunnen til at han ikkje stod fritt, var ...», «ho var sterkt knytt til A», «A har utnytta at B ikkje kunne greie seg utan henne», osv. I prinsippet må kvar omsetjing vurderast på same måten. Det er slett ikkje sikkert at eit einskildord er den beste løysinga. Ofte er det rett og slett gale.

Eg har teke med framandord så langt eg meiner å ha fornuftige framlegg til avløysingsord. Ein del av avløysingsorda er kanskje ikkje heilt gode. Difor har eg jamt over sett til framandordet saman med avløysingsorda. Sikkert er det at vi har langt att før framandorda kan få avløysing av norske ord til rettsmålet. Men ein stad må ein ta til.

Til sist her vil eg peike på at eg ikkje har skilt mellom alle dei ulike tydingane eit ord kan ha. Eit skråstrek kunne gjerne vere på sin plass her og der. Eg har likevel funne at dette var upraktisk. Skråstreka ville ikkje seie noko om **kva** ordet tydde i den særskilde samanhengen, og då ville vi vere like langt. Dessutan går eg ut frå at dei som nyttar ordlista, vil kjenne såpass mykje til stoffet at dei utan vidare vil skjøne når eit ord skal nyttast i eine eller andre samanhengen.

Avløysingsorda

For kvart bokmålsord finst det jamt over meir enn ei omsetjing til nynorsk. Unntaka er dei fast innarbeidde nynorske rettsomgrepa. Men også her har eg stundom gjort framlegg om fleire avløysingsord. Dette kjem av at ordbruken ofte er litt utflytande – det er ikkje støtt ein brukar orda heilt nøye. Då kan eit anna ord enn det vanleg brukte vere like godt.

Det som i alle høve er klårt, er at ein ikkje kan få med seg alle mogelege avløysingsord. Utveljinga er gjort etter skjøn, men eg vil tru at dei mest sentrale avløysingsorda er komne med.

På den andre sida er det like klårt at kvart einskilt avløysingsord ikkje er like godt i alle samanhengar. Her får folk prøve seg fram. Døma er sette til for å vere til ei viss hjelp i dette. Elles får folk lite på eigen språksans.

Eg vil også leggje til at ikkje alle avløysingsord går like godt inn i kvar einskild sitt skriftmål eller i nynorsk i det heile. Ein god del av avløysingsorda er på kanten av det som er lov å bruke i nynorsk. Eg har likevel ikkje gjort noka prioritering av orda. Det vanlege vil vere at det beste avløysingsordet står først, men dette er ikkje heilt gjennomført. Særleg der det er ord med ulike tydingar, vil dette vere uråd å få til. Orda må difor brukast med kritikk.

Og eg må få lov til å streka under endå ein gong at det slett ikkje er sikkert at det beste er å omsetje eitt ord på bokmål til eitt ord på nynorsk.

Til sist her – ofte er den «vanlege» tydinga av eit ord utelaten. Det har ikkje noko føre seg å omsetje «uskyldighet» med anna enn «skuldløyse». Det er denne tydinga ein vil få bruk for i jussen.

Om å lese mellom linene

For at denne boka skal kunne nyttast fullt ut, må ein lære seg å lese mellom linene. Det er ikkje råd å få med seg alle mogelege ord i ordlista. Eg har difor prøvt å byggje ho opp slik at ein del omsetjingar kan lesast indirekte ut av andre. Eg vil særleg peike på eit par viktige måtar dette kan gjerast på.

For det første er det rom for mange samansetjingar av ord med utgangspunkt i lista. Eg kan ta eit heilt enkelt og sjølvsagt døme – i ordlista finst ordet «gave» og ordet «kjøpsrett». Ut frå omsetjingane i lista kan ein då lett slutte seg til at «gavekjøp» vert «gåvekjøp» på nynorsk. Eg meiner òg at dette kan lesast ut av ordet «gavesalg» som er omsett med «gåvesal». Dette er som sagt eit litt for enkelt døme, men det skulle vise prinsippa ordlista er oppbygd etter. Eg har teke med ein del ord som er lette å omsetje til nynorsk. Desse er meinte å vere ei påminning til dei som brukar boka om liknande omsetjingar.

Det same prinsippet har eg lagt opp til med samansette ord. Det finst eit utal ord som tar til på «av-», «be-», «bort-», «etter-» o.l.. Blant desse orda har eg teke med eit utval som skulle vise framgangsmåten ein må nytte når ein skal omsetje dei. Dei som til dømes leitar etter ordet «ettervirkning», skal etter mi meining kunne lese omsetjinga «etterverknad» anten beinveges ut av dei «etter»-orda som finst i lista eller omveges gjennom å sjå kva «virkning» er omsett med. Kombinasjonane er tallause. Det gjeld berre å finne fram. Ein vil dessutan ofte kunne nytte seg av omsetjingar av ord som liknar eller tyder om lag det same som det ein er ute etter. Er du misnøgd med omsetjinga av «underretning», kan du leite på orda «bekjentgjøre, bud, lysning, meddelelse, kunngjøring, tilsigelse». Då er eg nokså viss på at du vil å finne eit ord som høver.

Ein annan måte å finne fram til andre ord på, er å halde seg til ordstomnen der denne er brukt i ei omsetjing. Lettast er dette dersom ein har omsett til dømes verbet, men ikkje substantiv og adjektiv/adverb. Eit døme: «bebyrdende» er omsett med «tyngjande». Å finne fram til omsetjinga av verbet «bebyrde» skulle då vere enkelt. Det vert «tyngja». «Autorisasjon» er med i lista, men ikkje «autorisert». Ut frå at det første tyder «godkjenning» skulle det utan vidare gå fram at «autorisert» vert «godkjend». Nyttar ein denne måten å finne fram på, skulle lista verte verd dobbelt så mykje.

Den praktiske bruken

Dersom ein berre er på jakt etter eitt ord, vil det vanlege vere at det er nok å slå opp eller finne fram til omsetjinga av dette ordet. Dersom ein skal omsetje lengre stykke frå bokmål til nynorsk, vert det mykje verre. Då ligg fellene der på rad og rekkje. Den vanlegaste feilen nynorskjuristar gjer då, er at dei brukar setningsbygnaden frå bokmål/riksmål og berre skiftar ut orda. Eg skal prøve å gje eit døme:

«Denne Lovs første del, finder, forsaavidt intet modsat er bestemt, Anvendelse paa alle strafbare Handlinger». (Straffelova, §1).

Ein mogeleg måte å omsetje denne på er slik:

«Denne lovas første del, skal, dersom ikkje det motsette er sagt, nyttast på alle strafflagde handlingar».

Dette er ein dårleg måte å omsetje på. Setningsbygnaden er tung, og har lite med nynorsk å gjere. Ein betre måte vil vere:

«Dersom ikkje anna er sagt, skal første delen i denne lova nyttast på alle strafflagde handlingar.»

Eller:

«Første delen i denne lova skal nyttast på alle handlingar som medfører straff, såframt ikkje det motsette er sagt.»

Det finst fleire andre måtar. Hovudsaka er at ein ikkje lar seg sluke av ein tung setningsbygnad, og trur at det vert god nynorsk om ein nyttar nynorske ord. Orda kan vanlegvis skiftast ut, men setningsbygnaden må vere norsk dersom ein skal skrive god norsk. Meir om dette i neste avsnitt.

Juridisk stil og skrivemåte

Det er nokså vanleg vantru at det finst ein eigen juridisk stil – ein måte å skrive på som er særeigen for juristar. På mange måtar kan ein seie at tradisjonen gjev haldepunkt for ein slik påstand. Juristmålet har støtt vore ganske fjernt frå vanleg tale- og skriftmål. Også nynorskjuristar har til dels synda på dette feltet. Den juridiske sjargongen har i alle høve lagt ein eigen dåm over skrift og tale blant juristane. Bindinga til latin, tysk og dansk har vore meir enn synleg. Nikolaus Gjelsvik er tillagd ein påstand om at juristspråket er dårleg latin med tysk setningsbygnad og danske ord. Så langt frå sanninga synest eg ikkje han var.

På den andre sida har Sjur Brækhus i skriftet *Sprogstrid og Lovsprog* (Universitetsforlaget, 1956) gjort seg til talsmann for det synet som vel har vore berande mellom toppjuristane her i landet: riksmålet er det einaste som duger. Han gjer eit pussig skilje mellom landsmål og nynorsk og hevdar at landsmålet (Aasen-normalen) kan godtakast, men ikkje nynorsken (nyare rettskriving). På mange vis er denne ordlista eit svar på denne påstanden frå Brækhus. For det første er det uråd å knyte generelle karakteristikkar av språksystem til rettskrivingsnormalar. For det andre har nynorsken i praksis vist seg dugande. For det tredje kunne eg godt tenkje meg å spørje kvar det vitskaplege grunnlaget for skiljet mellom landsmål og nynorsk kjem frå.

Men Brækhus er i alle høve inne på ein rett tanke. Ein må velje kva språk ein vil skrive. Det nyttar ikkje å tru at det finst noko eige juristmål som går over språkgrensene. Trass i alle spesialuttrykk osv. er ein sjølvsagt nøydd til å velje ei språkform å plassere desse i. Og då er det klårt at det finst store skilnader mellom riksmål og nynorsk.

Seiemåte

Hovudskiljet mellom riksmål/bokmål og nynorsk går mellom ulike måtar å seie noko på. Med stikkord kan ein seie at riksmål/bokmål byggjer på ein substantivert seiemåte, – nynorsken på ein verbal. Når ein på riksmål/bokmål seier: «ved et spørsmåls avgjørelse», heiter det «når eit spørsmål skal avgjerast» på nynorsk. Om ein skriv «ved avgjørelsen av et spørsmål», vert løysinga den same

på nynorsk. Uttrykk som «komme til anvendelse» vert «skal nyttast», «skal brukast», «kan nyttast» osv. Døma kan gjerast tallause. Den største fella for dei som vil skrive nynorsk rettsmål, er at ein nyttar seiemåten frå riksmål/bokmål og berre set nynorskord i staden for bokmålsord. Døme på dette finn ein ofte i lovtekstar, departementskriv osb.. Personleg vil eg hevde at dette ikkje kan kallast nynorsk – og i alle høve er det dårleg språk. Det vert tungt og stivt og er lite tenleg for dei fleste.

Lettast er det å gå i denne fella når ein skal omsetje noko. Men også elles viser det seg at mange heng fast i den seiemåten ein møter i lovtekstar, førearbeid, lærebøker osv. Det er uråd å gjere greie for korleis ein skal løyse alle problem med seiemåten her. Eg skal prøve å ta føre meg ein del av dei ein oftast møter.

Den beste rettesnora har ein i sin eigen dialektbakgrunn. Dei som til kvar tid tenkjer seg korleis dei ville seie noko i vanleg daglegtale, finn oftast gode løysingar. Dialektane er verbale. Ein unngår difor å falle i den substantiverte seiemåten. Dialektmåten å seie noko på er vanlegvis konkret og enkel. Det blømande juristmålet høyrer ikkje heime i nokon dialekt, – ikkje i norsk i det heile, for den del.

Det første ein oppdagar når ein nyttar dialekten sin, er at dei tilvande uttrykka og setningane ikkje duger. Det vanlege er at ein må **skrive heilt om**. «Læren om fordringers stiftelse og opphør» skulle ord for ord verte «læra om kravs stifting og bortfall». Dette er uråd å seie på nynorsk. Den omsetjinga som kanskje ligg nærast for tanken, er «læra om stifting og bortfall av krav». I mine auge er heller ikkje dette noka heilt god omsetjing. Eg er nokså viss på at om ein tenkjer seg dette uttrykket i daglegtale, ville det verte «læra om korleis krav vert til og fell bort». Kanskje er ikkje dette det beste dømet som finst, men det skulle vise tanken bak. Dersom ein låser seg fast til det bokmålsuttrykket som ligg føre, vil ein vanlegvis hamne i ein stiv riksmåls-nynorsk. Då vert nynorsk berre eit mekanisk omsetjarspråk. Ein verre lagnad kan nynorsken neppe få. Ein må hugse at riksmål/bokmål og nynorsk er heilt ulike språk, og som Gjelsvik seier det: «Kvart maal hev sine krav». Vidare seier han: «Det er ... **tankane** som maa setjast um fraa eit maal til eit anna, ikkje **ordi**. Elles vert ei umsetjing ikkje rar. I ei god umsetjing fær ein soleis ikkje bruk for dei ordi, som staar i originalen. Ein segjer tanken paa ein annan maate. Ein kan taka til døme ei so enkel setning som: «Mødets datum vil senere bli bestemt». Norsk: «Møtet vert dagsett sidan». Som ein ser, fær ein ikkje her bruk for noko ord for «datum», eller noko for «bestemt».» (Nikolaus Gjelsvik: *Juridisk Ordliste*, Oslo 1929).

Ofte er det nødvendig å dele ein periode i fleire. På denne måten kan ein unngå tunge undersetningar med innvikla preposisjonskonstruksjonar o.l.. Ein taper sjeldan noko på å setje punktum etter kvar setning. Døme: «Ventendes arv kan ikke avhendes, dog skulle det ikke være noe

til hinder for en avtale om fremtidig salg av arven». Nynorsk: «Ingen må avhende arv han ventar. Det skulle likevel ikkje vere noko i vegen for at nokon gjer avtale om å selje arven seinare.»

Denne siste setninga kan sjølvsagt omsetjast på andre måtar – og gjerne betre. Hovudpoenget her er berre at det løner seg ofte å dele opp periodane med punktum.

Denne siste omsetjinga skulle òg vise at ein bør vere varsam med passivkonstruksjonar, upersonlege uttrykk o.l. Desse flyt det av i riksmål/bokmål. På nynorsk nyttar ein til vanleg «ingen», «nokon», «han, ho, dei», «alle» osv. i staden for tunge genitivsuttrykk, preposisjonskonstruksjonar osv. Brukar ein pronomena, vert setningane lettare og enklare. Døme: «Ved edsavleggelsen» bør ikkje verte «ved eidgjeringa», men «skal nokon gjere eid» eller «når nokon skal gjere eid». «Det forbydes» vert «ingen må», «ingen kan» e.l. «Skal benyttes» vert «ein skal nytte», «tilsvarende anvendelse» vert «gjeld sameleis» eller «skal nyttast på same måten». Ofte må ein omsetje eit slikt uttrykk med, ei setning. «Ved avholdelsen av» kan best omsetjast med «når det vert halde», «når det skal haldast», «når ein held», «skal det haldast», «når … vert halde». Variantane er tallause. Det viktige er at det løner seg å løyse uttrykk heilt opp før ein tar til å setje dei saman att. Særleg på vakt bør ein vere dersom det gjeld **faste uttrykk**. Då er det meir enn lett å falle attende på ei beinveges omsetjing. Eg trur eg har vist at denne jamnast vil vere den dårlegaste. «Godtroende medkontrahent» har altfor lett for å verte «godtruande medkontrahent» i staden for «medkontrahenten i god tru», «avtalemotpart i god tru» eller «avtalepart som er i god tru». Ein har lett for å sjå på dette eine at ei slik løysing kanskje vert litt lengre enn ei beinveges omsetjing. Dette er for dey første slett ikkje alltid tilfelle. I dei fleste uttrykka eg har vore borte i, har den nynorske løysinga vorte den stuttaste. Dersom ein går gjennom døma i ordlista, trur eg ein vil sjå dette nokså snart. Jamt over trur eg likevel ikkje at det alltid er den stuttaste løysinga som er den beste. Talet på bokstavar seier ikkje særleg mykje om kor god ei omsetjing er.

Genitivar har eg så vidt nemnt. Utanom visse særnamn og uttrykk er genitiv med «s» ukjent i nynorsk. Likevel ser ein at mange nyttar denne måten å lage genitivar på. Ei slik løysing er dårleg. Den nynorske løysinga er å bruke preposisjonar eller skrive heilt om slik at genitiven går ut. Døme: «Fordringenes gyldighet» kan i dei fleste høve skrivast om med «om krava er gyldige». «Arvelovens § 44» skal vere «§ 44 i Arvelova», «lovens bokstav» skal vere «ordlyden i lova», osv. Elles er omskriving med «til» det vanlege. Døme: «Dommens tvangskraft» vert «tvangskrafta til dommen», «dommerens myndighet» vert «avgjerdsmakta til dommaren». Somme likar å bruke «sin, si, sitt, sine» i desse uttrykka. Som oftast vert dette tungt. «Hjemmelsmannens ansvar» vert sjeldan «heimelsmannen sitt ansvar». Det er betre å seie «heimelsmannen har ansvaret for» enn «det er heimelsmannen sitt ansvar å». Av og til er det sjølvsagt råd å nytte slike konstruksjonar, men det er som sagt sjeldan.

Sluttord

Det er uråd for meg å gje noka større utgreiing om korleis kvar einskild skal skrive. Eg meiner å ha åtvara mot dei vanlegaste feila og har prøvt å peike på ein del mogelege løysingar. Elles er det lite ein kan seie om rettsmålet anna enn at det må følgje vanlege former for godt språk. Med godt språk meiner eg i hovudsak at det må vere enkelt og lett skjøneleg. Eg stiller dette opp i motsetning til det vanlege kravet om såkalla «vitenskapelig presisjon». I mine auge er dette uttrykket ofte berre eit dekke over tungt og dårleg språk. Har ein noko å fare med, kan ein jamnast seie det enkelt og greitt. Vitskapleg presisjon må gå på meiningsinnhaldet – ikkje på forma. Eller for å seie det på ein annan måte: Det som er god juss, treng ikkje vere dårleg norsk. Lukke til.

Asgeir Olden

Sigbjørn Tore Tenfjord

Juridisk ordliste

Nynorske fagomgrep for jus

Føreord

Den juridiske ordlista du held i handa no, er eit framhald av Juridisk ordliste, som kom ut i tri opplag millom 1975 og 1987. Den gongen var det Asgeir Olden som var forfattar. Denne nye ordlista er utarbeidd av cand.jur. Sigbjørn Tore Tenfjord. Jusprofessor Kåre Lilleholt ved Universitetet i Oslo har sett gjennom utkastet til ordlista og kome med visse rettingar og merknader. Ferdig utarbeiding av lista gjorde Skuleboknemndi åt Studentmållaget i Oslo sjølv i 2016. Ordlista er ei nyttig hjelp for jus-studentar og andre til å finna betre mål og målføring når det gjeld juridiske ord og nemningar. Ho er enkelt oppbygd, gjev synonym og avløysarord og framlegg til omskriving. Etterordet om nynorsk stil er skrive av Håvard Tangen.

A

abandonere *seia frå seg, gjeva frå seg*
abonnement *tinging, abonnement*
abonnementsavgift *tingaravgift, abonnementsavgift*
abonnent *tingar, abonnent*
abonnere *tinga, halda (i visse høve), abonnera*
actio *søksmålsrett, søksmål*
adferd *åtferd, framferd, handlemåte*
– **utvist adferd** *slik han har fare fram, slik han har tett seg, slik han har fare åt*
– **utuktig adferd** *utuktig åtferd*
adgang *høve, lov, rett, løyve, tilgjenge*
– **adgang forbudt** *ikkje tilgjenge, tilgjenge ulovleg, tilgjenge forbode*
– **adgang til å nyte fruktene** *rett til å hausta fruktene*
– **loven hjemler adgang til** *lova heimlar, lova gjev heimel til*
– **utvidet adgang til** *betre høve til, lettare å …, utvida rett til*
adgangstillatelse *inngangsløyve, tilgjenge*
adkomst *rettsgrunnlag, rett, heimel, grunnlag, tilkomst, tilgjenge*
– **bevise sin adkomst** *påvisa heimelen sin, prova rettsgrunnlaget sitt*
– **lovlig adkomst** *lovleg rett til, heimel til, rettsheimel*
adkomstbrev *heimelsbrev*
adkomstdokument *heimelsbrev, heimelsdokument*
adkomstmangel *mangel ved rettsgrunnlaget, vanheimel*
adlyde *etterleva, retta seg etter, lyda, fylgja*
administrasjon *styring, styringsverk, tenesteverk, tilsyn, styre, leiing, administrasjon, styresmakt*
– **sette under administrasjon** *setja under tilsyn, setja under styring: kommunen vart sett under statleg styring*
– **den offentlige administrasjon** *det offentlege styringsverket, det offentlege tenesteverket*
administrasjonsomkostninger *styringsutgifter, styringskostnader, administrasjonskostnader*
administrativ *styrings-, teneste-, administrativ*
– **administrativ domstol** *styringsdomstol*
– **administrativ handling** *styringshandling, tenestehandling, styringsgjerning, tenestegjerning*
adopsjonsbevilling *adopsjonsløyve*
adressat *mottakar*
løftets adressat *lovnadsmottakar, lovnadsadressat, den lovnaden er retta til*
adskille *skilja, skilja frå einannan, halda frå kvarandre*
adskillelse (*frå*)*skiljing, åtskiljing, lausriving*
– **etter lang tids adskillelse** *etter å ha vore lenge frå kvarandre*
adskilt *kvar for seg, åtskild, for seg sjølv*
advare *åtvara, varsla, råda frå*
– **han ble av sin advokat advart mot å anlegge sak** *advokaten hans rådde honom frå å reisa sak*
advarsel *åtvaring, fråråding, påminning, varsel*
advokat *advokat, sakførar* (*historisk og om*

utanlandske tilhøve)
affeksjonsverdi *kjensleverdi, minneverdi, tilknytingsverdi*
agio *kursvinst, agio*
akkommodasjonsobligasjon *gjord obligasjon, akkommodasjonsobligasjon*
akkord *skuldsemje, gjeldsforlik, akkord, førehandsavtale*
akkordforhandling *skuldtinging, akkordtinging, gjeldstinging*
aksept *godtaking, godtakingsbrev, aksept*
akseptere *godtaka, godkjenna, taka imot, gå med på, finna seg i, akseptera*
aksje *lut, medeigarlut, lutbrev, aksje, aksjebrev*
aksjeselskap *lutlag, aksjelag, aksjeselskap*
aksjonær *luteigar, aksjeeigar*
akte *visa vyrdnad, vera varsam, passa på*
– **akte å** *tenkja seg til med, tenkja på*
aktelse *vyrdnad, ære, godt omdøme*
aktiva *eige, aktiva*
aktor *påklagar, aktor*
aktpågivende *påpasseleg*
aktsom *aktsam, varsam, påpasseleg, føretenkt*
– **aktsom i henhold til culpanormen** *aktsam i høve til skuldnorma/culpanorma, aktsam etter skuldnorma/culpanorma, akta seg etter skuldnorma*
aktsomhet *aktsemd, varsemd*
– **vise aktsomhet** *vera aktsam, visa aktsemd*
aktsomhetsplikt *skyldnad til å vera aktsam*
alkohollovgivning *rusdrikklovgjeving, alkohollovgjeving*
allemannsrett *allemannsrett*
allmenn *ålmenn, vanleg, allgjeldande*
– **allmenne hensyn** *ålmenne omsyn*
allmenning *ålmenning*
allmenningsrett *rett i ålmenning, ålmenningsrett*
alminnelig *ålmenn, vanleg, allgjeldande, utbreidd*
– **alminnelig del** *ålmenn del*
– **alminnelig domstol** *vanleg domstol, ordinær domstol*
– **alminnelig flertall** *vanleg fleirtal*
– **alminnelig stemmerett** *ålmenn røysterett*
– **alminnelig virkeområde** *ålment verkeområde*
– **alminnelige bestemmelser** *ålmenne føresegner, innleiingsføresegner*
– **alminnelige betingelser** *vanlege vilkår, minstevilkår*
– **alminnelige regler** *ålmenne reglar, allgjeldande reglar*
– **i alminnelighet** *vanlegvis, til vanleg*
alternativt *sidestilt, valfritt, skiftevis, alternativt*
– **alternativt ansvar** *alternativt ansvar*
– **alternativt opprop** *skiftevis opprop, alternativt opprop*
alternerende *på omgang, skiftevis*
amnesti *påtalefritak, straffritak, amnesti*
– **utstede amnestierklæring** *gjeva fritt leide, gjeva påtalefritak, gjeva straffritak*
anbefale *råda til, tilråda, gå god for, stø, gå inn for*
– **anbefale løsning** *gå inn for løysing, råda til løysing*
anbefaling *tilråding, god attest, vitnemål, ros, lovord*
– **anbefalt forslag** *tilrådt framlegg*
anbringe *setja bort til, setja inn, plassera*
anbringelse *innsetjing, bortsetjing, plassering*
– **anbringelse i fengsel** *innsetjing i fengsel*
– **god pengeanbringelse** *god pengeplassering*
andelsbevis *partsprov*
andelseier *partseigar*
andelshaver *partshavar*
andelslag *partslag*
andelsrederi *partsreiarlag*
andelsrett *partsrett*
andelsselskap *partsselskap*
anerkjenne *godkjenna, godtaka, vedgå, vedstå seg*
– **anerkjenne en regjering** *godkjenna ei regjering* (*eit riksstyre*)
– **skiftesamlingen anerkjente fordringen** *skiftesamlinga godkjende kravet*
anerkjennelse *godkjenning, godtaking, vedståing, vedgåing*
anerkjent *kjend, velkjend, godkjend, godteken, vanleg, gjæv, velvyrd*
– **anerkjent internasjonal utstilling** *velvyrd internasjonal utstilling*
anføre *gjera gjeldande, halda fram, hevda, føra fram, nemna, bokføra*
– **anføre et grunnlag** *hevda eit grunnlag, gjera gjeldande eit grunnlag, halda fram eit grunnlag*
anførsel *(ei) utsegn, påstand, (ei) motsegn, merknad, (ei) påskrift*
– **partenes anførsler** *partsutsegnene*
angi *gjeva, opplysa om, gjeva til kjenne,*

melda, gjeva melding om, skulda på, gjeva opp, føra opp, seia ifrå, nemna, koma med, visa
– **angi som grunn** *gjeva som grunn, grunngjeva med*
– **angi til politiet** *melda til politiet*
– **opplysninger angitt i avtalen** *opplysningar som står i avtala*
– **tingens angitte egenskaper** *dei fastsette eigenskapane til tingen, dei eigenskapane ein har avtala at tingen skal ha*
angivelig *etter det som vert opplyst*
– **angivelig bortkommet** *som skal vera bortkomen, som er meld sakna*
– **angivelse av ny frist** *fastsetjing av ny frist*
angivelse *melding, skulding, fastsetjing, nedteikning*
angjeldende *når det gjeld, vedkomande, denne, nemnde*
– **angjeldende Deres brev** *i høve brevet eg fekk frå Dykk, til brevet frå Dykk, når det gjeld brevet Dykkar*
– **angjeldende sak** *den saka det gjeld, denne saka*
angrefrist *angrefrist*
angrep *åtak, overfall*
angripe *gjera åtak på, gå til åtak på, overfalla, gå mot*
– **vedtaket kan angripes ved anke** *det kan ankast over vedtaket*
angripelig *tvilsam, motseieleg, som kan overprøvast, diskutabel*
angå *vedgå, vedkoma, gå ut på, gjelda, dreia seg om*
– **det angår ikke saken** *det vedkjem ikkje saka*
anholde *pågripa, setja fast*
anholdelse *pågriping*
anke *(å) anka*
anke *(ein) anke*
ankebeløp *ankesum*
ankeberettiget *som har ankerett*
ankeerklæring *ankeskriv, (ei) ankefråsegn, anke*
ankeforhandling *ankeførehaving*
ankefrist *ankefrist*
ankeinstans *ankestol, ankeinstans*
ankende *ankaren, den ankande*
anketilsvar *anketilsvar*
ankeutvalg *ankeutval*
anklage *skulda, klaga (på/over) sakgjeva, straffsøkja*
anklage *skulding, klage, klagemål*
– **falsk anklage** *falsk skulding*
anklagede *den sakgjevne, den straffsøkte, den skulda*
anklageprinsippet *tiltaleprinsippet*
anklager *klagar, påklagar, aktor*
anledning *høve, grunn, gong, i samband med*
– **det finnes ingen anledning til ny prøving av saken** *det er ikkje råd å få saka prøvd på nytt*
– **gis anledning til å uttale seg** *få uttala seg, få høve til å uttala seg*
– **i sakens anledning** *i høve saka, til denne saka, i samband med saka*
anlegg *tiltak, føretak, verk, evne, givnad*
– **anleggsmaskin** *byggmaskin*
– **vannkraftanlegg** *vasskraftverk*
anlegge *reisa, leggja opp, setja i gang, grunnleggja*
– **anlagt** *lagt opp, reist*
– **anlegge sak** *reisa sak*
anmelde *melda* (*frå om*), *seia frå om, melda inn, melda til*
– **anmelde handlingen** *melda inn handlinga*
– **anmelde (noen) til politiet** *melda (nokon) til politiet*
– **anmeldt fordring** (*inn*)*meldt krav*
– **han har anmeldt saken** *han har meldt saka*
– **rettidig anmeldt fordring** *kravet er meldt før fristen*
anmeldelse *melding, påmelding, innmelding*
– **anmeldelse er innlevert** *saka er meld*
anmerke *skriva opp, skriva ned, leggja til, gjera merknad om, føya til*
anmerkning *merknad, påskrift, tillegg, tilføying*
– **kreditor skal gjøre anmerkning på gjeldsbrevet om** *kreditor skal gjeva gjeldsbrevet påskrift om*
anmode *beda om, spørja om, oppmoda*
anmodning *spørsmål, oppmoding*
– **på politiets anmodning** *på spørsmål frå politiet*
anordning *(ei) føresegn*
– **provisorisk anordning** *provisorisk føresegn, mellombels føresegn, mellombels rettarbot* (*etter Gjelsvik*), *mellombels lov*
ansatt *tilsett*
anse *sjå* (*på*) *som, rekna som, rekna for, halda for*
– **anses åpenbart unødvendig** *må reknast for klårt uturvande / berrsynt uturvande*

– **anses å være skjedd** *rekna for å ha hendt*
– **det anses inneholdt i avtalen** *ein reknar at det står i avtala*
anseelse *vyrdnad, rang, omdøme, ære*
ansette *tilsetja, utnemna*
– **ansette NN i midlertidig stilling som** *tilsetja NN mellombels som*
ansettelse *tilsetjing*
anskaffe *skaffa, skaffa seg, skaffa til vegar, få seg, få tak i, kjøpa*
anskaffelse *nyskaffing, skaffing, inntak, kjøp, gåve, investering, innkjøp*
anslag *overslag, utrekning, verdsetjing*
anslå *rekna til, verdsetja til*
anstille *setja i gang, setja i verk*
– **anstille undersøkelser** *granska, sjå nærare på*
anstrenge (seg) *leggja vinn på, gjera seg føre med, streva*
anstrengelse *strev, slit*
anstøt *motvilje, misnøye, forarging, krenking, uvilje*
– **ta anstøt** *verta støytt, verta krenkt*
– **vekke anstøt** *vekkja motvilje, vekkja forarging*
anstøtelig *usømeleg, støytande, krenkjande*
ansvarlig *ansvarleg*
ansvarlighet *ansvarsevne, ansvar*
ansvarsbegrensning *ansvarsavgrensing, avgrensing i ansvaret*
ansvarsbetingende *som medfører ansvar, ansvarsgjevande*
ansvarsdyktighet *ansvarsevne*
ansvarsfordeling *ansvarsdeling, deling av ansvaret*
ansvarsfraskrivelse *ansvarsfråskriving, fråskriving av ansvar*
ansvarsfrihet *ansvarsfridom, det å vera utan / ikkje ha ansvar for*
ansøke *søkja*
ansøker *søkjar*
ansøkning *søknad*
anta *tru, meina, halda for, gå ut ifrå*
antakelig *truleg, sannsynleg, venteleg, brukande, kanskje, kan henda*
antakelse *tru, meining*
antesipert *venta, på førehand, førehands-*
– **antesipert mislighold** *førehandsmishald, mishald på førehand, venta mishald*
anvende *bruka, nytta, gjera nytte av*
– **fengselsstraff blir å anvende på forholdet** *tilhøvet vert straffa med fengsel*
anvendelig *brukande, brukeleg, som kan nyttast, høveleg*
anvendelse *bruk, bruksmåte, nytting*
– **komme til anvendelse** *verta bruka, skal brukast*
– **loven kommer til anvendelse på forholdet** *lova skal/kan nyttast på tilhøvet*
– **tilsvarende anvendelse** *gjeld sameleis, skal brukast like eins, skal nyttast på same måten*
anvendelsesområde *bruksfelt, bruksområde, rekkjevidd*
– **utenfor lovens anvendelsesområde** *lova gjeld ikkje …*
anvise *tilvisa, visa til, gjeva melding om*
– **på anvist sted** *på den fastsette staden*
anvisning *tilvising, rettleiing*
anvisningsmyndighet *tilvisingsmakt, tilvisingsrett*
approbasjon *godkjenning, stadfesting, samtykke*
approbere *godkjenna, stadfesta, samtykkja*
arbeidsanstalt *tvangsarbeidshus*
arbeidsgiver *arbeidsgjevar*
arbeidsgiveransvar *arbeidsgjevaransvar*
arbeidskontrakt *arbeidsavtale, arbeidskontrakt*
arbeidsledig *arbeidslaus*
arbeidsledighet *arbeidsløyse*
arbeidsleie *arbeidsløn, arbeidsleige*
arbeidsløshet *arbeidsløyse*
arbeidsnedleggelse *arbeidsnedlegging, streik*
arbeidsstengning *arbeidsstenging, lockout*
arbeidstaker *arbeidstakar, arbeidar*
arbeidstillatelse *arbeidsløyve*
arbeidstvist *arbeidstvist*
arbeidsudyktig *ikkje arbeidsfør, arbeidsufør*
arbeidsytelse *arbeidsyting, arbeid*
arrest *arrest*
art *slag, sort, type, art*
– **art og omfang** *slag og mengd, slag og vidd, slag og omfang*
– **tingens art og godhet** *krava til tingen, slik arten og kvaliteten til tingen er*
artsbestemt *av eit visst slag, artsnemnd*
– **artsbestemte gjenstander** *artsnemnde ting*
arveanmeldelse *arvemelding*
arveavgift *arveavgift*
arveavkall *avkall på arv, arveavkall*
arveavkorting *avkorting på arv, avstytting på arv, arveavkorting*
arvebehandling *(ei) arveoppgjerd, arvestyre*

arveberettiget *som har arverett, arvboren*
arvebo *(eit) arvebu, avferdsbu*
arvefall *arvefall*
arvefeste *(å) arvefesta*
arveforskudd *forskot på arv, arveforskot*
arvefølge *(ei) arvefylgje*
arvegang *arvegang*
arvegangsklasse *arvegangsklasse*
arvegods *arv, arvegods*
arvekjøp *kjøp av arv, arvekjøp*
arvelater *arvlatar*
arvelodd *arvelut, arvelott*
arveløsgjøre *gjera arvelaus*
arvemidler *arv, arvemidlar, arvegods*
arvepakt *arvepakt*
arving *(ein) arving, arvar, arvtakar, erving*
atferdsvansker *åtferdsvanskar*
attest *attest, vitnemål*
auksjon *auksjon, bortbyding*
auksjonere *auksjonera, byda bort*
auksjonsbetingelser *auksjonsvilkår, bortbydingsvilkår*
auksjonsforretning *auksjon, bortbyding,*
auksjonsrekvirent *auksjonskrevjar, auksjonsrekvirent*
autorisasjon *godkjenning, stadfesting, autorisasjon*
avbestille *avtinga, seia opp, seia frå seg, fråfalla, stryka*
avbestilling *avtinging, oppseiing, stryking*
avbetale *betala ned på, betala av, avbetala*
avbetaling *avdrag*
avbetalingsbetingelser *avdragsvilkår*
avbilde *gjeva att, attgjeva, taka bilete*
avbildede *attgjeven, som er teken bilete av*
avbildning *bilete, skildring*
avbrudd *avbrot, stogg, pause, opphald*
avbruddsforsikring *avbrotstrygding, avbrotsforsikring*
avbryte *bryta, bryta av, stogga*
– **fristen avbrytes** *fristen vert broten, fristen kan brytast, einkvan bryt fristen*
– **å avbryte motpartens advokat** *å taka ordet frå advokaten til motparten*
avbrytelse *avbrot, stogg, forstyrring*
avdeling *avdeling, del, deild, bolk*
avdrag *frådrag, avdrag*
avdragskjøp *avdragskjøp*
avdragsvis *i avdrag*
avdød *avliden, daud, dåen*
avfatte *skriva, skriva opp, skriva ned, forma, forma ut, setja opp*
avfinne (seg med) *finna seg i, greia seg med*
avfinnelsessum *vederlag, avfinningssum, trøystesum*
avgang *avgang, bortgang*
avgi *gjeva, koma med, leggja fram*
– **avgi erklæring om** *leggja fram fråsegn om*
– **avgi kjennelse** *seia orskurd*
– **avgi stemme** *røysta*
– **avgi uttalelse** *uttala seg*
avgift *avgift*
avgjøre *avgjera*
avgjørelse *avgjerd, vedtak, fastsetjing, løysing*
– **meddelelse om avgjørelse** *melding om avgjerd*
– **ved et spørsmåls avgjørelse** *når eit spørsmål skal avgjerast*
avgjørelsesdyktig *vedtaksfør*
avgjørelsesgrunner *avgjerdsgrunnar, vedtaksgrunnar*
avgjørelsesgrunnlag *avgjerdsgrunnlag, vedtaksgrunnlag*
avgjørelsesmakt *avgjerdsmakt*
avgjørelsesmyndighet *avgjerdsmakt, avgjerdsrett, (eit) avgjerdsmynde*
avgå *gå av*
avhende *avhenda, gjeva frå seg, skilja seg med, overlata, overdraga, avstå*
avhendelse *avhending, overdraging, avståing*
avhenge *stå på, retta seg etter, vera opp til, vera knytt til*
– **sakens utgang avhenger av** *utfallet av saka står på*
avhengig *ufri, usjølvstendig, knytt til*
avhengighet *usjølvstende, ufridom, tilknyting; ikkje stå fritt, vera sterkt knytt til, ikkje kunna greia seg utan*
avhengighetsforhold *vera avhengig av, ufridomstilhøve*
avhente *henta*
avhjelpe *bøta, bøta på, retta på, retta opp, retta*
– **avhjelpe mangel** *retta på mangel*
avhold *fråhald*
– **pliktmessig avhold** *plikt til fråhald, skyldnad til fråhald, fråhaldsskyldnad*
avholdelse *det å halda*
– **ved avholdelsen av** *når det vert halde, når det skal haldast, når ein held*
avhør *avhøyr, forhøyr, utspørjing*
avhøre *spørja ut, avhøyra, forhøyra*
avkall *avkall, fråseiing*

avkasting *avkasting, vinning, haust*
avkorte *avkorta, korta ned på, avstytta*
avkorting *avkorting, nedkorting, avstytting*
avkrefte *avsanna, tilbakevisa*
avkreve *krevja* (*frå, av*)*, beda om, påleggja*
– kommunen kan avkreve eiendomsskatt fra innbyggerne *kommunen kan påleggja innbyggjarane eigedomsskatt*
avlede *avleia, leia ut, føra bort*
– avledet anke *avleidd anke*
– avledet av *avleidd av, avleidd frå*
– avledet erverv *avleidd rettsvinning*
avlegge *leggja av, leggja bort, fri seg frå*
– avlegge ed på *gjera eid på, sverja*
– avlegge gjeld *gjera opp gjeld, fri gjeld*
– avlegge vitnesbyrd *vitna*
avlevere *avhenda, levera, gjeva frå seg, overlata*
avlyse *avlysa*
avlysning *avlysing*
avløse *løysa av, koma etter, fylgja etter, avløysa*
avpasse *tilmåta, passa til*
– avpasset etter forholdene *naturleg etter tilhøva*
avregne *gjera opp, rekna ut, likna ut*
avregning *(ei) oppgjerd, utrekning, utlikning*
avsavn *saknad, sakn*
avsavnsgodtgjørelse *saknadsvederlag, saknadsgodtgjering, skadebot på grunn av saknad*
avsavnstap *saknadstap, tap på grunn av saknad*
avsende *(å) senda*
avsendelse *(ei) sending*
– fra varslets avsendelse *frå då varselet vart sendt*
avsender *(ein) sendar*
avsetning *avsetnad, avsetjing, overføring, avgang, fråsetjing*
– avsetning som del av tvangsfullbyrdelse *avsetnad som del av tvangsfullføring*
– avsetning til dekning av skatt *avsetnad til dekking av skatt*
avsette *avsetja, setja frå, setja av, selja*
avsett ved dom *avsett ved dom*
avsettelse *avsetjing*
avsi *seia, kunngjera*
– avsi dom *seia dom*
avskaffe *fjerna, rydda ut, avskipa, rydda av vegen*
avskjed *avskil*
avskjedige *gjeva avskil*
avskjedigelse *avskil*
avskjedsansøkning *avskilssøknad, søknad om avskil*
avskjære *hindra, stengja for, sperra, nekta*
– avskjære bevis *nekta prov ført*
– kjøperen er avskåret fra å gjøre gjeldende *kjøparen kan ikkje gjera gjeldande, kjøparen skal ikkje kunna gjera gjeldande*
avskrekkelse *avskremming, avskrekking*
avskrive *skriva av, skriva ned, gjeva opp, stryka*
avskriving *nedskriving, avskriving, stryking*
avslag *nekting, avslag, avvising, nedsetjing, nedslag*
– avslag skal være begrunnet *avslag skal vera grunngjeve*
– gjøre avslag i prisen *slå ned prisen, setja ned prisen, slå av*
avslutning *slutt, sluttføring, ende, fullending*
– ved sakens avslutning *når saka er sluttførd*
avslutte *slutta, slutta med, sluttføra, gjera slutt på, fullenda*
– avslutte regnskapet *gjera opp rekneskapen*
– før saken er avsluttet *før saka er sluttførd*
avslå *seia nei til, seia frå seg, avslå, nekta, vraka, avvisa*
– avslå et tilbud *seia nei til, vraka eit tilbod, avvisa eit tilbod, avslå eit tilbod*
avsone *sona, sitja inne*
avstamning *nedætting, nedstamming*
avstand *avstand, skilnad, fråstand, stykke mellom*
avstemning *røysting, val*
– sette under avstemning *setja til røysting, leggja fram til røysting, røysta over*
avstengning *avstenging*
avstraffelse *straff, straffing, refs, refsing*
avstå *avhenda, skilja seg med, gjeva frå seg, seia frå seg, lata vera*
– grunneieren må avstå grunn for *grunneigaren må skilja seg med grunn for*
– kommunen kan avstå fra å *kommunen kan lata vera å*
avståelse *avhending, oppgjeving, overføring, avståing*
avtale *(å) avtala, semjast om*
avtale *(ei) avtale*
– inngå avtale *avtala, gjera avtale, inngå avtale*
avtaleinngåelse *avtalegjering, gjera avtale,*

avtaleinngåing
avtaleslutning *avtalegjering, gjera avtale*
avtrykk *avprent, avtrykk*
avveie *vega, vega for og mot, jamføra, prøva*
avveining *vekting, jamføring*
avvente *venta på*
avverge *hindra, motverka, unngå*
avvik *fråvik avvik*
avvike *vika frå, fråvika, vika av frå, avvika*
avvikelse *fråviking, avviking*
avvikle *avskipa, slutta, gjera opp, avvikla*
avvikling *avskiping, slutt, (ei) oppgjerd, avvikling*
avviklingsstyre *avskipingsstyre, avviklingsstyre*
avvise *visa frå seg, seia frå seg, avvisa*
– avvise sak *avvisa sak*
avvisning *avvising*

B

bakvaskelse *baktaling, krenking, bakvasking*
bankvesen *bankstell*
barnebidrag *fostringstilskot, forsytingstilskot til barn*
barneombud *barneombod*
– barnets beste *det som er best for barnet*
bearbeide *arbeida med, laga til, emna til, omarbeida, endra, foredla*
– bearbeide et åndsverk *omarbeida eit åndsverk*
bearbeidelse *omarbeiding, utarbeiding, tilemning, tillaging, omlaging, foredling*
beboelse *busetnad*
beboelsesformål *buføremål*
– skal brukes til beboelse *skal nyttast til å bu i*
bebreide *lasta, klandra, leggja skulda på*
bebreidelse *klander, lastord, kritikk, påtale, klagemål*
– grunn til bebreidelse *grunn til å klandra, grunn til å lasta, klanderverdig, klanderfull*
bebygge *byggja, byggja på, busetja seg, byggja ut*
– regulert til bebyggelse *regulert til utbygging, regulert til* (*bustad-*)*bygging, regulert til industribygging*
bebyggelsesplan *utbyggingsplan*
bebyrdende *tyngjande, krevjande*
bedra *snyta, svindla, lura*
– bedratt for 1000 kroner *lurt for* 1000 *kr, snytt for* 1000 *kroner*
bedrager *snytar, svindlar*
bedrageri *snyting, svindel*
bedragersk *svikefull, falsk*
bedrift *føretak, verksemd, tiltak, firma, selskap*
bedriftsbeskatning *føretaksskattlegging, verksemdsskattlegging*
bedriftsforsamling *føretaksforsamling, føretaksting, verksemdsforsamling*
bedriftshemmelighet *føretaksløyndom, verksemdsløyndom*
bedømme *verdsetja, vurdera, døma om, prøva*
– bedømme avtalens gyldighet *prøva om avtala er gyldig*
– bedømme verdien av *verdsetja, vurdera verdet til*
bedømmelse *vurdering, døming, prøving, omdøming*
– mangelbedømmelse *mangelvurdering, mangelprøving*
– ved bedømmelse av om tingen har mangel *når det skal avgjerast om tingen har mangel, ved mangelprøvinga*
beedige *eidfesta, stadfesta med eid, gjera eid på*
beedigelse *eidfesting, stadfesting med eid*
– beediget erklæring *eidfest fråsegn*
befale *gjeva påbod om, gjeva pålegg om, påleggja*
befaling *påbod, pålegg, ordre*
befare *synfara, sjå over, gå over*
befaring *synfaring, oversyn*
befatning *samband, samanheng, innblanding*
befatte (seg med) *ha med å gjera, bry seg med*
befinne seg *vera, opphalda seg*
befordre *senda, skyssa, føra, frakta*
– det befordrer ikke saken *det fremjar ikkje saka*
befordring *sending, skyss, føring*
befordringsmiddel *framkomstmiddel*
befrakte *tinga transport, gjera fraktavtale*
befri *gjera fri, frigjera, setja fri, lata sleppa, fri ut, løysa*
befrielse *frigjering, frigjeving, fritak, utfriing, frisetjing*
befrielsestid *frigjeringstid*
befrukte *gjera med barn, svangra, setja barn på*
beføye *ha rett til, råda over, ha råderett over*
– han er beføyet til *han har rett til, han kan*

beføyelse *råderett, rett, fullmakt, kompetanse*
begivenhet *hending, storhending*
begivenhetsforløp *hendingsgang*
begjære *krevja, søkja, taka ut stemnemål, ynskja*
– **adgang til å begjære politiets hjelp** *rett til å krevja hjelp frå politiet*
– **han er begjært tiltalt** *det er kravt tiltale mot honom*
begjæring *kravsmål, krav, ynske*
– **begjæring om fornyet behandling** *kravsmål om ny førehaving*
– **på begjæring** *etter kravsmål, når det vert kravt, NN har kravt*
påtalebegjæring *påtalekravsmål, kravsmål om påtale, krevja brotet X påtala*
– **retten har tatt begjæringen til følge** *retten har gått med på kravet, retten har teke kravet til fylgje*
begravelse *gravferd, jordferd, jordfesting, gravlegging*
begravelsesomkostninger *gravferdsutgifter, gravferdskostnader*
begrense *avgrensa, setja grenser for, minka*
– **begrenset rettighet** *avgrensa rett*
begrensning *avgrensing*
begrunne *grunngjeva, gjeva grunnar for, vera grunnlag for*
– **begrunnet mistanke** *grunngjeven mistanke, mistanke med grunn for seg*
– **reaksjoner må være godt begrunnet** *reaksjonar må ha gode grunnar for seg*
– **avslag skal være begrunnet** *avslag skal vera grunngjeve*
– **skriftlig begrunnet vedtak** *skriftleg grunngjeve vedtak, vedtak med skriftleg grunngjeving*
begrunnelse *grunngjeving*
begrunnelsesplikt *grunngjevingsplikt, NN pliktar å grunngjeva*
– **begrunnelsespliktens utstrekning** *kor langt skyldnaden til å grunngjeva strekkjer seg*
– **kommunen har begrunnelsesplikt** *kommunen må grunngjeva*
begunstige *gjeva føremon, gjeva førerett, sjå til gode*
begunstigelse *føremonsgjeving*
begunstiget *føremonshavar, førerettshavar*
– **begunstiget ifølge livsforsikringsavtalen** *føremonshavar etter livsforsikringsavtalen*
begynne *byrja, taka til med, opna, starta, gjera opptak*
– **hun begynte** *ho tok til*
– **til å begynne med** *i fyrstninga*
begynnelse *byrjing, førstning, opphav, opning, opptak*
begå *gjera*
– **begå en forbrytelse** *gjera eit brotsverk*
– **begå mened** *sverja falskt, gjera/sverja meineid*
– **behandle** *ha føre, stella med, drøfta, tinga om, handsama, omtala*
behandling *førehaving, drøfting, handsaming, behandling*
– **boet er tatt under skifterettens behandling** *buet er avhenda skifteretten*
– **ha en sak til behandling** *ha føre ei sak*
behandlingsform *førehavingsmåte, førehavingsform*
behandlingsgrunnlag *førehavingsgrunnlag, grunnlag for førehavinga, handsamingsgrunnlag, grunnlag for handsaminga*
behandlingsmåte *førehavingsmåte*
behefte *påhefta, heftleggja, leggja hefte på, påføra som hefte*
beheftet *heftelagd, med hefte på, påheft*
– **eiendommen er sterkt beheftet** *det ligg store hefte til eigedomen, eigedomen er sterkt heftlagd*
– **eiendommen er beheftet med pant** *eigedomen er pantsett, det er pant i eigedomen*
– **tingen er beheftet med mangler** *tingen har manglar, tingen er mangelfull*
behjelpelig *til hjelp*
beholde *halda på, halda att, ha, taka vare på, få ha*
– **den beholdne verdien av erstatning** *det som er att av skadebot, det som ikkje er bruka opp av skadebota*
– **det beholdne felleseiet** *den udelte felleseiga, den ubytte felleseiga*
– **i behold** *ubytt, udelt, att*
beholdning *lager, opplag, forråd, forsyningar, mengd, eige*
behov *trong, tarv, ynske, bruk*
– **ektefellens og barnas behov** *det som ektefellen og borna treng (til), det som ektefellen og borna har bruk for*
behovsprøving *trongprøving, prøva om NN treng*
behøve *trenga, trenga til, ha bruk for*

bekjenne *vedkjenna, vedgå, tilstå, seia*
bekjennelse *vedkjenning, vedgåing, tilståing, truvedkjenning*
bekjentgjøre *gjera kjent, kunngjera*
bekjentgjørelse *kunngjering, lysing*
beklage *seia seg lei for, vera lei for, orsaka*
bekoste *kosta, kosta på, betala, svara, greia, reia, leggja ut*
– **bekostet av** *vera kosta av, vera betala av*
bekostning *kostnad, utgift, utlegg, utloge*
– **på min bekostning** *for mi rekning*
– **på selskapets bekostning** *selskapet kostar, for rekninga til selskapet, selskapet tek kostnaden for …*
bekrefte *stadfesta, fastslå, sanna, rettkjenna*
– **vitnet bekrefter tiltaltes forklaring** *vitnet har sanna forklåringa til tiltala*
– **politiet fikk bekreftet sin mistanke** *politiet fekk sanna mistankane sine, politiet fekk stadfest mistankane sine*
bekreftelse *stadfesting, sannkjenning, rettkjenning, prov*
belaste *skuldskriva, tyngja*
– **belaste konto** *skuldskriva konto, skriva på konto, taka på konto*
belastning *skuldskriving, tyngsle, byrd, tyngd, påføring*
belegge *stø opp under, dekkja*
– **belagt med straff** *strafflagd*
beløp *sum, pengesum, pris*
– **beløpe seg til** *verta, kosta, koma opp i*
beløpsgrense *grense, avgrensing, sumgrense, sumavgrensing*
beløpsmessig *knytt til summen*
– **beløpsmessig begrensning** *avgrensa til sum, avgrensing av sum*
belåne *låna på*
– **eiendommen er belånt** *det er lån på eigedomen*
bemektige seg *eigna til seg, taka* (*med makt*)*, sikra seg, få tak i, leggja under seg*
bemektigelse *tileigning, tvangstaking*
bemerke *seia, gjera merknader til, nemna, leggja til*
– **retten vil bemerke at** *retten gjer merksam på at*
bemerkning *merknad, (ei) utsegn, ytring, ord*
bemyndige *gjeva fullmakt til, gjeva løyve til, gjeva makt til, gjeva avgjerdsmakt til*
bemyndigelse *fullmakt, løyve, makt, avgjerdsmakt, rett*
– **dersom NN har handlet uten bemyndigelse** *dersom NN har handla utan fullmakt*
benekte *nekta, nekta på, avsanna*
benektelse *nekting, avsanning*
benevne *gjeva namn, kalla, nemna*
benevnelse *nemning, namn, (eit) nemne*
benkeforslag *benkeframlegg*
benytte *nytta, gjera bruk av, gjera seg nytte av*
– **skal benyttes** *ein skal nytta, skal nyttast*
benyttelse *nytting, bruk*
benåde *gjeva nåde*
benådning *nådegjeving*
beordre *gjeva påbod om, påbyda, senda, tvangssenda*
beramme *tidfesta, tidsetja, setja, fastsetja*
– **møtet er berammet til** *møtet skal haldast, møtet er sett til*
berammelse *tidfesting, tidsetjing, fastsetjing av tid og stad, kunngjering av tid og stad*
beredskap *vernebuing, vakthald, å vera vaktsam, å vera budd*
beredskapsplan *vernebuingsplan*
beredskapstiltak *vernebuingstiltak*
beregne *rekna til, verdsetja til, rekna ut, rekna med, etla til*
– **møtet beregnes ferdig** *møtet skal vera ferdig*
– **erstatningen er beregnet til** *skadebota er utrekna til*
– **ikke beregnet til bruk** *ikkje etla til bruk*
beregning *utrekning, verdsetjing*
beregningsmåte *utrekningsmåte, verdsetjingsmåte*
beretning *melding, (ei) fråsegn*
berettiget *som har rett til, rettkomen, rettshavar*
– **berettiget etter avtalen** *har rett til etter avtala*
– **berettiget forventning** *rettkomen* (*førehands*)*von, det ein med rette kan venta*
– **berettiget harme** *rettkomen harme*
– **berettiget interesse** *rettkomen interesse*
berike *gjera rikare, gjeva vinst, gjeva vinning, auka*
berikelse *vinning,* (*urettkomen*) *vinst, (eit) gagn, (ein) auke, det ein har vunne*
berikelsesforbrytelse *vinningsbrotsverk*
berikelseshensikt *med tanke på vinning*
beriktige *retta, rettkjenna*
beriktigelse *retting, rettkjenning*
bero på *stå på, gjelda, kvila på*

– **det beror på** *det spørst om, det står på, det kviler på*
– **stille i bero** *stogga, stansa, utsetja, lata liggja* (*på vent*)
beruselse *rus, fyll*
beruset *rusa, drukken, full*
berøre *koma ved, vedkoma, koma inn på*
– **det berører ikke saken** *det kjem ikkje saka ved, saka gjeld ikkje …*
berøve *taka frå, frårøva*
berøvelse *fråtaking, frårøving*
– **berøvelse av friheten** *fråtaking av fridomen, innesperring, fridomsfråtaking*
besiktige *sjå på, synfara, sjå over*
besiktigelse *synfaring, oversyn, gransking*
besitte *inneha, ha*
besittelse *innehav, innehaving, å sitja med, å ha*
– **besittelse i juridisk forstand** *innehaving i den juridiske meininga/tydinga*
– **ha tingen i sin besittelse** *å sitja med tingen, å ha tingen*
– **i besittelse** *NN har, NN innehar, NN råder over*
– **ta i besittelse** *taka, taka til seg, taka over*
– **være i besittelse av** *ha, inneha, sitja med*
besitter *den som sit med tingen, innehavar*
beskadige *skada, gjera skade på*
beskadigelse *skade, skadeverk*
beskaffen (*vera) so laga (skikka, skapt), sovoren*
– **tilsvarende beskafne gjenstander** *sovorne ting*
beskaffenhet *natur, skap, gjerd, slag, hått, stil, eigenskap*
– **tingens beskaffenhet** *slik tingen er, sovoren ting*
beskatning *skattlegging*
beskatningsregler *skattereglar*
beskatte *skattleggja*
beskikke *nemna ut, utnemna, setja til, tilsetja, setja inn i*
beskikkelse *utnemning, innsetjing, tilsetjing*
beskjeftige *sysselsetja, gjeva arbeid til, setja til*
beskjeftigelse *syssel, yrke, arbeid, sysselsetjing*
beskrive *skildra, gjera greie for, forklåra, fortelja, klårleggja, leggja ut om, framstilla, handla om, omtala, spegla*
beskrivelse *skildring, utgreiing, forklåring, klårgjering, framstilling, omtale, opplysning*
beskylde *skulda, leggja skuld på*
beskyldning *skulding, klagemål*
beskytte *verna* (*om*), *verja*
beskyttelse *vern, verjing*
– **dårligere beskyttelse etter loven her** *vert sett dårlegare enn i denne lova, har dårlegare vern etter lova her*
beskyttelsesgrad *vernegrad*
beskyttelsestid *vernetid*
beskyttelsestoll *vernetoll*
beslag *kverrsetjing*
– **ta beslag i tingen** *kverrsetja tingen*
beslaglegge *kverrsetja*
beslagleggelse *kverrsetjing*
beslagsfrihet *kverrsetjingsfridom, kverrsetjingsfritak*
– **ting underlagt beslagsfrihet** *ting som ikkje kan kverrsetjast*
– **skyldneren er tilstått beslagsfrihet for tingen** *skuldnaren har fått kverrsetjingsfritak for tingen, det er gjeve fritak for kverrsetjing i tingen*
beslagsrett *kverrsetjingsrett*
beslagstid *tidspunktet for kverrsetjinga, kverrsetjingstid*
beslektet *i slekt med, i skyld med, liknande*
– **beslektet formål** *liknande føremål, nærliggjande føremål*
– **nær beslektet** *nærskylding, i nærskyld med*
beslutning *avgjerd, vedtak*
– **fatte beslutning om** *taka avgjerd om, gjera vedtak om*
beslutningsdyktig *avgjerdsfør, vedtaksfør*
beslutningsmyndighet *avgjerdsrett, styresmakt med avgjerdsrett, (eit) avgjerdsmynde*
beslutningsprosess *saksgang, gang i saka*
beslutningsudyktig *ikkje avgjerdsfør, ikkje vedtaksfør*
beslutte *avgjera, vedtaka*
besparelse *innsparing, sparing*
bestanddel *del*
bestemme *avgjera, fastsetja, seia, vedtaka, gjera vedtak om at*
– **bestemmende innflytelse** *avgjerande innverknad, avgjerande påverknad*
– **som er bestemmende for rettigheter og plikter** *som fastset rettar og skyldnader*
– **møtets dato vil senere bli bestemt** *møtet vert dagsett sidan*
bestemmelse *føresegn, avgjerd*

– **bestemmelsene gis tilsvarende anvendelse for** *føresegnene skal nyttast likt for*
– **i samsvar med bestemmelsene** *i samsvar med føresegnene*
– **lovens bestemmelser** *føresegnene i lova*
– **lovens bestemmelser kan fravikes ved avtale** *det kan avtalast andre løysingar enn det som går fram etter lova*
bestemmelsesrett *avgjerdsrett*
bestemmelsessted *den fastsette staden, adressestaden, endestaden, mottakarstaden, reisemålet*
bestemt *særskild, særskilt nemnd, viss, vedteke*
– **bestemt gjenstand** *særskild ting, særskilt nemnd ting*
– **bestemte pantegoder** *særskilt nemnde pantegode*
– **bestemt til bruk for barna** *meint til bruk for borna*
– **bestemt ved lov** *fastsett ved lov*
– **med bestemthet** *av all styrke, klårt*
bestikke *muta, smørja*
bestikkelse *muting, mute*
– **bestikkelse av styremedlem** *muting av styremedlem*
– **en stor bestikkelse** *ei stor mute*
bestille *tinga, gjera, utføra, driva med*
bestiller *tingar*
bestilling *tinging*
bestillingsmann *tenestemann*
bestrebe seg *leggja vekt på, gjera seg flit med, gjera seg føre med, streva for*
bestride *nekta for, gå mot, motseia, avvisa*
– **bestride en påstand** *avvisa* (*gå mot*) *ein påstand, motseia*
– **bestride utgifter** *bera kostnadene ved, kosta (utgiftene)*
bestyre *styra, stå føre*
bestyrelse *styring, styre*
bestyrer *styrar*
bestyrke *styrkja*
bestå *stå ved lag, verta ståande, halda seg, finnast, vera til*
besvangre *gjera med barn, svangra*
besvare *svara på*
besvarelse *svar*
besvogret *verskyld, i verskyld med, i svogerskap med*
besvær *møde*
besværlig *mødesam*
besøke *vitja, gjesta*
besøksforbud *forbod mot å vitja, vitjingsforbod*
besøkssrett *rett til vitjing, rett til å vitja*
besørge *ordna, greia, senda, syta for*
– **besørge innkallelsen av fordringshaverne** *syta for at kravshavarane vert innkalla*
– **utbygger skal besørge nødvendige tiltak for å** *utbyggjaren skal gjera det som er naudsynt for å, utbyggjaren skal stå for dei tiltaka som er naudsynte for å*
betalingshenstilling *oppmoding til å betala, betalingsoppmoding,*
betalingsinnstilling *betalingsstogg, betalingsstans*
betalingsoppfordring *oppmoding til å betala, betalingsoppmoding*
betalingsutsettelse *betalingsutsetjing, utsetjing med betalinga*
betegne *kjennemerkja, prega, merkja, kalla*
– **betegnes som forskrift** *skal nemnast som forskrift*
betegnelse *nemning, kjennemerke, namn*
betenke seg *tenkja seg om, områda seg, vika tilbake, tvila på*
– **den tiltalte betenkte seg og tilstod** *den tiltala skifte meining og tilstod*
betenkelig *vågeleg, tvilsam*
betenkelighet *tvil, motførestelling, innvending, atterhald*
betenkning *utgreiing, fråsegn*
betenkningstid *områdingstid, tid til å tenkja seg om*
betimelig *tilbørleg, på sin plass*
betinge *krevja, setja som vilkår, vera avhengig av*
betinge seg *avtala, krevja, gjera krav på, taka unna rett til*
betingelse *vilkår, føresetnad*
betingelsesløs *utan vilkår, vilkårslaus*
betingelsesvis *på vilkår av*
betinget *på vilkår*
– **betinget dom** *vilkårsdom, dom på vilkår*
– **betinget fengsel** *fengsel på vilkår*
– **betinget fordring** *vilkårskrav*
– **betinget utfall** *utfall på vilkår av at …*
– **i den utstrekning formålet betinger** *so langt føremålet gjev grunn*
betjene *stå føre, ordna med*
betjene seg av *taka i bruk, nytta, nytta seg av*
betjent *tenestemann, funksjonær*
betleri *tigging*
betrakte *sjå på, undersøkja, granska, halda*

for, rekna for
betraktelig *monaleg, nemnande, mykje*
betraktning *synsmåte, syn*
– **i betraktning av omstendighetene** *når ein ser på omstenda, når ein tek med at, på grunn av omstenda*
– **komme i betraktning** *koma på tale, koma inn, taka med i rekninga*
– **saken betraktes som avgjort** *saka er avgjord, saka kan reknast som avgjord, saka vert rekna som avgjord*
– **sette ut av betraktning** *sjå bort frå, gløyma*
– **ta i betraktning** *rekna med, hugsa på*
betryggende *fullgod, sikker, trygg, fullnøyande*
– **betryggende saksbehandling** *trygg saksførehaving*
– **betryggende sikkerhet** *fullgod trygging*
bety *tyda*
betydelig *monaleg, stor, tungtvegande, klekkeleg, sterk, ålvorleg*
– **betydelig eierandel** *monaleg eigardel*
– **betydelig skade** *stor skade, monaleg skade*
– **betydelig ulempe** *stor ulempe, monaleg ulempe, ei vektig ulempe*
betydning *meining, tyding, vekt*
– **avgjørende betydning** *det avgjerande har vore, det som har fått avgjerande vekt*
av prinsipiell betydning *som er prinsipielt viktig*
– **av stor betydning for** *er mykje om å gjera for, er viktig for*
– **av underordnet betydning** *uviktig*
– **hvilken betydning dette skal ha for** *kva innverknad dette skal ha på*
– **konkurransemessig betydning** *påverknad på konkurransen*
– **ordets betydning** *tydinga av ordet,* ordtydinga, *ordet tyder*
– **uten betydning for** *ikkje noko å seia for*
betydningsløs *utan vekt, lite, uviktig, ikkje nemnande*
bevare *taka vare på, verna om, ha omsut for*
beveggrunn *grunn, tildriv, tilskunding, tilstøring, motiv*
bevilge *løyva, gjeva løyving*
bevilgning *løyving*
bevilling *løyve, løyvebrev*
bevillingshaver *løyvehavar*
bevirke *få til, få i stand, føra til, føra med seg*
bevis *prov*
bevisavskjæring *provsavskjering*
bevisbedømmelse *provvurdering, provveging, prøving av prova, vurdering av prova*
bevisbyrde *provtyngsle, provbyrde*
bevise *prova, føre prov for, ettervisa*
bevisforbud *provsforbod*
bevisforringelse *provskjemming, provøydelegging*
bevisforspillelse *provstap, provøydelegging*
bevisfritak *provsfritak*
bevisføring *provføring, proving*
bevisgjenstand *provingsemne*
beviskraft *provskraft, vekta av provet, tyngda av provet*
bevislig *som kan provast, etterviseleg, klårt, som kan ettervisast*
bevisliggjøre *prova, ettervisa*
bevismateriale *provstilfang*
bevismiddel *prov*
bevisoppgave *provsoppgåve, liste over prov*
bevisopptak *provsopptaking, provhøyring, opptak av prov*
bevissikring *provstrygging, provssikring*
bevissthet *medvit*
bevissthetsforstyrrelse *medvitssvikt, medvitsendring, sanseville, sansekverving, sansevildring*
bevisstløs *i uvit, utan medvit, medvitslaus, sanselaus*
bevisstløshet *medvitsløyse, sanseløyse*
bevistema *provsemne, det som skal provast*
bevistilbud *provstilbod, provsoppgåve*
bevistilgang *provstilgang, provsåtkome*
bevisumiddelbarhet *direkte provføring*
bevisundersøkelse *provsgransking, provsundersøking*
bevisvirkning *verknaden av provet, provsverknad*
bevisvurdering *provsvurdering, provsveging, prøving av prova, vurdering av prova*
bevitne *vitna* (*om*), *sannkjenna, stadfesta, rettkjenna, sanna*
bevitnelse *vitnemål, fråsegn, sannkjenning*
bevokte *vakta* (*på*)
bibeholde *få ha, halda på*
– **med bibehold av full lønn** *med full løn*
bidra (til) *vera med på, hjelpa med, støtta, syta for*
bidrag *tilskot, hjelp, bidrag*
– **barnebidrag** *fostringstilskot, forsytingstilskot til born, tilskot til born*
bidragsberettiget *som har rett til tilskot*

bidragsfogd *tilskotsfut*
bidragsplikt *tilskotsskyldnad, tilskotsplikt, underhaldsplikt for ektefellen* (*og born*)
bidragspliktig *tilskotsskyldig, tilskotspliktig, som skal yta tilskot*
bifall *samtykke, godkjenning, tilslutnad*
bifalle *godtaka, finna rimeleg, vera med på, samtykkja*
bigami *tvigifte, bigami*
bikrav *attåtkrav, sidekrav, tilleggskrav*
bilag *vedlegg*
billig *rimeleg, rettvis*
billighet *rett og rimeleg, rett og skil, rimeleg*
– **avgjørelsen treffes etter billighet** *avgjerda skal takast ut ifrå det som er rimeleg*
– **det kan ikke med billighet hevdes** *det er ikkje rimeleg å hevda*
– **hun må se hen til billighet** *ho må tenkja på kva som er rett og rimeleg*
billighetserstatning *rettferdsvederlag, rettferdsyting, rettferdsskadebot*
billighetshensyn *omsyn til kva som er rimeleg, omsyn til det rimelege*
billighetsklausul *klausul om rimeleg skjøn*
bindende *bindande*
bistand *hjelp, støtte, stønad, bistand*
bistandsadvokat *støtteadvokat*
bistå *hjelpa, stø, støtta, stå til teneste, taka seg av*
bo *(eit) bu, (å) bu*
– **sitte i uskiftet bo** *sitja i uskift bu, sitja i uskifte*
bobehandling *buførehaving*
bobestyrer *bustyrar*
bohave *innbu*
bokførsel *bokføring*
bokholder *rekneskapsførar, bokhaldar*
bokholderi *rekneskapskontor, rekneskapsfirma*
bolig *bustad*
boligbyggelag *bustadbyggjelag*
boligformål *bustadføremål, til å bu i*
bomasse *bumasse*
boomkostninger *kostnader knytte til buførehavinga, bukostnader*
borett *burett, rett til å bu*
borettshaver *burettshavar*
borettslag *burettslag*
borettslagsandel *burettslagspart*
bortbestille *tinga bort*
bortfall *bortfall*
bortfalle *falla bort, utgå*
bortfeste *festa bort*
bortforklare *snakka bort, snakka seg bort frå*
bortkomme *koma bort*
bortkommet *bortkomen, sakna*
bortpakte *pakta bort, bortpakta*
bortvise *visa bort*
bortvisning *bortvising*
bosetting *busetjing, busetnad*
bosettingstillatelse *busetjingsløyve*
boskille *buskilje*
boslodd *bulut*
bosted *bustad, heimstad*
bot *(ei) bot*
brannforsikring *branntrygding, brannforsikring*
brannstiftelse *brannstifting, eldspåsetjing*
brevbrudd *brevbrot*
brevveksling *brevskifte, brevbyte, brevveksling*
bringe *koma med, ha med, føra til, føra med seg, bringa*
bristende *brestande*
– **bristende forutsetning** *brestande føresetnad, sviktande føresetnad*
brudefolk *brudefolk, brudeparet*
bruk *bruk, nytting*
brukelig *brukande, brukeleg*
– **brukelig pant** *brukeleg pant*
bruksanvisning *bruksrettleiing, brukarrettleiing, handbok*
bruksberettiget *bruksrettshavar*
bruksgjenstand *bruksting, bruksgjenstand*
brukspant *brukspant*
bruksrettighet *bruksrett*
brukstyveri *låntaking, tjuvlån, brukstjuveri*
bud *bod, melding, bodberar*
byfogd *byfut*
byggeforbod *byggjeforbod*
byggeforetagende *byggjetiltak*
byggetillatelse *byggjeløyve*
byggevirksomhet *byggjeverksemd, byggjing*
byggherre *byggherre, utbyggjar*
bygning *bygning, hus, byggverk*
bygningsnemnd *byggjenemnd*
bygningsråd *bygningsråd*
bygsel *bygsel*
byrde *(ei) tyngsle, byrd, bør*
bytte *(å) byta*
bytte *(eit) byte*
bærekraftig *berekraftig*
– **bærekraftig utvikling** *berekraftig utvikling*
bøtelegge *botleggja, bøteleggja*

bøteleggelse *botlegging, bøtelegging*
båndlegge *leggja band på, bandleggja*
båndleggelse *bandlegging*

C

causa *årsak, grunn, rettsgrunn, causa*
cesjon *overføring, cesjon*
citant *saksøkjar*
clearing *oppgjerd, avrekning, motrekning*
conditio *vilkår, føresetnad*
consens *samtykke*
culpa *aktløyse, skuld, culpa*
culpanormen *skuldnorma, culpanorma*
culpøs *aktlaus*

D

daglig *dagleg, dagviss, dagstø*
– **daglig leder** *dagleg leiar*
dannelse *danning, skaping, skiping*
datere *dagsetja, datera*
de facto *røynleg, verkeleg, faktisk, de facto*
de jure *etter lova, med rettsgrunn, de jure*
debitere *skuldskriva, debitera*
debitor *skuldnar, skuldmann, debitor*
dekke *stetta, dekkja*
dekning *stetting, oppfylling, dekning, trygd*
dekningsadgang *dekningsrett, stettingsrett, utveg* (*høve*) *til å få oppfylling*
dekningsforfølgning *dekningssøking*
dekningskjøp *stettingskjøp, dekningskjøp*
delaktig *medskuldig, ha del i, vera med på, medansvarleg, innblanda*
delaktighet *medverknad, medskuld, deltaking*
delavgjørelse *delavgjerd, delvedtak*
dele *skifta, byta, dela*
delegat *utsending, sendemann, delegat*
delikt *brotsverk, rettskrenking, rettsbrot, delikt*
delta *taka del i, vera med på, gå saman om, medverka*
deltakelse *deltaking, medverknad*
deltaker *deltakar*
diett *dagpengar, kost, kostpengar, diett*
diettgodtgjørelse *dagpengar, kostpengar, diett, diettgodtgjersle*
direkte *beinveges, utan vidare, direkte, endefram*
dispensasjon *unnatak, unnataksløyve, fritak, fritaking, dispensasjon*
disponere *råda over, handla med, binda seg, disponera*
– **fritt kan disponere over** *fritt kan råda over*
disposisjon *rådvelde, viljeutsegn, råderettshandling, viljeshandling, rettshandel, disposisjon*
– **disposisjon til** fordel for *rettshandel til føremon for, handling til føremon for*
– **dispositiv akt** *råderettshandling, viljeshandling, rettshandel*
– **gjøre en disposisjon** *binda seg, gjera ein rettshandel*
– **til kjøperens disposisjon** *til rådvelde for kjøparen*
disposisjonsrett *råderett, rådvaldsrett, disposisjonsrett*
dissens *dissens, særmeining, meiningsskilnad, usemje*
distansefrakt *avstandsfrakt, fråstandsfrakt, distansefrakt*
dobbeltforsikring *dobbelttrygding, dobbeltforsikring*
dobbeltsalg *dobbeltsal*
dokumentbevis *dokumentprov*
dokumentoffentlighet *dokumentinnsyn, innsynsrett i offentlege dokument*
domfelle *seia dom over, døma nokon skuldig, domfella*
domfellelse *domfelling, domsseiing, døming*
domfelt *dømd, domfelt*
domfelte *den dømde, den domfelte*
dommer *domar*
dommerhandling *domarhandling*
domsavsigelse *domsseiing*
domsforhandling *domsdrøfting, domsførehaving*
domsforkynnelse *domsforkynning*
domskrav *tvisteemne, domskrav, no helst: rettskrav*
domsmyndig *domfør*
domsmyndighet *domsmakt*
domspremisser *domsgrunnar*
domsslutning *domsavgjerd, domsslutning*
domssogn *domssokn*
domstolsleder *domstolsleiar*
domstolsprøvelse *domstolsprøving*
domsutsettelse *utsetjing av domsseiinga*
drap *drap*
driftsavbrudd *driftsavbrot*
driftsberetning *driftsmelding*
driftstilbehør *driftstilhøyrsle*
drøftelse *drøfting*
dugelighet *dugleik, evne*
-dyktig *-før*

dyktighet *dugleik, evne*
dypål *djupål*
dyreplageri *dyreplaging, dyremishandling*
dyrevern *dyrevern*
dødsanmeldelse *dødsmelding*
dødsbo *dødsbu, avferdsbu*
dødsdom *daudedom, avlivingsdom, døyingsdom*
dødsgave *dødsgåve*
dømme *døma, seia dom*

E

ed *eid*
edfeste *eidfesta, sanna med eid*
edsavleggelse *eidfesting, eidgjering*
– **ved edsavleggelsen** *skal nokon gjera eid; når nokon skal gjera eid*
edsvoren *eidsvoren, eidbunden*
egenandel *eigendel, eigenpart, særpart*
egenart *eigenart, særmerke, særsvip, særlag*
egenerklæring *eigenmelding, eigenfråsegn, sjølvutsegn*
egenskap *eigenskap*
egentlig *røynleg, eigenleg, verkeleg, rett*
– **egentlig besittelse** *tingsinnehaving*
– **egentlig handel** *verkeleg handel, eigenleg handel*
– **egentlig tilbakevirkning** *eigenleg atterverknad*
egnet *skikka, brukande, dugleg, dugande, høveleg, tenleg*
eie *(å) eiga*
eie *(ei) eige*
eiendel *(ein) eignelut, (ei) eige, eigedom, lausøyre, eigedel*
eiendom *eigedom*
eiendomsforbehold *eigedomsatterhald, atterhald om eigedomsrett*
eiendomsforhold *eigedomshøve, eigartilhøve, eigedomstilhøve*
eiendomsgrense *eigedomsgrense*
eiendomsmegler *eigedomsmeklar*
eiendomsoverdragelse *eigedomsoverføring, eigarskifte, eigedomsoverdraging*
eiendomsrett *eigedomsrett*
eiendomsskatt *eigedomsskatt*
eier *eigar*
eierandel *eigardel*
eierinteresse *eigarinteresse*
eierpant *eigarpant*
eierrådighet *eigarrådvelde*
eierskifte *eigarskifte*
eksklusiv *sær-, med einerett, eksklusiv*
– **eksklusiv bruk** *særbruk, einerett til bruk*
ekspropriasjon *oreigning*
ekspropriasjonssak *oreigningssak*
ekspropriere *oreigna*
ekstingvere *sletta, sletta ut, ekstingvera*
ekstinksjon *sletting, utsletting, ekstinksjon*
ekstinktiv *utslettande, slettande,* ekstinktiv
ekstrabevilgning *omframløyving, ekstraløyving*
ekstraordinær *omfram, uvanleg, ekstraordinær*
– **ekstraordinær bevilgning** *omframløyving*
ektefelle *ektemake, ektefelle*
ektefeller *ektefolk, ektemakar, ektefellar*
– **en ektefelles arbeid i hjemmet** *arbeid som ein ektemake gjer i heimen*
– **gjenlevende ektefelle** *attlevande ektemake*
ektepakt *ektepakt*
ekteskap *ekteskap*
ekteskapsinngåelse *ekteskapsinngåing, giftarmål*
ekteskapsstiftelse *ekteskapsinngåing, giftarmål*
endre *(å) endra, brigda*
endring *endring, (eit) brigde*
eneberettiget *som har einerett, med einerett*
enebolig *einmannshus, einebustad*
enerett *einerett*
engangs- *eingongs-*
enhet *eining*
enighet *(ei) semje*
– **komme til enighet** *verta samde, semjast, verta forlikte*
enke *enkje*
enkeltperson *einskildperson, enkeltperson*
enkeltpersonforetak *einmannsføretak, einskildpersonføretak*
enkeltsak *einskildsak*
enkeltstående *einstaka, særskild, ein einskild, eingongs-*
enkeltvedtak *einskildvedtak*
ensartet *av same slag, lik, samordna, einslaga, einsarta*
enstemmig *samrøystes*
entydig *eintydig*
erfare *få vita, røyna, oppleva*
erfaring *røynsle*
erfaringsmessig *røynsla viser, vanleg røynsle er*
erholde *få, oppnå, ta imot*

erkjenne *vedgå, sanna, godtaka, godkjenna, samtykkja*
– erkjenne et krav *vedstå seg eit krav*
erkjennelse *vedgåing, tilståing, godtaking, godkjenning, sannkjenning, samtykke*
erklære *seia, seia frå, lysa, gjeva melding om*
erklære kjæremål *påkjæra, seia kjæremål*
erklæring *utsegn, fråsegn, lysing, melding*
erlegge *leggja ut, svara, yta, innfri, betala*
erstatning *skadebot, vederlag, erstatning*
erstatningsansvar *skadebotansvar, erstatningsansvar*
– ilegge erstatningsansvar *påleggja skadebotansvar*
erstatningsbeløp *skadebot, skadebotsum, vederlag, vederlagssum, erstatning, erstatningssum*
erstatningsberettiget *som har rett til skadebot*
erstatningskrav *skadebotkrav, vederlagskrav, erstatningskrav*
erstatningsplikt *plikt til å svara skadebot/erstatning*
erstatningsrett *skadebotrett, erstatningsrett*
erstatte *svara skadebot for, yta vederlag for, koma i staden for, bøta, løysa av*
erverv *overtaking, vinning, rettsvinning, leveveg, yrke, innkome*
– erverv av fast eiendom *overtaking av fast eigedom, rettsvinning, vinna rett til fast eigedom*
– skattepliktig erverv *skattepliktig innkome*
erverve *skaffa seg, eigna til seg, vinna rett, få, tena, taka over*
ervervelse *tileigning, overtaking, kjøp, oreigning, opptening, innløysing*
erverver *rettsvinnar, etterkomar, overtakar, mottakar*
ervervsdrivende *yrkesdrivande, næringsdrivande, yrkesaktiv*
ervervsdyktig *arbeidsfør, rettsvinningsfør*
ervervsinntekt *yrkesinntekt, arbeidsinnkome, næringsinntekt,*
ervervsmessig *som yrke, yrkes-*
– ervervsmessig fiske *yrkesfiske, fiske med sikte på inntekt*
ervervsøyemed *med sikte på inntekt, med inntekt for auga*
etablere *skipa, grunnleggja, vera grunnlag for, skapa, etablera*
– etablere rettsgrunnlag *finna rettsgrunnlaget*
etterbestille *senda inn ny tinging*
etterbestilling *ettertinging, attåttinging, attpåtinging*
etterbud *etterbod*
etterforske *etterforska, etterrøkja, granska*
etterforskning *etterforsking, etterrøking, gransking*
etterfølgende *etterfylgjande, etterkomande, etterpå*
ettergi *slå strek over, draga frå, tilgjeva, ettergjeva*
– restbeløpet ble ettergitt *restsummen vart ettergjeven, han slapp å gjera opp resten*
ettergivelse *ettergjeving, frådraging, fritak*
ettergivelse av straff *frådrag i straff, fritak for soning, ettergjeving av straff*
ettergjøre *gjera etter, apa etter, etterlikna*
etterkausjon *varakausjon*
etterkomme *retta seg etter, etterleva, lyda, stetta, gå med på, fylgja*
– etterkomme selgerens oppfordring *gjera slik seljaren oppmoda om*
etterlate *lata etter seg, leiva etter seg*
etterlatenskaper *etterleiver, det som er att, arv*
– fordelingen av hans etterlatenskaper *delinga av det han lét etter seg*
etterlatt *attverande, etterlaten*
etterligne *ettergjera, etterapa, etterlikna*
etterlyse *etterlysa*
etterlønn *etterløn*
etterretning *melding, orientering, opplysning*
– til etterretning *til melding, til vitende, til orientering*
etterrettelig *pålitande, litande, sætande*
etterskudd *etterskot*
etterskuddsbetaling *betaling på etterskot, etterskotsbetaling*
etterskuddsdom *dom på etterskot, etterskotsdom*
etterskuddsskatt *etterskotsskatt*
etterspørsel *etterspurnad*
ettertrykk *etterprent, etterprenting, ettertrykk*

F

fagdommer *fagdomar*
fagenhet *fageining*
fagforening *fagforeining, faglag*
fagkyndig *fagkunnig*
fagutdannet *faglærd, fagutdanna*
faktisk *verkeleg, røynleg, faktisk*

faktum *kjensgjerning, faktum*
falsk *falsk, usann, urett*
– **falsk ed** *meineid, falsk eid*
– **falsk forklaring** *usann forklåring, falsk forklåring*
falskmynteri *falskmynting, myntfalsking*
falskmyntner *falskmyntar, myntfalskar*
falskner *falskar, snytar*
falskneri *fals, falsk, falsking, juks, etterlikning*
– **bedrive falskneri** *fara med fals, gjera falsk*
familie *huslyd, ætt, familie*
familienavn *etternamn, familienamn*
fangst *fengd, fangst*
fare *fare, våde*
fareøkning *fareauke*
farlig *farleg, vådeleg*
farskap *farskap*
– **benekte farskapet** *nekta at ein er far åt barnet, nekta for farskapen*
– **slå fast farskapet** *avgjera kven som er far åt barnet, slå fast farskapen*
farskapsforelegg *barnefarførelegg, farskapsførelegg*
farskapssak *barnefarsak, farskapssak*
fartøy *farkost, farty, båt, skip*
fastholde *halda fast, halda fast på, stå ved, stå fast ved*
– **jeg fastholder min påstand** *påstanden min står ved lag, eg held fast ved påstanden min*
fastsette *fastsetja, stadfesta, slå fast*
fastsettelse *fastsetjing, stadfesting, fastslåing*
fastsettelsesdom *fastsetjingsdom, stadfestingsdom*
fastsettelsessøksmål *fastsetjingssøksmål, stadfestingssøksmål*
fatte *skjøna, forstå, gjera*
– **fatte vedtak** *gjera vedtak*
feil *mistak, lyte, feil*
– **ta feil** *taka i miss, fara i miss, misfara seg, gjera mistak, taka feil*
feilaktig *urett, ikkje rett, rang, feil*
feilfri *lytefri, lytelaus, feilfri*
feilskrift *misskriving, feilskriving*
feiltakelse *mistak*
felle *seia, fella*
– **felle dom** *seia dom, fella dom*
– **fellende bevis** *avgjerande prov, fellande prov*
fellelse *dom, domsseiing*
felles *sams, felles*
– **felles bolig** *sams bustad, bustaden ektemakane har saman*
– **felles testament** *samtestament, felles testament*
– **det felles hushold** *sams hushald, det felles hushaldet, hushaldet ektemakane har saman*
fellesansvar *samansvar*
felleseie *felleseige*
fellesforpliktelse *samskyldnad, sams plikt*
fellesgjeld *samskuld, samgjeld*
fellesskap *hopehav, lag, samråding*
– **ektefellene skal i fellesskap** *ektemakane skal samrådde*
– **i fellesskap** *saman, i hop, i hopehav*
fengsel *fengsel, fangehus*
fengselsvesen *fengselsstell*
feriepenger *feriepengar*
feste *festa, bygsla*
finnerlønn *finneløn, finnarløn*
fjernavhør *fjernavhøyr*
fjerne *rydda unna, rydda av vegen, få bort, fjerna*
flere *fleire, meir enn ein*
flertall *fleirtal*
flertallsvalg *fleirtalsval*
flykte *røma*
flyktning *flyktning, rømling*
fogd *fut*
folkeavstemning *folkerøysting*
folkepensjon *folketrygd*
folkerett *folkerett*
folketelling *folketeljing*
for så vidt *for so vidt, om*
– **for så vidt det lar seg gjøre** *om det lèt seg gjera*
– **for så vidt gjelder** *når det gjeld*
– **for så vidt ikke** *so sant ikkje*
forandre *endra, brigda, skifta, gjera om, laga om*
foranledige *føra til, vera skuld i*
forannevnt *førnemnd, ovannemnd, ovanfornemnd*
foranstalte *gjera tiltak, skipa til, stella til, få i stand*
foranstaltning *tiltak, tilskiping*
foranstående *som står framanfor, ovanforståande*
forarbeid *førearbeid*
– **lovens forarbeider** *førearbeida til lova*
forbedre *betra, betra ut, gjera betre*
forbedring *betring, utbetring, bøting*

forbehold *atterhald, unnatak*
– ta forbehold om *taka atterhald om*
forbeholde (seg) *halda att, halda unna, taka atterhald om, sikra seg*
– forbeholde seg retten til å *halda att retten til å, halda på retten til å*
forbeholden *med atterhald, uheil, varsam*
– forbeholden kritikk *varsam kritikk*
forberede *førebu, bu, stella til*
– styret skal forberede saken *styret skal førebu saka*
forberedelse *førebuing, tilrettelegging, påemning*
forberedende *førebuande, førebuings-*
– forberedende handling *førebuande handling, førebuingshandling*
– forberedende organ *organet som bur saka*
forberedt *budd* (*på*), *førebudd*
forbigå *gløyma, utelata, gå utanom, gå framom*
– forbigått arving *utelaten arving, gløymd arving*
forbigåelse *utelating, forbigåing*
forbigående *mellombels, forbigåande, kortvarig*
forbinde *binda saman, knyta saman, føra seg med, kopla i hop, setja i samband, sameina*
forbindelse *samband*
– i denne forbindelse *i samband med*
– i forbindelse med *i samband med*
forbli *stå ved lag, verta verande*
forbod *forbod, nekt*
forbruk *bruk, forbruk*
forbrytelse *brotsverk, brot*
– forbrytelse mot menneskeheten *brotsverk mot manneætta*
forbryter *brotsmann, forbrytar*
forbud *forbod, nekt*
forbudt *ulovleg, ikkje lov, forbode*
forbundskansler *sambandskanslar, forbundskanslar*
forbundsrepublikk *sambandsrepublikk, forbundsrepublikk*
forbundsstat *sambandsstat, forbundsstat*
forbydes *vera forbod mot*
– det forbydes *ingen må, ingen kan*
fordel *gagn, føremon, fordel, bate*
– til fordel for *til gagns for*
fordelaktig *heldig, lønsam, gagnleg*
fordele *dela, dela ut, fordela, likna ut*
fordeling *deling, utdeling, fordeling, utlikning*
fordre *krevja, venta*
– jeg fordrer svar innen *eg krev svar innan*
fordring *krav*
– gjøre en fordring gjeldende *setja fram eit krav*
– gjøre fordring på *gjera krav på*
– muntlig fordring *munnleg krav*
fordringsanmeldelse *kravsmelding*
fordringshaver *kravshavar*
fordringshavermøte *kravshavarmøte*
fordringspant *kravspant*
fordyre *gjera dyrare, auka/setja opp prisen*
forebygge *hindra, avverja, førebyggja*
– forebyggende tiltak *tiltak for å hindra, førebyggjande tiltak*
forebyggelse *hindring, avverjing, førebygging, føregjerd*
foregå *gå føre seg, gå til, bera til, pågå*
– valget foregår kretsvis *valet vert halde i kvar krins for seg, valet vert halde krinsvis*
foregående *førre, tidlegare*
– NNs rett etter foregående ledd *retten NN har etter førre leddet*
– etter foregående ledd *etter førre leddet*
foreholde *gjera kjend med, leggja på minne, halda fram for*
(på) forhånd *på førehand, føreåt*
forehåndsvarsel *førehandsvarsel*
forekomme *skje, henda*
forekomst *førekomst*
– forekomsten av jernmalm *funnet av jarnmalm, førekomsten av jarnmalm*
– forekomsten av regler på området tilsier *at det finst reglar på rettsfeltet tilseier*
foreldelse *forelding*
foreldelsestid *foreldingstid*
foreldremyndighet *foreldremakt*
forelegg *førelegg*
forelegge *leggja fram for*
– regnskapet skal forelegges revisor *ein revisor skal sjå gjennom rekneskapen, rekneskapen skal leggjast fram for revisor*
– spørsmålet bør forelegges til uttale for skiftesamlingen *spørsmålet bør leggjast fram for skiftesamlinga til høyring, skiftesamlinga bør få seia si meining om spørsmålet*
foreleggelse *framlegging*
foreligge *vera til stades, ha, finnast, liggja føre, liggja framme*
– etter de foreliggende omstendigheter *slik saka står, etter det me veit*
– foreligger en hindring *finst ei hindring*

– **foreligger mangel** *dersom tingen har mangel*
– **opplysningene skal foreligge før** *opplysningane skal liggja føre før*
foreliggende *eksisterande, verande*
– **etter de foreliggende omstendigheter** *slik saka står, etter det me veit*
– **foreliggende forsikringer** *inngått trygding, gjeldande trygding*
foreløpig *førebels*
– **foreløpig avgjørelse** *førebels avgjerd*
forene *sameina, setja saman*
– **hvis tingene er forent på en måte** *dersom tinga er samansette på ein måte*
forening *foreining, lag, samlag, samskipnad*
– **i forening** *saman, samstundes, ihoplagt*
forenkle *gjera enklare, gjera einskild, forenkla*
– **forenklet behandling** *forenkla førehaving*
– **forenklet domsbehandling** *forenkla domsførehaving*
– **forenklet forelegg** *forenkla førelegg*
forenlig *i samsvar, i samhøve, høver med, går saman med, som kan sameinast*
– **forenlig med kravet til god tro** *i samsvar med kravet til god tru*
– **forenlig med lovens bokstav** *høver med ordlyden i lova*
foresatt *føresett*
foreskrive *råda til, fastsetja, føreseia, påbyda, føreskriva, avgjera, krevja, påleggja*
– **foreskreven måte** *på tilrådd måte, på fastsett måte*
foreslå *gjera framlegg om, råda til, tilråda, gjeva tilråding om, tala for*
forespørre *spørja*
forespørsel *førespurnad, spørsmål*
– **rette en forespørsel til** *spørja om, undersøkja, gjera ein førespurnad til*
forestille *syna, visa, visa fram, syna fram*
forestilling *framsyning (om teater og film), førestelling (om tankar), framvising*
forestå *stå føre, leia, styra*
– **byggingen forestås av NN** *NN skal byggja …*
– **forestå den daglige ledelse** *vera dagleg leiar*
– **forestå vielsen** *(å) via*
forestående *komande, ventande, som* (*snart*) *skal verta …*
– **et forestående ekteskap** *eit komande ekteskap, ekteskapet som skal inngåast*
foreta *gjera*
– **foreta stedlig kontroll** *kontrollera på staden, gjera kontroll på staden*
– **megleren skal foreta verdsettelse av** *meklaren skal fastsetja verdien på*
– **vurderingen skal foretas henseende til** *i vurderinga skal ein taka omsyn til*
foretak *føretak, tiltak*
foretakende *tiltak, føretak, verksemd*
foretaksstraff *føretaksstraff*
forevise *visa, visa fram, syna fram*
forevisning *framsyning, framvising*
forfall *forfall, nedgang*
– **ha forfall** *vera borte, ha fråvære, vera fråverande, ha forfall*
forfalle *forfalla*
– **forfaller til betaling** *har betalingsfrist*
forfallsdag *betalingsfristen er den*
forfallsgrunn *fråværegrunn*
forfalske *(for)falska*
forfalskning *forfalsking*
forfatning *riksskipnad, statsskipnad, forfatning*
forfatningsbrudd *brot på riksskipnaden, forfatningsbrot*
forfatningsmessig *etter riksskipnaden, i samsvar med riksskipnaden*
forfatningsstridig *mot riksskipnaden, stridande mot riksskipnaden*
forfeile *missa føremålet, ikkje lenger vera tenleg*
– **formålet med kjøpet blir vesentlig forfeilet** *kjøpet stettar ikkje føremålet sitt*
forflytning *flytting, overflytting*
forflytte *flytta, flytta til, overflytta*
forfordele *gjera urett, misdela, misbyta*
forfremmelse *forfremjing, opprykk, oppflytting*
forfølge *fylgja, fylgja etter, gå vidare med, forfylgja*
– **forfølge en person** *fylgja/fara/vera etter, elta, søkja, søkja for retten, forfylgja*
– **forfølge en sak** *halda fram med saka, gå vidare med saka, fylgja opp saka*
forfølgning *oppfylging, framhald, forfylging, søking, rettssøking*
forføye *råda over, handla med*
– **forføye over eiendelene** *råda over eignelutene*
forføyning *rådvelde, rettshandel, åtgjerd, påbod, rettarbot*

– midlertidig forføyning *mellombels åtgjerd*
forgjeldet *gjeldbunden*
forgjeves *fåfengd, utan nytte, nyttelaus, til fånyttes, gagnlaus*
– forgjeves megling *fåfengd mekling*
forglemmelse *gløyming, utegløyming, oversjåing*
forgodtbefinnende *godtykke*
– etter eget forgodtbefinnende *etter sitt eige godtykke*
forgåelse *misgjerning*
forhale *draga ut, seinka, hefta, dryga ut*
forhalelse *seinking, hefting, utsetjing, dryging*
– uten forhalelse *utan dryging, straks, med ein gong*
forhandle *ha føre, tinga* (*om*)*, rådleggja, samråda seg, drøfta*
forhandling *førehaving, tinging, rådlegging, samråding, rådslåing, drøfting*
forhandlingsprotokoll *møtebok*
forhandlingsrett *tingingsrett, forhandlingsrett*
forhindre *hindra, hefta*
forhindring *hindring, hinder, hefte, flaskehals, stenge, vanske*
forhold *høve, tilhøve, tilfelle*
– straffbare forhold *strafflagd åtferd, strafflagde handlingar*
forholdsmessig *samsvarande, høveleg, i samsvar med, etter måten, i godt høve til*
– forholdsmessig avslag *samsvarande nedslag*
– forholdsmessige vilkår *vilkår som er avpassa høvet*
– uforholdsmessig *mishøveleg*
forholdsmessighet *samhøve, samsvar*
– uforholdsmessighet *mishøve*
forholdsmessighetsprinsippet *samhøveprinsippet*
forholdsregel *rådgjerd, tiltak, åtgjerd, pliktregel*
forholdstall *høvetal, jamføringstal*
forholdstallsvalg *høvetalsval, tilmåtsval*
forhør *forhøyr, avhøyr, utspørjing*
forhøre *avhøyra, forhøyra, spørja ut, spørja om*
forhøye *høgja, gjera høgare, auka*
forhøyelse *auke, høging, det å høgja*
forhåndsbeskjed *melding på førehand, førehandsmelding*
forhåndssikkerhet *førehandstrygd*
forhåndstilsagn *førehandslovnad, førehandstilsegn*
forhåndstinglysning *førehandstinglysing*
forhåndsvarsel *førehandsvarsel*
forhåndsvarsling *førehandsvarsling*
forhåpentlig *vonleg, venteleg, truleg, etter alt å døma, tvillaust, visseleg*
forkaste *vraka, vanda, forkasta, ikkje godtaka*
forkastelse *vraking, forkasting*
– innstille et forslag til forkastelse *råda til at eit framlegg vert vraka*
forkjøpsrett *forkjøpsrett*
forklare *greia ut, leggja ut, forklara*
forklare seg *gjera greie for seg, forklara seg*
forklaring *utgreiing, vitneprov, forklaring*
– rettslig forklaring *utgreiing for retten, forklaring for retten, rettsforklaring*
forkorte *korta ned* (*på*)*, setja ned, skjera ned, minka, avkorta, korta, stytta av*
forkortelse *avkorting, nedsetting, mink, minking, avstytting*
forkynne *forkynna, gjeva melding om, seia frå om*
forkynnelse *forkynning, melding, tilseiing*
forlange *krevja, gjera krav på*
forlangende *krav*
– hans forlangende kan ikke innvilges *kravet hans kan ikkje stettast*
– på forlangende av retten *dersom retten krev det*
forlate *gå frå, reisa frå, forlata*
forlede *få til å, lura til å, lokka*
forlenge *lengja, gjera lengre, draga ut*
– fristen er forlenget *fristen er lengd*
forlengelse *lenging, forlenging*
forlik *forlik, semje*
forlike *forlika, forsona, semja, sameina*
forliksklage *forliksklage*
forliksmegling *forliksmekling*
forliksråd *forliksråd*
forlikstilbud *forlikstilbod*
forlis *forlis*
forlodd *førelott, forlott, førelut, forlut*
– forlodds uttak *førehandsuttak, taka ut på førehand, taka ut før lutinga*
forloddskrav *førelottskrav, forlottskrav, krevja å taka ut før det vert lùta*
forloddsrett *førelottsrett, forlottsrett, rett til å taka ut før det vert lùta*
forlovelse *truloving, forloving*
forløp *gang*
forløpe *gå, gå ut*

form *form*
formane *oppmoda, åtvara, formana*
formaning *oppmoding, åtvaring, formaning*
formidle *gjera kjend, setja i kontakt*
formidle *koma med, vera mellommann, formidla, mekla*
formidler *mellommann, mellomlekk, formidlar, meklar*
formidling *formidling, mekling*
formildende *mildnande*
– **formildende omstendigheter** *skuldminkande tilhøve, omstende som gjev nedsett straff, straffminkande tilhøve*
forminske *minska, minka, gjera mindre*
forminskning *mink, minking*
formode *tru, vona, meina, gå ut frå*
formodning *tru, von, meining*
– **det er formodning for** *det er grunn til å tru, ein må tru, røynsla viser*
– **det har formodningen for seg at** *røynsla viser, det er mest truleg at, det gjev seg sjølv at*
– **mot all formodning** *heilt uventa*
formue *eige, eigedom, midel, formue*
formuende *velhalden, velhavande, velståande, velberga, rik*
formuesfellesskap *formuesfellesskap*
formuesforhold *eigehøve, eigedomshøve, eigedomstilhøve*
formuesgjenstand *eigeting, formuesgjenstand*
formuesgode *eigegode, formuesgode*
formuesskade *formuesskade*
formuesskatt *skatt på midel, skatt på eige, formuesskatt*
formynder *formyndar, verje*
formynderi *formyndarskap, verjemål*
formål *føremål*
– **formålet for granskningen** *emnet for granskinga*
– **formålet med avhandlinga** *føremålet med avhandlinga*
– **tingens formål** *det tingen er etla til, føremålet med tingen*
formålstjenlig *føremålstenleg*
fornye *nya opp att, gjera på nytt, fornya*
– **fornyet behandling** *ny førehaving, ny prøving*
fornyelse *oppattnying, nying, fornying*
fornærme *krenkja, såra, fornærma*
fornærmede *den krenkte*
fornærmelse *krenking, fornærming*
forordne *påleggja, påbyda, gjeva reglar*
forordning *forordning*
forpakte *pakta, forpakta*
forpakter *paktar, forpaktar*
forpaktning *pakting, forpakting*
forpant *førepant*
forpanthaver *førepanthavar*
forpleining *pass, stell, forsyting, vyrdsling*
forplikte *binda, forplikta*
– **forplikte seg til** *taka på seg, binda seg til*
– **være forpliktet** *ha skyldnad til, ha plikt til*
forpliktelse *skyldnad, plikt, ansvar*
forpliktende *bindande, pliktgjevande*
– **forpliktende samarbeid** *bindande samarbeid*
forrentes *det kjem renter på* (*kravet*), (*kravet*) *ber renter, (kravet) er renteberande*
forretning *forretning, sak, teneste, ærend, gjeremål, møte, tinging, førehaving, handel, butikk*
forretningsførsel *forretningsførsle, ærendsførsle*
forretningshemmelighet *forretningsløyndom*
forretningsmessig *forretningstenleg, forretningshøveleg, som kjem ved drifta*
– **forretningsmessig drift** *drift bygd på lønsemd*
– **forretningsmessige vilkår** *vilkår knytte til drifta*
forretningsorden *førehaving, førehavingsmåte, forretningsorden*
forretningssted *forretningsstad*
forrettighet *førerett*
forringe *gjera ringare, skjemma, øydeleggja, minka verdet på, forverra*
forringelse *skjemming, øydelegging, verdemink, forverring*
– **vesentlig forringelse** *monaleg forverring*
forrykke *skipla, byta om, flytta fram, flytta attende*
forråd *opplag, lager, forsyning, forråd*
forråtnelse *ròte*
forsamling *folkesamling, møte, forsamling*
forsamlingsfrihet *rett til å samla seg, møtefridom, forsamlingsfridom*
forseelse *misferd*
forsegle *forsegla, plombera*
forsende *senda*
forsendelse *sending*
forsendelseskjøp *sendingskjøp, sendekjøp*
forsendelsesmåte *sendemåte*
forsett *forsett, med vilje, viljesverk*

forsettlig *med forsett, med vilje, med overlegg*
forsikre *trygda, lova, sanna, forsikra*
forsikrer *trygdar, forsikrar*
forsikring *trygding, lovnad, sannarord, forsikring*
forsikring *trygding, lovnad, sannarord, forsikring*
– å gi forsikring etter vitneforklaring *å gjeva sannarord*
– å gi forsikring før vitneforklaring *å gjeva lovnad på tru og ære*
forsikringsavtale *trygdingsavtale, forsikringsavtale*
forsikringsbedrageri *trygdingssvik, forsikringssvik, forsikringssnyting*
forsikringsbeløp *ansvarssum, trygdingssum, forsikringssum*
forsikringsbetingelser *trygdingsvilkår, forsikringsvilkår*
forsikringsbevis *trygdingsprov, forsikringsprov*
forsikringsgjenstand *trygdingsting, forsikringsting, trygdingsgjenstand, forsikringsgjenstand*
forsikringspolise *trygdingsbrev, forsikringspolise*
forsikringspremie *trygdingspremie, forsikringspremie, trygdepengar*
forsikringsselskap *trygdelag, forsikringsselskap*
forsikringstaker *trygdetingar, forsikringstingar, forsikringstakar*
forsikringstilbud *trygdingstilbod, forsikringstilbod*
forsikringstilfelle *trygdingstilfelle, forsikringstilfelle*
forsikringsytelse *trygdingsyting, forsikringsyting*
forsiktig *varsam, varleg*
– være forsiktig *vera varsam, akta seg, fara varleg fram*
forsiktighet *varsemd, aktsemd, skånsemd, skjønsemd*
– iaktta vanlige forsiktighetsregler *vera so varsam som det er vanleg å vera*
forsinke *seinka, dryga, hefta*
– forsinket oppfyllelse *for sein oppfylling*
forsinkelse *seinking, hefting, dryging, forseinking*
forsinkelsesgebyr *seinkingsavgift, seinkingsgebyr, forseinkingsavgift, forseinkingsgebyr*
forsinkelsesrente *seinkingsrente, forseinkingsrente, renter for seinking,* (òg) *morarente*
forskjell *skilnad, skil, skilsmon, ulikskap*
forskjellig *ulik, annleis, motsett, ymis*
forskjellsbehandle *gjeva ulike villkår, gjera skilnad på, gjera mannemon*
forskjellsbehandling *skilja mellom, skilnadsgjering, gjera skilnad på, gjera mannemon*
– er blitt gjenstand for usaklig forskjellsbehandling *er utan grunn vorten gjord skilnad på*
forskrift *forskrift*
– Kongen kan gi forskrift om *Kongen kan gjeva forskrift om*
– regelen gir forskrift på *regelen seier at, regelen gjev forskrift om at*
forskudd *forskot*
forskuddsskatt *forskotsskatt*
forskuddstrekk *forskotstrekk*
forskuttere *forskotera, yta forskot, leggja ut*
forslag *framlegg, utkast*
forslagsrett *framleggsrett*
forspille *øydeleggja, fjerna, spilla, gjera urråd, gjera umogeleg*
– forspille bevis *øydeleggja prov*
forstyrre *uroa, skipla, forstyrra*
forstyrrelse *uroing, skipling, forstyrring*
forstå *skjøna, forstå*
forståelse *forståing, samkjensle*
– i forståelse med *i samråd med*
– ha forståelse for *skjøna at, godtaka at*
– oppnå forståelse for *få overtala, skapa samkjensle av*
– under forståelse av at *med sams vit om at*
forsvare *verja, forsvara*
forsvarer *forsvarar*
forsvarlig *trygg, påliteleg, fullgod, fullnøyande, forsvarleg*
– forsvarlig saksbehandling *påliteleg sakførehaving*
forsvarlighet *vera påliteleg, vera fullgod, vera fullnøyande, vera forsvarleg*
forsvinne *koma bort, verta borte, kverva, forsvinna*
forsvunnet *bortkomen, kvorven*
forsøk *forsøk, freistnad, utprøving*
forsøke *freista, prøve*
forsøkstakst *førebels takst*
forsømme *forsøma, ikkje passa, lata vera å,*

vanstella, lura seg unna
forsømmelse *forsøming, vanstell, unnaluring*
forsørge *forsyrgja, syta for*
fortegnelse *liste, oppgåve, oppramsing*
fortidsminnesmerke *fornminne, fortidsminnesmerke*
fortie *teia med, halda att, halda stilt med*
fortie opplysninger *teia med opplysningar, halda att opplysningar*
fortjene *vera verd, fortena*
fortjeneste *vinning, vinst, forteneste*
fortløpende *fortlaupande, etter kvart som*
– søknadene behandles fortløpende *søknadene vert førehavde etter kvart som dei kjem inn*
fortolle *tolleggja, betala toll, svara toll*
fortrenge *koma i staden for, trengja bort, fortrengja*
fortrengsel *tilsidesetjing, fortrengsle*
fortrinn *føremon, førerett*
fortrinnsrett *førerett*
fortrinnsberettiget fordring *førerettskrav, krav med førerett*
fortrinnsvis *helst, særleg*
fortrolig *i trumål*
fortrolighet *trumål*
fortsatt *vidare, enno, framleis*
fortsette *halda fram, gå vidare, vedvara*
fortsettelse *framhald*
forulempe *plaga, bry, krenkja, trengja seg på*
forulykke *omkoma, koma bort, missa livet, setja livet til*
forundersøkelse *føregransking, føreundersøking, undersøking føreåt*
forurense *ureina, forsøpla, skjemma, skitna til*
forurensning *ureining, forsøpling, ureinske, avfall, utslepp*
forurette *krenkja, gjera urett*
forut for *føreåt, før, innan*
forutberegne *føreseia, føresjå, framskriva*
forutberegnelig *føreseieleg, framskriveleg*
forutberegnelighet *vera føreseieleg, vera framskriveleg, rettsvisse*
– hensynet til forutberegnelighet *omsynet til at rettsstoda er føreseieleg, omsynet til rettsvissa*
– regelen ivaretar forutberegneligheten *regelen syter for rettsvisse*
forutbetalt *betala på førehand, føreåtbetala*
forutgående *førehands-, føreåt-, tidlegare varsel*
forutsetning *føresetnad*
forutsette *gå ut frå, setja som vilkår, ha som føresetnad, leggja til grunn, føresetja*
– det forutsettes at *ein legg til grunn at*
forvalte *forvalta*
forvaltning *styring, forvaltning*
– den offentlige forvaltningen *den offentlege forvaltninga*
forvaltningsdomstol *forvaltningsdomstol*
forvaltningskapital *rådvaldskapital, rådvaldsmidel*
forvaltningsmakt *styringsmakt, forvaltningsmakt*
forvaltningspraksis *styringsbruk, forvaltningsbruk*
forvaltningsspråk *tenestemål, styringsmål, forvaltningsmål*
forvaring *forvaring*
forveksle *blanda saman, mistaka for ein annan, forveksla*
forveksling *mistak, forbyting, forveksling*
forvente *venta, vona, rekna med, gå ut frå, halda for rimeleg*
– forventet kontraktsbrudd *venta avtalebrot*
– forventet mislighold *venta mishald*
forventning *det ein ventar, det ein kan rekna med, von*
forverre *gjera verre, skjerpa, skada*
– situasjonen er forverret *stoda har* (*vorte*) *verre, stoda har versna*
forvise *visa bort, forvisa*
forvisning *bortvising, forvising*
forvolde *vera skuld i, gjera, valda*
– den forvoldte skade *den skaden som er gjord, den skaden som er valda*
– forvolde en annens død *vera skuld i at ein annan døyr*
forvoldelse *å gjera, å valda, gjering, valding*
forære *gjeva*
forøke *auka*
forøkelse *auke, auking*
– en forøkelse på ti prosent *ein auke på ti prosent*
– forøkelsen skjedde over tid *aukinga skjedde over tid*
forøve *gjera, valda*
– forøve skade på annen manns eiendom *valda skade på annan manns eigedom*
forårsake *vera skuld i, gjera, valda, vera grunn til, vera årsak til, føra til*
– flommen forårsaket store skader *flaumen gjorde store skadar*

fosterbarn *fosterbarn*
fosterfordrivelse *fosterfjerning*
fosterhjem *fosterheim*
frabe seg *beda seg fri for*
fradrag *frådrag*
– kommer til fradrag i straffen *skal dragast frå i straffa, det går frå i straffa*
fradømme *frådøma, døma frå*
frafall *fråfall, avkall*
frafalle *gjeva avkall på, lata vera å, fråfalla, falla frå*
fragå *gå frå, nekta for*
– arvs- og gjeldsfragåelse *frågåing av gjeld og arv, å gå frå gjeld og arv*
frakjenne *fråkjenna*
fraktbeløp *fraktsum*
fraktfritt *fraktfritt*
fraktkontrakt *fraktavtale*
fralegge (seg) *fri seg frå, gjera seg fri for*
fraregne *rekna frå, draga frå*
fraregnet *utan, frårekna*
fraråde *råda frå, åtvara*
frasagnsfullmakt *tilseiingsfullmakt, fråsegnsfullmakt*
frasi seg *seia frå seg, gjeva avkall på, nekta*
frasigelse *fråseiing, avkall, nekting*
fraskille *skilja frå*
fraskjøte *skøyta frå*
fraskrive seg *skriva frå seg, fråskriva seg, gjeva avkall på*
fratre *slutta, draga seg attende*
fratrekke *draga frå, trekkja frå*
fravende *taka frå*
fravike *gå utanom, gjera unnatak frå, gå frå, vika av frå, endra*
– kan fravikes ved avtale *kan avtala andre vilkår*
fravikelig *fråvikeleg, fråvikande*
fravikningskjennelse *(ein) fråvikingsorskurd, frågåingsorskurd*
fravær *fråvær*
– i NNs fravær *dersom NN ikkje er til stades, når NN er borte*
fraværende *fråverande*
fraværsdom *fråveringsdom, fråværsdom*
frede *freda*
fredning *freding*
fredningsbestemmelser *fredingsføresegner*
frembringe *skaffa, laga, skaffa til vegar, skaffa fram, koma med, skapa, tilverka*
frembringelse *skapnad, tilskaping, tilvegeskaffing*
fremby *byda fram, visa*
fremføre *føra fram, framføra*
fremføring *framføring*
fremgang *framgang, medgang, framsteg*
– sakens fremgang *framgangen i saka, saka har hatt framgang*
fremgangsmåte *framgangsmåte*
fremheve *leggja vekt på, understreka, halda fram*
fremkalle *framkalla, vera årsak til*
– dersom forsikrede selv fremkaller skaden *om trygdetingaren sjølv er årsak til skaden*
– med hensikt fremkalt skaden *skipa til skaden med vilje*
fremkomme av *koma fram frå*
– fremkomme med *leggja fram*
fremlegge *leggja fram*
fremleggelse *framlegging*
fremleie *(å) framleiga, (å) vidareleiga*
fremlån *framlån, vidarelån*
fremme *fremja, arbeida for, reisa, gjera*
– fremme forslag om *reisa framlegg om*
– fremme miljøtiltak *fremja miljøtiltak*
– fremmes med tilstrekkelig hurtighet *verta fremja snøgt nok*
fremmøte *frammøte*
frempant *frampant, vidarepantsetjing*
fremsette *setja fram, reisa*
fremstille *framstilla, føra fram for*
fremstille for varetekt *framstilla for varetekt, føra fram for varetekt*
fremtre som *sjå ut som, synast vera, syna seg å vera*
fremtvinge *tvinga fram*
frifinne *frifinna*
frifinnelse *frifinning*
frifinnelsesdom *frifinningsdom*
frigi *gjeva fri, frigjeva*
frigivelse *frigjeving*
frigjøre *frigjera*
– frigjørende virkning *frigjerande verknad*
frigjørelse *frigjering*
frigjørelsestid *frigjeringstid*
frihavn *frihamn*
frihet *fridom*
frihetsberøvelse *fråtaking av fridomen, innesperring, fridomsfråtaking*
frihetsinnskrenkning *innskrenking av fridomen, band på fridomen, fridomsinnskrenking*
frihetsstraff *fridomsstraff*
frihetstap *fridomstap*

frihevd *frihevd*
frikjenne *frikjenna*
frikjennelse *frikjenning*
frist *frist*
fristavbrudd *fristavbrot*
fristfastsettelse *fristsetjing, fristfastlegging*
fristoversittelse *fristoversitjing*
frita *taka fri for, lata sleppa, fritaka*
fritakelse *fritak*
frivillig *friviljug, etter eigen vilje*
frivillighet *friviljugskap*
fullbyrde *fullføra, fullenda, gjennomføra*
– fullbyrdet forbrytelse *fullført brotsverk*
fullbyrdelse *fullføring, fullending*
fullbyrdelsesdom *fullføringsdom*
fullbyrdelsessøksmål *fullføringssøksmål*
fullbyrding *fullføring, fullending, gjennomføring*
fullbyrdingsutsettelse *fullføringsutsetjing*
fullmakt *fullmakt*
fullmaktsforhold *fullmaktshøve*
fullmaktsgiver *fullmaktsgjevar*
fullmektig *fullmaktshavar, fullmektig*
fulltegnet *fullskriven, full*
funksjonsnedsettende *døyvande*
fyllestgjøre *oppfylla, gjera rett*
fyllestgjørelse *oppfylling*
fyllestgjørende *god nok, fullgod, fullnøyande*
føderåd *føderåd, kår*
følge *fylgja, retta seg etter*
følgeskriv *fylgjeskriv, vedlegg*
førstavdøde *fyrstavlidne, fyrstdøde, fyrstdaude, fyrstdåen*

G

gangbar *gjengs, gangfør, utbreidd, vanleg*
– gangbar pris *gjengs pris, vanleg pris*
garanti *trygd, garanti*
garantierklæring *garantifråsegn*
garantiforpliktelse *garantiskyldnad*
garantigiver *garantigjevar*
gave *gåve*
gavehensikt *meint som gåve, gåveføremål*
– salg med gavehensikt *gåvesal, sal med gåvetanke, sal meint som gåve*
gavesalg *gåvesal*
gavne *gagna, nytta, hjelpa*
gavnlig *gagnleg, nyttig*
gebyr *avgift, gebyr*
generalforsamling *årsmøte, landsmøte, generalforsamling*
generalfullmakt *uavgrensa fullmakt, generalfullmakt*
giver *(ein) gjevar*
gjeld *gjeld, skuld*
gjeldsavleggelse *betaling av gjeld, betaling av skuld, gjeldsoppgjerd*
gjeldsbrev *gjeldsbrev*
gjeldseksekusjon *gjeldsutsøking*
gjeldsforfølgelse *gjeldssøking*
gjeldsforhandling *gjeldstinging, gjeldsforhandling*
gjeldsforhold *gjeldshøve*
gjeldsforpliktelse *betalingsskyldnad, svaringsskyldnad*
gjeldsfragåelse *gjeldsfrågåing, frågåing av gjeld*
gjeldsinndrivelse *innsøking av gjeld, gjeldsinnsøking, gjeldsinnkrevjing*
gjeldsovertagelse *gjeldsovertaking*
gjeldsvedgåelse *gjeldsvedkjenning, å vedkjenne seg betalingsskyldnaden, gjeldsvedgåing*
gjenerverve *vinna att, få att, attervinna*
gjenfordre *krevja att*
gjenfordring *atterkrevjing*
gjenforsikre *mottrygda, vidaretrygda*
gjenforsikring *mottrygding, vidaretrygding, attertrygding, atterforsikring*
gjengi *gjeva att*
gjengivelse *attgjeving*
gjengjelde *gjeva att, hemna, gjera att, gjera like for, løna, svara på*
– gjøre gjengjeld *gjera like for seg*
– til gjengjeld *i staden, i byte, likevel, like fullt, i gjen*
gjengjeldelse *hemn, hemning, motåtak*
gjeninnsette *setja inn på ny, setja inn att, atterinnsetja*
gjeninntre *gå inn att* (*i*), *taka til att* (*i*)
gjenkalle *kalla attende, oppheva*
gjenkallelse *atterbod*
gjenkallelig *som kan kallast attende, som kan opphevast*
gjenkjøpsrett *attkjøpsrett, atterkjøpsrett*
gjenkjøpsverdi *attkjøpsverdi, atterkjøpsverd*
gjenlevende *attlevande, atterlevande etterlevande*
gjenmæle *motmæle, tilsvar, motseiing*
gjennomføre *gjennomføra, fullføra*
gjennomgå *gå gjennom, gjennomgå*
gjennomgåelse *gjennomgang, gjennomsyn, gjennomgåing*

– **forestå gjennomgåelsen av regneskapet** *gå gjennom rekneskapen*
gjennomsnittsberegnet *medelutrekna, gjennomsnittsutrekna*
gjennomsnittsberegning *medelutrekning, gjennomsnittutrekning*
gjennopprettelse *oppretting, retting, atterreising, atterskiping*
gjenoppfriske *oppfriska, friska opp att*
gjenoppfriskning *oppattfrisking*
gjenoppnevne *nemna opp att*
gjenoppnevning *oppattnemning*
gjenopprette *retta opp att, retta på, bøta på, atterreisa, atterskipa*
gjenoppta *taka opp på ny, taka opp att, taka opp å nyo*
gjenopptakelse *ny førehaving, oppattaking, ny prøving*
– **ved gjenopptakelse av saken** *skal saka takast opp på ny, vert saka teken opp på ny*
gjenpart *avtrykk, avskrift, gjenpart, kopi, gjenpart*
gjensidig *innbyrdes, ymsesidig, gjensidig*
– **gjensidig bebyrdende** *innbyrdes tyngjande, ymsesidig tyngjande*
– **gjensidige rettigheter og plikter** *ymsesidige rettar og skyldnader*
– **gjensidig forsikring** *samtrygding*
– **gjensidig testament** *innbyrdes testament*
– **gjensidig tyngende avtale** *innbyrdes tyngjande avtale*
gjensidighet *å vera ymsesidig, innbyrdes/ymsesidig påverknad, sam-, resiprositet*
gjenskaffelsessum *attkjøpssum*
gjenstand *ting, emne*
– **avgjørelsen er gjenstand for anke** *avgjerda kan ankast*
– **sakens gjenstand** *emnet for saka, tvisteemnet*
– **være gjenstand for granskning** *verta granska*
gjenstandslegat *tingslegat, gjenstandslegat*
gjenta *taka opp att, gjera om att, gjera på ny, gjera å nyo*
– **gjentatte ganger** *gong på gong, fleire gonger, mange gonger*
gjentakelse *oppattaking, oppattgjering*
– **man frykter gjentakelse av straffbare handlingar** *ein er redd han skal gjera nye strafflagde handlingar*
gjenvalg *attval*
gjenvelge *velja opp att, velja att, velja på ny*
gjenværende *som er att, attverande*
gjenåpne *opna på nytt, taka opp på ny, gjenopna*
gjenåpning *gjenopning, nyprøving, atteropning, atterprøving*
– **gjenåpningen av saken lot vente på seg** *det gjekk lenge før saka vart teken opp på nytt, atteropninga av saka tok tid*
gjerning *gjerning, verk, handling*
– **på fersk gjerning** *i gjerninga*
gjerningsbeskrivelse *gjerningsskildring, gjerningsomtale, brotsverksskildring, åstadsskildring*
gjerningssted *åstad, gjerningsstad*
gjøre gjeldende *gjera gjeldande, krevja*
– **gjøre gjeldende erstatningskrav** *krevja skadebot*
– **gjøre gjeldende krav på skifte** *fremja krav på skifte*
gjøremål *gjeremål*
godehavende *gode som NN har*
godhet *vera god, godleik, godhug, godvilje, kvalitet*
– **av samme godhet** *jamgod, like god*
godskrive *godskriva*
godtgjøre *ettervisa, påvisa, prova, gjeva vederlag for, godtgjera*
godtgjørelse *vederlag, godtgjering, godtgjersle*
godtroende *i god tru, godtruande, godtruen*
godtroerverv *rettsvinning i god tru*
granskning *gransking, etterrøking, undersøking*
grensegangsforretning *grensegang, grensegangsteneste*
grenselinje *grenseline*
grensemerke *grensemerke, bytemerke*
grenseoppgåelse *grensegang, grensegangsak*
grov *grov*
– **grov uaktsomhet** *grov aktløyse*
– **grovhet** *kor grov … er, kor alvorleg … er*
– **lovbruddets grovhet** *kor grovt lovbrotet er*
grunnbeløp *grunnsum*
grunnbok *grunnbok*
grunnbokshjemmel *grunnboksheimel*
grunnbyrde *grunntyngsle, grunnbyrde*
grunnbyrdeytelse *grunntyngsleyting, grunnbyrdeyting*
grunngi *grunngjeva, gjeva grunnar for, underbyggja*
grunngivning *grunngjeving*

grunngivningsplikt *grunngjevingsplikt*
– **organet har forsømt sin grunngivningsplikt** *organet har ikkje grunngjeve vedtaket godt nok*
grunnlovsmessig *etter Grunnlova*
gunst *føremon, gagn, godvilje, bate, gunst*
– **til gunst for** *med føremon for, til bate for, til gagn for*
– **vise gunst** *hylla, visa godvilje*
gunstig *god, gagnleg, heldig, lagleg, lukkeleg, tenleg*
gyldig *rettsgild, gild, gjeldande, gyldig*
gyldiggjøre *gjera gjeldande, gilda*
– **forvaltningsloven § 41 gyldiggjør vedtaket** *forvaltningslova* § 41 *gildar vedtaket*
gyldighet *vera gjeldande, vera rettsgild, gildskap, vera gyldig*
– **gyldigheten er betinget av** *vilkåret for at … er gild, ... er gjeldande dersom*
– **gyldigheten er ikke betinget av** *vera gyldig jamvel om*
– **ha gyldighet** *vera gyldig, vera rettsgild*
gyldighetsområde *verkeområde*
gyldighetstid *gildskapstid*
gårdslodd *gardspart*

H

habil *før, habil, dugeleg*
habilitet *gildskap, partsnøytralitet, tenesteevne, sakkunnskap, habilitet*
handel *handel*
handelsforening *handelslag*
handelssedvane *handelsbruk, handelssedvane*
handle *handla*
handledyktighet *handleevne*
handlefrihet *handlefridom*
handlende *handlarar, handlande, kundar, kjøparar*
havari *forlis, havari*
havn *hamn*
havnevesen *hamnestell*
hederlig *heiderleg, ærleg*
hefte *(å) hefta, vera ansvarleg for, stå inne* (*for*)
– **eiendommen er beheftet** *eigedomen er heftlagd*
– **eiendommen er beheftet med mangler** *eigedomen har manglar*
– **hefte for** *svara for, hefta for*
heftelse *(eit) hefte*
– **de heftelser som hviler på skyldnerens eiendeler** *hefte som er i eignelutene til skuldnaren, hefte som kviler på eignelutene til skuldnaren*
helbred *helse, heilbrigd, god helse*
heleri *heling*
helhet *heilskap*
helhetlig *heilskapleg*
helligdag *helgedag, heilagdag*
hemmelig *løynd, løynleg, hemmeleg*
hemmeligholde *halda løynt, halda hemmeleg, løyna, teia med*
hendelig *hendeleg*
hendelse *hending*
hendelsesforløp *hendingsgang*
– **(i) henhold til** *etter, i samsvar med*
– **henholde seg til** *halda seg til, stø seg til*
henholdsvis *høvesvis, respektive, kvar i sin tur*
henlegge *leggja bort, leggja til sides*
– **saken er henlagt** *saka er bortlagd*
henleggelse *bortlegging, tilsidelegging*
henligge *liggja til, liggja inn under, ha rett til*
– **det henligger til forliksrådet å avgjøre saken** *forliksrådet kan avgjera saka, det ligg til forliksrådet å avgjera saka*
– **(i ethvert) henseende** *i eitt og alt, på alle måtar*
– **(i så) henseende** *i so måte, når det gjeld, med omsyn til, i det stykket*
hensikt *mål, føremål, tanke, von, meining*
– **ha til hensikt å** *vilja, meina å, koma til å, tenkja å*
– **i den hensikt** *med det for auga, med tanke på, i von om*
– **i vinnings hensikt** *med tanke på vinning, med vinning for auga, med vinningsføremål.*
hensiktsløst *unyttig, ubrukeleg, utan meining, meiningslaust*
hensiktsmessig *tenleg, gagnleg, høveleg, føremålstenleg, nyttig, god til, tener til, høver godt til*
– **så langt reglene er hensiktsmessige** *so langt reglane høver, so langt reglane er tenlege*
hensiktsmessighet *det å vera føremålstenleg/gagnleg, nytte, omsyn*
hensiktsmessighetsvurdering *vurdering av om noko er tenleg*
hensiktsmessighetsskjønn *skjøn om noko er*

tenleg
– **forvaltningens hensiktsmessighetsskjønn** *det frie skjønet til forvaltninga, skjønet til forvaltninga om noko er føremålstenleg*
henstand *utsetjing, innrømmingstid*
– **gi henstand med betalingen** *gjeva utsetjing med betalinga*
hensyn *omsyn*
– **av hensyn til** *av omsyn til, på grunn av, fordi, ettersom, med tanke på*
– **reelle hensyn** *reelle omsyn*
– **utenforliggende hensyn** *usaklege omsyn, utanomsaklege omsyn*
hensynsfull *omsynsfull, fintfarande*
hensynsløs *uvyrden, vyrdlaus, omsynslaus, hjartelaus*
henvende (seg til) *venda seg (til), gå (til)*
henvendelse *førespurnad, skriv, samtale, oppmoding*
henvise til *visa* (*til*)
henvisning *tilvising*
herkomst *opphav, ætt*
herligheter *lunnende*
herred *herad, kommune*
herredømme *rådvelde, råderett, herredøme, rådvald*
herreløs *herrelaus, eigarlaus*
herske *styra, råda*
herved *med dette*
hevdsbesittelse *hevdsinnehav, hevdsinnehaving*
hevdstid *hevdstid*
heve *heva, gå frå, seia seg laus frå*
heve avtale *heva avtale, gå frå avtale*
hinder *hinder, hindring*
– **til hinder** *i vegen*
hindre *hindra, stå i vegen for*
hitføre *setja hit, føra hit, føra med seg, valda*
hithøre *høyra inn under, høyra hit*
hitsette *nemna, setja hit, taka med*
– **jeg hitsetter fra dommens premisser** *frå domspremissane tek eg med*
hjelpeintervensjon *hjelpeinngang, hjelpeintervensjon*
hjelpemiddel *hjelperåd*
hjemfallsrett *heimfallsrett*
hjemlandslov *heimlandslov*
hjemle *heimla, gjeva heimel for, gjeva grunnlag for, gjeva rettsgrunnlag for*
– **loven hjemler ikke** *lova gjev ikkje heimel for*
hjemmehørende *som høyrer heime, heimehøyrande*
– **hjemmehørende i Norge** *som høyrer heime i Noreg*
hjemmel *heimel, rettsgrunnlag, grunnlag*
hjemmelsbrev *heimelsbrev*
hjemmelsdokument *heimelsbrev, heimelsdokument*
hjemmelskrav *krav om heimel, heimelskrav*
hjemmelsmann *heimelsmann*
hjemsendelse *heimsending, attendesending*
hjemstavn *heimstad*
hjemstavnsrett *heimstadsrett*
hjemvise *senda attende, heimvisa*
hjemvisning *attendesending, heimvising*
holdbar *haldsam*
holdbarhet *det å halda seg, haldnad, haldsemd*
– **varens holdbarhet er lang** *vara er brukande lenge, vara held/står seg lenge*
hovedanklage *hovudklage*
hovedavtale *hovudavtale*
hovedbøl *hovudbøle, hovudgard*
hovedfordring *hovudkrav*
hovedforhandling *hovudførehaving, hovudforhandling*
hovedforpliktelse *hovudskyldnad, hovudplikt*
hovedgjenstand *hovudemne, hovudting*
hovedintervensjon *hovudintervensjon*
hovedsakelig *i hovudsak, hovudsakleg*
hovedskyldner *hovudskuldnar, hovudskyldnar, hovudmann*
hovedspørsmål *hovudspørsmål*
hovedstol *hovudstol*
hukommelse *minne, hugs*
hukommelsestap *minnetap*
husleie *husleige*
hvorvidt *om*
hyre *(ei) hyre*
høring *høyring*
høringsuttalelse *(ei) høyringsfråsegn*
Høyesterett *Høgsterett*
høyhetsrett *overhøgd*
høystbydende *høgstbydande*
høytid *høgtid*
håndgi *handgjeva, gjeva på handa*
håndgiving *handgjeving*
håndheve *halda i hevd, hevda, halda oppe, handheva*
– **regelen er ikke håndhevet** *regelen er ikkje halden i hevd*
håndhevelse *hevding, oppehald, oppehalding, handheving*

– **håndhevelse av retten** *rettshevdinga, hevdinga av retten*
håndpant *handpant*
håndpanterett *handpantrett*
håndverk *handverk*

I

iaktta *halda seg til, retta seg etter, lyda, sjå på, leggja merke til, vakta over at, passa på*
– **iaktta påbudet** *retta seg etter påbodet*
iakttakelse *åtgåing, observasjon*
iberegne *rekna med, taka med*
– **iberegnet alle omkostninger** *medrekna alle utgifter, alle kostnader irekna*
idømme *seia dom for, døma til*
ihendehaver *ihendehavar*
ikrafttre *taka til å gjelda, verta sett i kraft, verta iverksett,*
ikrafttredelse *ikraftsetjing, iverksetjing, innføring*
– **lovens ikrafttredelse skjer** *lova tek til å gjelda*
ildebrann *brann, lauseld*
ildspåsettelse *påsetjing av brann, påtenning*
ilegge *påleggja, døma til, gjeva*
– **ilagt en bot på kroner 1000** *pålagd å svara* 1000 *kr i bot*
– **ilegge en bot** *bøteleggja*
– **ilegge erstatningsansvar** *påleggja skadebotansvar*
ileggelse *pålegging*
illegal *ulovleg, som strir mot lov, illegal*
illegitim *urettkomen, ulovleg, illegitim*
immigrasjon *innvandring, immigrasjon*
import *innførsle, import*
importforbud *innførsleforbod, importforbod*
imøtegå *gå mot, seia mot, leggja mot, møta*
imøtegåelse *motlegg, (ei) motsegn*
imøtekomme *stetta, godtaka, gå med på, koma til møtes*
– **imøtekomme en søknad om** *stetta ein søknad om*
– **hans krav ble imøtekommet** *kravet hans vart godteke, dei gjekk med på kravet hans*
indirekte *omveges, indirekte*
– **indirekte tap** *indirekte tap*
injurie *ærekrenking, injurie*
innad *innetter*
innanke *anka inn, (å) anka*
innanking *innanking*
innbefatte *gjelda, rekna inn under, femna om, taka med, omfatta*
innbefattet *irekna, innrekna, som gjeld …, som femner om*
innberetning *melding, fråsegn*
innberette *melda (frå) om, gjeva melding om, leggja fram*
innbo *innbu*
innbringe *taka med inn*
innbringelse *inntaking*
innbringende *som gjev god innkome, som kastar av seg, lønsam, utbyterik, rekningssvarande*
innbrudd *innbrot*
innby *byda inn, beda inn*
innbydelse *innbyding*
innbyrdes *innbyrdes*
inndra *draga inn, trekkja inn*
– **tyvgodset ble inndratt** *tjuvgodset vart inndrege*
inndragelse *inndraging*
inndrive *søkja inn, krevja inn*
inndrivelse *innsøking, innkrevjing*
innebære *føra med seg, innebera, tyda, draga etter seg*
inneha *ha, ha hand om, inneha*
innehavelse *innehav, innehaving*
innehaver *innehavar*
inneholde *innehalda*
innestå for *svara for, hefta for, stå inne for*
innflytelse *innverknad, verknad, makt, påverknad*
innfordre *krevja inn*
innfordring *innkrevjing*
innfri *løysa inn, svara til, stetta*
innfrielse *innløysing, innfriing*
innfrielsestid *innløysingstid*
inngi *gjeva inn, levera, leggja fram*
– **inngi beretning om** *leggja fram melding om*
– **inngi seg på realitetsdrøftelser** *drøfta realiteten i mangelskravet*
– **søknaden må inngis innen** *det må søkjast innan, søknaden må leverast innan*
inngivelse *inngjeving, overlevering, levering*
inngivelsesdag *inngjevingsdag*
inngrep *inngrep*
– **inngrep i borgerens rettssfære** *inngrep i rettssfæren til borgaren*
inngripen *innblanding, inngriping, det å gripa inn*
inngå *gjera, gå inn (i), inngå*

– inngå en avtale *avtala, gjera ei avtale*
inngå i *vera del av, inngå i*
inngåelse (*avtale-*)*gjering*
innhente *skaffa, skaffa fram, få tak i, henta inn*
– innhente opplysninger *skaffa opplysningar*
innklage *klaga inn*
innklagede *den innklaga*
innkreve *krevja inn*
innlede *innleia, taka til med*
– innledende bemerkninger *innleiingsord, innleiing, innleiande merknader, føreord*
innlysende *grei, klår, berrsynt, opplagd, tydeleg*
innløse *løysa, løysa inn, fri, innfri*
innløsning *innløysing*
innordne (seg) *retta seg etter, underleggja, underordna*
innreisetillatelse *innreiseløyve*
innretning *tilstelling, innretning*
innrette *innretta, ordna til etter, skipa til etter, leggja til rette*
– innrette virksomheten *leggja verksemda til rette*
innrømme *medgjeva, vedgå, tilstå, gjeva, stå ved, innsjå, stadfesta, samtykkja, sanna*
– innrømme utsettelse *gjeva utsetjing*
innrømmelse *vedgåing, tilståing, samtykke, føremon, orsaking, avslag*
innsigelse *(ei) motsegn, motmæle*
– reise innsigelse *reisa motsegn, taka til motmæle*
innskrenke *avgrensa, snevra inn, setja grenser for, leggja band på*
– innskrenkende fortolkning *avgrensingstolking, atterhaldstolking*
innskrenkning *avgrensing, innsnevring*
innskudd *innskot*
innskuddsbeløp *innskotssum*
innstevne *stemna, stemna inn*
innstevning *stemnemål, innstemning, stemning*
innstille *tilråda, gjera framlegg om, avlysa, stansa, stogga*
– innstille behandlingen *stogga førehavinga*
– innstille en søker *tilråda ein søkjar*
– innstille på *gå inn for*
innstillelse *stogg, avlysing*
innstilling *stogg, avlysing, tilråding, rådsegn, syn*
– styrets innstilling vedtas av generalforsamlingen *generalforsamlinga vedtek tilrådinga frå styret*
inntekt *innkome, inntekt*
inntektsbringende *inntektsgjevande*
inntre *koma til, henda, gå inn i*
– forfallstiden må være inntrådt *forfallstida må vera komen*
inntreden *inngang*
– ved skadens inntreden *då skaden hende*
inntreffe *koma til, henda, verta*
innvende *seia imot, gå imot, mæla imot, leggja imot*
innvending *merknad, motlegg, innvending*
innvilge *gå med på, samtykkja, gjeva, gjeva løyve til, løyva*
innvilgelse *samtykke, løyve*
innvirkning *verknad, innverknad*
innvåner *innbyggjar, ibuar*
insolvensbehandling *insolvensførehaving*
instruksjonsmyndighet *instruksjonsmakt, (eit) instruksjonsmynde*
intestatarv *lovarv*
irettesette *refsa, snakka/tala til rette*
istandbringe *setja i gang, setja i verk, få i stand, setja i stand*
istandbringelse *igangsetjing, iverksetjing, istandsetjing*
ivaretakelse *trygging, varetaking*
iverksette *setja i verk, setja ut i livet, setja i kraft, føra inn*
iverksettelse *iverksetjing, ikraftsetjing, innføring*

J

joint venture *samføretak, fellesføretak, joint venture*

K

kapital *midel – midlar, kapital*
kapitalforhøyelse *kapitalhøging, kapitalauke*
kausjon *førelovnad, kausjon*
– stille kausjon for *kausjonera for*
kausjonist *førelovar, kausjonist*
kjennelse *(ein) orskurd*
kjæremål *kjæremål*
kjønnslemlestelse *kjønnslemlesting*
kjøper *(ein) kjøpar*
kjøpsforhold *kjøpstilfelle, kjøp*
kjøpsrett *kjøpsrett*
kjøretøy køyrety, køyredoning
klage *(å) klaga*
klage *(ei) klage, klagemål*

klager *(ein) klagar*
klander *klander, lastord*
klanderverdig *klanderfull, klandrande, vera å klandra, klanderverdig*
– kreditors klanderverdige fremferd *framferd som kreditor er å klandra for*
klandre *klandra, leggja til last, lasta*
klargjøre *godtgjera, klårgjera*
klarhet *klårleik*
knapphet *skort, knappleik*
koblingshandel *koplingshandel*
kollisjon *samanstøyt, samanfall, kollisjon*
komité *nemnd, utval, komité*
kompensasjon *vederlag, motyting, kompensasjon*
kompetanse *handleevne, rett, makt, mynde, rådvaldsrett, avgjerdsmakt, kompetanse*
– domstolenes kompetanse *avgjerdsmakta til domstolane*
– rettslig kompetanse *rettsleg handleevne*
kompetansefordeling *kompetansedeling, maktdeling, rådvaldsdeling, myndesdeling*
– kompetansefordelingen mellom selskapsorganene *områda som selskapsorgana skal råda over*
kompetent *før, avgjerdsfør, kompetent*
konfiskasjon *inndraging, kverrsetjing, konfiskering, konfiskasjon*
konfiskere *kverrsetja, draga inn, trekkja inn, konfiskera*
konkurrens *samanfall, konkurrens*
konkurs *konkurs, buslit*
konkursbegjæring *konkurskravsmål*
konkursbehandling *konkursførehaving*
konkursbo *konkursbu*
konkursfordring *krav mot konkursbuet, konkurskrav*
konkursinnberetning *konkursutgreiing*
konkursåpning *konkursopning*
kontantbeholdning *reie pengar, kontantforråd, kontantopplag*
– kontantbeholdningen *dei reie pengane, det som er av kontantar*
kontrahent *avtalepart, avtalemotpart, kontrahent*
kontrahere *tinga, gjera avtale, kontrahera*
kontrakt *avtale, kontrakt*
kontraktsforhold *kontraktshøve, avtalehøve*
kontraktmessig *etter avtala, i samsvar med avtala, avtalebunden, som avtala*
– kontraktmessig stand *etter avtala, i samsvar med avtala, slik avtala føreskriv*
kontraktsstridig *i strid med avtala, avtalestridig*
kontrasignatur *medunderskrift, kontrasignatur*
konvensjonalbot *avtalebot, konvensjonalbot*
kortsiktig *på kort sikt, kortsiktig*
kravshaver *kravsmann*
kreditere *godskriva, kreditera*
kreditor *kravshavar, kreditor*
kreditorsvik *kravshavarsvik, svik mot kravshavaren, kreditorsvik*
kreditorutvalg *kravshavarutval, kreditorutval*
kreditt *borg, kreditt*
kredittbetaling *borging, etterskotbetaling, etterskotsvaring, kredittbetaling*
kredittverdighet *kredittgodkjenning, lånetiltru, lånetillit, om det er grunnlag for å gjeva kreditt*
krenke *krenkja, audmykja*
krenkede *den krenkte*
krenkelse *krenking, brot*
kreve *krevja*
– kreve sameiet oppløst *krevja sameiga oppløyst*
krigsforbrytelse *krigsbrotsverk*
kronvitne *hovudvitne, kronvitne*
kryssforhør *grundig avhøyr, grundig utspørjing, kryssavhøyr*
kunngjøre *kunngjera*
kunngjøring *kunngjering*
kutyme *bruk, sedvane, kutyme*
kveste *skada, øydeleggja, meia, lemstra*
kvestelse *skade, øydelegging, meiing, lemstring*
kyndig *kunnig*
kyndighet *kunne, sakkunne, fagkunne, særkunne*
– et medlem skal ha kyndighet i *ein medlem skal vera kunnig i, ein lagsmann skal kunna*

L

landsforræder *landssvikar*
landsforræderi *landssvik*
langsiktig *på lang sikt, langsiktig*
laste *lasta, leggja skulda på*
lastverdig *lastefull, lastande*
lavalder *lågalder, minstealder*
lede *leia, styra, stå føre*
ledelse *leiing*

– **forestå den daglige ledelse** *vera dagleg leiar*
– **møtets ledelse forestås av ordføreren** *ordføraren leier møtet*
ledelsesorgan *leiingsorgan, organ i leiinga*
ledende *leiande, førande*
legal *lovleg, lovbunden, lovsett, lovfest, rettsleg*
legalisere *gjera lovleg, legalisera*
legalpant *lovpant, lovsett pant*
legeme *lekam, kropp*
legemlig *på lekamen, lekamleg*
legemsbeskadigelse *lekamsskading*
legemsfornærmelse *lekamskrenking, lekamsfornærming*
legemskrenkelse *lekamskrenking*
legislativ *lovgjevande, lovgjevings-, legislativ*
legitim *lovleg, rettkomen, legitim*
leie *(å) leiga*
leie *(ei) leige*
– **leiens størrelse** *kor mykje leige som skal svarast, kor høg leiga er*
leieavgift *(ei) leige*
leieboer *leigar, leigebuar*
leieforhold *leigehøve*
leieforhøyelse *leigeauke*
leietager *leigar, leigetakar*
leilighet 1) *husvære,* 2) *høve*
– **ha leilighet til** *ha høve til, kunna*
– **ved neste leilighet** *neste gong, ved neste høve*
leilighetsgave *høvesgåve*
lemleste *skamslå, skada, krasa, lemstra*
lemlestelse *skading, krasing, lemstring, øydelegging, mishandling*
lempe *lempa, letta*
lempelse *lemping, lette*
likedan *likeins, sameleis, tilsvarande*
likeledes *likeins, sameleis, tilsvarande*
likelydende *einslydande, lik*
likestille *jamstella, rekna likt med, halda for likt, stilla likt, likestilla*
likestilling *jamstelling*
likskue *liksyn*
likvidasjon *avskiping, oppløysing, avrekning, (ei) oppgjerd, motrekning, likvidasjon*
likvidere *avskipa, løysa opp, gjera opp, avrekna, motrekna, likvidera*
livsarving *livsarving*
livsforhold *livstilhøve*
livsforsikring *livstrygding, livsforsikring*
livsgave *livsgåve*
livsutfoldelse *livsutfalding*
livsvarig *på livstid, livslang, livsvarig*
– **livsvarig fengsel** *fengsel på livstid*
livøre *kår, føderåd, (ein) livaure*
loddeier *lotteigar*
loddtrekning *lutkast, loddtrekking*
losvesen *losstell*
lovanvendelse *lovbruk, lovnytting, bruk av lova*
lovbehandling *lovførehaving*
lovbestemmelse *lovbod, lovføresegn*
lovbestemt *lovfest, lovsett, lovboden, som lova gjer føresegn om, som er gjeve i lova*
– **lovbestemte krav** *krav som kjem fram frå lova, krav i lova, lovkrav*
– **lovbestemt pant** *lovpant, lovsett pant, legalpant, panterett fastsett ved lov*
– **lovbestemt rente** *lovsett rente*
lovbrudd *lovbrot, brotsverk*
lovbryter *lovbrytar, brotsmann*
lovbud *lovbod*
lovendring *lovendring, (eit) lovbrigde*
lovfestet *lovfest, lovsett*
lovgivning *lovgjeving*
lovgivningsmakt *lovgjevingsmakt, lovgjevar*
lovgyldig *lovgild, lovgyldig*
lovkyndig *lovkunnig*
lovlig *lovleg*
– **å ha lovlig opphold i riket** *å kunna vera lovleg i riket, å kunna halda seg lovleg i riket*
lovlighetskontroll *lovlegkontroll, lovgildskapskontroll, legalitetskontroll*
lovmessig *lovgild, lovleg, etter lova, lovbunden*
lovovertredelse *lovbrot*
lovstridig *ulovleg, mot lova*
lukket *stengd, attlaten*
lukkede dører *stengde dører*
lukningsbestemmelser *stengingsvedtekter, stengingsføresegner*
lydighet *lydnad*
lydighetsplikt *lydnadsplikt*
løfte *lovnad, tilbod, (ei) tilsegn*
– **avgi løfte** *lova, gjeva lovnad, gjeva tilbod*
løftegiver *lovnadsgjevar, tilbodsgjevar*
løftemottager *lovnadsmottakar, tilbodsmottakar*
lønn *løn*
lønnsforhold *lønstilhøve, lønshøve*
lønnsomhet *lønsemd*
lønnstillegg *lønstillegg, lønsauke*

lønnsøkning *lønsauke*
løpe *gå, taka til å gå*
– fristen løper fra *fristen går frå, fristen vert rekna frå*
– løpende mulkt *veksande bot, dagbot*
løpedager *ventedagar*
løse *løysa*
løslate *gjeva fri, sleppa fri, sleppa ut or fengsel*
løslatelse *lauslating*
løsningsrett *løysingsrett*
løsøre *(ein) lausøyre*
løsøregjenstand *lausøyreting*
långiver *långjevar, utlånar*
låntager *lånar, låntakar*

M

makeskifte *makeskifte*
maksimalpris *mestepris, høgstepris, maksimalpris*
maksimumstid *lengstetid, maksimaltid, maksimumstid*
maktanvendelse *maktbruk*
maktesløs *utan makt, maktlaus, hjelpelaus, rådlaus*
maktfordeling *maktdeling, maktfordeling*
maktmiddel *maktråd*
maktutøvelse *maktnytting, maktbruk, maktutøving*
mangel *feil, lyte, mangel, veile*
– være beheftet med mangler *ha manglar, ha feil, ha lyte*
mangfoldiggjøre *mangfalda*
mangfoldiggjørelse *mangfalding*
marked *marknad*
markedsføring *marknadsføring*
markedsmisbruk *marknadsmisbruk*
massefordring *massekrav, krav mot massen*
massegjeld *massegjeld*
medanklaget *medskulda, medtiltala*
medansvarlig *medansvarleg*
medarving *medarving*
medberettiget *som har rett saman med, medrettshavar*
medbestemmelsesrett *medavgjerdsrett*
meddele *melda frå, gjeva melding om, gjeva*
– Kongen meddeler Stortinget at *Kongen gjev Stortinget melding om at*
– meddele tvangslisens *gje tvangslisens*
– patent meddeles ikke på *det vert ikkje gjeve patent på*
meddelelse *melding*
meddommer *meddomar*
medeier *medeigar*
medforpliktet *medansvarleg*
– solidarisk medforpliktet *som hefter solidarisk, vera solidarisk medansvarleg*
– være medforpliktet *ha medskyldnad, vera medansvarleg*
medføre *føra med seg, draga etter seg, fylgja med*
– det medfører ingen forpliktelser *det fører ikkje med seg nokon plikter*
– medføre uforholdsmessige kostnader *føra til kostnader som står i mishøve til*
medgå *gå med*
– medgåtte utgifter *utgiftene hittil, utgifter som er gått med*
medhjelper *medhjelpar, hjelpar*
medhold *medhald*
– i medhold av denne lov *etter denne lova, etter lova her*
– i medhold av lov *med heimel i lov, med grunnlag i lov*
medkontrahent *avtalemotpart*
medlem *(ein) medlem, lagsmann*
– være medlem av *vera med i, vera medlem av*
medskyldig *medskuldig*
medvirke *vera med på, medverka, hjelpa til*
medvirker *(ein) medverkar*
medvirkning *medverking, medverknad*
– yte medvirkning *medverka, gjera sitt* (*til*)
medvirkningsansvar *medverkingsansvar*
megle *mekla*
megler *meklar*
meglerløfte *meklarlovnad*
megling *mekling*
meldeplikt *meldeplikt*
mellomlegg *mellomlegg, mellomlag*
mellommann *mellommann*
mellomregning *mellomrekning*
men *mein*
– menets art og størrelse *korleis meinet er, arten og storleiken til meinet*
mened *meineid*
– begå mened *sverja falskt*
menerstatning *skadebot for mein*
menig *meinig*
menneskeheten *manneætta, menneskja*
merfortjeneste *meirforteneste, meirvinning*
merkbar *nemnande, merkande*
meroffentlighet *meirinnsyn*

merpris *meirpris*
mestbegunstigelsesklausul *besterettsklausul, bestevilkårsklausul*
middel *råd, utveg, boterråd, middel*
midler *(= kapital/pengar) midlar*
midlertidig *mellombels, førebels, for ei tid*
midlertidig forføyning *mellombels åtgjerd*
midlertidig lov *mellombels lov*
militærvesen *militærstell*
miljømessige formål *miljøføremål, miljøbetrande føremål*
mindreårig *under minstealderen, mindreårig*
mindreårighet *å vera mindreårig*
minnelig *friviljug, godviljug, minneleg*
minnelig overenskomst *minneleg avtale*
minstebud *minstebod*
misbruk *misbruk*
misforhold *mishøve*
misforståelse *mistyding, mistolking, misforståing*
mishandle *fara stygt med, fara ille med, skada, mishandla*
mislig *misleg*
– **mislig atferd** *misleg åtferd, å bera seg misleg åt*
mislighold *mishald, mishalding, misleghald*
misligholde *mishalda, ikkje halda, bryta, misleghalda*
misligholdelse *mishald, mishalding, misleghald*
misligholdsbeføyelse *mishaldsverknad*
mistanke *mistanke*
mistenke *mistenkja, skuldgjeva*
mistenkt *mistenkt, skuldgjeven*
modenhet *mognad, mogenskap*
mortifisere *seia/døma maktlaus, setja ut or kraft, gjera om i inkje, mortifisera*
motbevis *motprov*
motfordring *motkrav*
motforslag *motframlegg*
motiv *grunn, tildriv, motiv*
motregning *motrekning*
motsetning *motsetnad*
motsetningsforhold *motsetnadstilhøve*
motta *taka imot, få*
mottakelsesevne *mottaksevne*
mottaker *mottakar*
motytelse *vederlag, motyting, motgjeld, attergjeld*
mulig *mogeleg*
muliggjøre *gjera mogeleg*
mulighet *råd, von, utsikt,* utveg, høve, *vera mogeleg*
– **en mulighet er å** *ei løysing er å*
– **muligheten for å oppfylle** *om det er mogeleg å oppfylla*
mulkt *bot, mulkt*
muntlig *munnleg*
– **muntlig saksforberedelse** *munnleg sakførebuing*
muntlighetsprinsippet *prinsippet om munnleg sakførehaving*
myndig *myndig*
myndighet *styresmakt, mynde, råderett, rett, makt*
– **de dømmende myndigheter** *domsmakta*
– **den øverste myndighet tilligger generalforsamlingen** *generalforsamlinga har øvste myndet*
– **ordførerens myndighet tilligger hans vara** *varaordføraren har ordførarmynde*
– **organets myndighet** *makta til organet, myndet til organet*
– **rette myndighet etter loven er** *rett styresmakt etter lova er*
myndighetsalder *myndigrettsalder, myndigskapsalder (etter Gjelsvik)*
– **ved oppnådd myndighetsalder** *når NN vert myndig*
myndighetsmisbruk *maktmisbruk, myndesmisbruk*
myndighetsutøvelse *styring, maktutøving, bruk av styringsretten*
myndighetsvedtak *vedtak av styresmakt, tenestevedtak*
mødrenearv *morsarv, arv frå morssida*
møteleder *møteleiar, ordstyrar*

N

nabo *granne*
naboeiendom *granneeigedom*
naboforhold *grannehøve*
naboskjønn *granneskjøn*
naskeri *nasking*
naturforhold *naturhøve*
navnegjeldsbrev *namnegjeldsbrev*
nedsette *setja ned*
nedsettingsbeløp *nedsetjingssum*
nedstammingssak *ættingssak, nedættingssak*
nedstigende *nedgåande*
– **i direkte nedstigende linje** *i rett nedgåande line*
nedtegne *skriva ned*

nedtegning *nedskriving*
nektelse *nekting, nekt*
nevneverdig *nemnande, verd å nemna, nemneverdig*
nyttiggjøre *nytta, gjera nytte av, bruka*
nærliggende *berrsynt, nærliggjande*
nærliggende fare *nærliggjande fare*
nærvær *nærvære*
nødhandling *naudhandling*
nødrett *naudrett*
nødvendig *naudsynleg, naudsynt, påkravd, turvande*
påtrengende nødvendig *påtrengjande naudsynleg, maktpåliggjande naudsynleg*
nødverge *naudverje*
nøkkelpant *nykelpant*
nåde *nåde*

O

odelsberettiget *odelsrettshavar, som har odelsrett*
odelserver *odelsvinnar*
odelsfrigjøring *odelsfrigjering*
odelstakst *odelstakst*
offentlig *offentleg, open*
– **offentlig kjent** *kjend av alle, velkjend, offentleg kjend*
– **offentlig myndighet** *offentleg styresmakt*
– **offentlig rettergang** *open rettargang, offentleg rettargang, rettargang for opne dører*
offentlig tjenestemann *offentleg tenestemann*
– **til offentlig ettersyn** *til ettersyn for alle, til offentleg ettersyn*
offentliggjøre *gjera kjent, kunngjera, gjera offentleg, offentleggjera*
offentliggjørelse *offentleggjering, kunngjering*
offentlighet *innsyn, ålmenta, det offentlege*
offentlighetsloven *offentleglova, innsynslova*
offentlighetsprinsippet *prinsippet om open sakførehaving, offentlegprinsippet*
omberammelse *endring* (*av tid og stad*)
ombud *ombod*
ombudsmann *ombodsmann*
omdanne *skipa om, omdanna*
omdannelse *omskiping, omdanning*
omdannelsesmyndighet *omskipingsmynde, omdanningsmynde*
omdømme *ry, omdøme*
omfatte *femna om, omfemna, gjelda*
omfattende *omfattande, omfangsrik, vidfemnande*
omførselshandel *omføringshandel, omførslehandel*
omgivelse *omgjevnad*
omgjøre *gjera om*
omgjøring *omgjering*
– **ved omgjøring av ugyldige vedtak** *når ein skal gjera om ugilde vedtak, ved omgjering av ugyldige vedtak*
omgjøringsanmodning *omgjeringsførespurnad*
omgå *gå utanom, gå kring, omgå*
omgåelse *omgåing, kringgåing*
– **omgåelse av loven straffes** *omgåing av lova er strafflagd*
omhu *omhug, ans, tanke for, omsut*
omsetning *omsetnad, omsetning, sal, kjøp og sal*
omsetningsbegrensning *omsetnadsavgrensing, avgrensing av omsetnaden, omsetningsavgrensing*
omsetningsledd *omsetningsledd*
omsette *selja, driva handel, omsetja*
omsorg *omsut, omsorg*
– **dra omsorg for tingen** *varveitsla tingen, ha omsut for tingen, passa på tingen*
– **vise omsorg for** *visa omsut for, visa godvilje for, varveitsla*
omsorgsplikt *omsutsplikt, omsorgsplikt*
omstendighet *omstende, tilhøve, grunn, hending, tilstand, fall*
– **særlige omstendigheter** *særhøve, særlege tilhøve, særlege omstende*
– **under alle omstendigheter** *i alle høve*
omstøte *omstøyta, omgjera, gjera om* (*inkje*)
omstøte ekteskap *omstøyta ekteskap*
omstøtelig *omstøyteleg, som kan omstøytast*
omstøtelse *omstøyting, omgjering,*
omstøtelsesgrunn *omstøytingsgrunn, grunn til å omstøyta*
omstøtelseskrav *omstøytingskrav, krav om omstøyting*
– **NN har fremsatt omstøtelseskrav mot** handelen *NN har kravt handelen omstøytt*
omtvistet *omstridd*
– **det er ikke omtvistet** *partane er ikkje usamde i at, partane tvistast ikkje om, det råder ikkje tvil om*
omvalg *omval*
omvendt bevisbyrde *omsnudd provtyngsle*
ond *vond*

ond tro *vond tru*
ondtroende *vondtruande, i vond tru*
oppbestilt *opptinga, fulltinga*
oppbevare *taka vare på, lagra, sjå til, syta for*
oppbevaring *varetaking, forvaring, lagring, gøyming, omsut, varveitsle*
oppdragsfullmakt *ærendsfullmakt, oppdragsfullmakt*
oppebære *taka imot, få*
oppebørsel *mottaking, innkome, utbyte*
oppfinne *finna opp, skapa*
oppfinnelse *oppfinning*
oppfinner *(ein) oppfinnar*
oppfordre *oppmoda, beda*
oppfordring *oppmoding, bøn*
– ha oppfordring til *ha grunn til*
– på oppfordring fra *på oppmoding frå, på spørsmål frå*
oppfylle *fylla, oppfylla, stetta*
– oppfylle avtale *oppfylla avtale*
– oppfylle et vilkår *oppfylla eit vilkår, fylla eit vilkår, stetta eit vilkår*
oppfyllelse *oppfylling, fullføring, stetting*
oppfyllelsesinteresse *oppfyllingsinteresse*
oppheve *setja ut av kraft, setja til sides, gjera om inkje, omstøyta, ugilda, oppheva, avlysa, avskipa*
– opphevet ved lov *oppheva ved lov, avskipa ved lov*
– forskriftene er opphevet *føresegnene er sette ut av kraft*
opphevelse *avskiping, oppheving, ominkjegjering*
opphold *opphald, stogg, avbrot, dryging*
– opphold i riket *opphald i riket*
– unødig opphold *tarvlaus dryging*
oppholdsforbud *opphaldsforbod*
oppholdstillatelse *opphaldsløyve*
opphør *slutt, stogg, avskiping, bortfall, nedlegging*
– bringe til opphør *gjera slutt på, gjera ende på*
opphøre *slutta, stogga, avskipa, leggja ned, gå ut, falla bort*
– vårt firma opphører *me avskipar firmaet vårt, me legg ned firmaet vårt*
oppklare *klara opp i, finna ut av, greia opp, klårgjera, oppklara*
– saken er oppklart *saka er oppgreidd, saka er løyst*
oppkreve *krevja inn*
oppkrever *innkrevjar*
opplyse *gjeva melding om, seia frå om, opplysa, seia*
opplysning *melding, kunnskap, opplysning, utsegn*
– innhente opplysninger *skaffa* (*fram*) *opplysningar*
– opplysninger som finnes påkrevd *dei opplysningane som trengst*
– til sakens opplysning *for å klårgjera saka*
opplysningsvirksomhet *opplysningsverksemd*
oppløse *løysa opp*
oppløsning *oppløysing*
– å kreve oppløsning av sameiet *å krevja sameiga oppløyst*
oppnevne *nemna ut, nemna opp*
oppnevnelse *val, oppnemning*
oppnevning *val, oppnemning, utpeiking*
oppnevningsrett *oppnemningsrett, utpeikingsrett, rett til å nemna opp*
oppnå *nå, nå fram til, greia, oppnå, få, skaffa seg*
– oppnå erstatning *få skadebot*
oppofrelse *oppofring, sjølvgløyming*
oppreisning *oppreisnad, oppreising*
opprette *skipa, skapa, setja i gang, oppretta*
– opprette feilen *retta mistaket, bøta på mistaket*
– opprette firma *skipa firma*
opprettelse *skiping, skaping, igangsetjing, oppretting, retting*
opprettholde *halda oppe, halda ved, stå ved*
– **nemnda opprettholder sitt vedtak** *nemnda står ved vedtaket sitt*
opprettholdelse *vedståing, fasthalding, vidareføring, framhald, hevd*
opprinnelig *opphavleg*
opprinnelse *opphav*
– nasjonal opprinnelse *nasjonalt opphav*
opprinnelsessted *utgangsstad, startstad, opphavstad*
oppsetsig *trassig, brysam, opprørsk*
oppsetsighet *opprør, trass, motstand*
– oppsetsighet mot politiet *motstand mot politiet*
oppsette *utsetja, venta med, skyta ut, dryga med*
– oppsettende virkning *utsetjande verknad*
oppsi *seia opp*
oppsigelig *oppseieleg, som kan seiast opp*
oppsigelse *oppseiing*

oppsigelsesbetingelser *oppseiingsvilkår, vilkår for å seia opp*
oppsigelsesfrist *oppseiingsfrist, frist for å seia opp*
oppsigelsesrett *oppseiingsrett, rett til å seia opp*
oppsikt *oppsyn, tilsyn*
– **under oppsikt** av *under oppsyn av, under tilsyn av*
oppsitter *oppsitjar*
oppstand *opprør, oppreist, oppstyr, uro*
oppstille *setja opp, stilla opp*
– **oppstille regler for** *setja opp reglar for, laga reglar for*
oppta *taka opp*
opptakelse *opptaking*
– **ved opptakelsen av saken** *då saka vart teken opp*
opptjene *tena opp*
opptjening *opptening*
opptre *vera, stå fram*
– **opptre som vitne** *vitna, vera vitne*
opptrinnsrett *oppstigingsrett, opprykksrett*
oppvigle *hissa opp, eggja opp, øsa opp*
oppvigling *oppvigling, urostifting*
ordensforstyrrelse *ordensforstyrring, urostifting*
overbeheftet *overheft*
overbelastning *for stor påkjenning, overforbruk*
overbeskatning *for sterk utnytting*
overbud *overbod*
overby *byda over*
overdra *føra over, avhenda, overlata, overdraga, skøyta over, avstå*
overdragelse *overføring, overlating, overskøyting, overdraging*
overenskomst *avtale, semje*
overensstemmelse *samsvar*
– **overensstemmende med** *i samsvar med, i samhøve med*
overflødig *for mykje, til overs, uturvande, unyttig*
overfor *andsynes, mot*
overformynder *overformyndar*
overformynderi *overformyndarstyre, overformyndarskap*
overforsikring *overtrygding, overforsikring*
overførbar *som kan førast over til*
overgi *gjeva over, føra over, lata NN taka over*
overgivelse *overgjeving, overføring*
overhengende fare *overhengande fare, trugande fare*
overholde *halda, halda seg til, fylgja, retta seg etter, etterleva*
overlagt *overlagd, planlagd*
– **overlagt drap** *overlagt drap, drap med velrådd hug*
overlegg *overlegg, velrådd hug*
overlegning *drøfting, rådslåing, rådlegging, samråding*
overordnet *føresett, høgre, overordna*
– **overordnet myndighet** *høgre styresmakt*
overprøvelse *overprøving*
overse *oversjå, gløyma, utelata*
oversende *leggja fram, senda til, senda over*
oversette *omsetja, setja om*
oversettelse *omsetjing*
oversikt *oversyn*
oversiktlig *oversynleg*
oversitte *dryga ut over, venta ut over, ikkje halda*
oversittelse *oversitjing*
overskride *gå over, gå lenger enn, bruka meir enn, stiga over*
– **budsjettet er overskredet** *budsjettet er overstige, det er brukt meir enn budsjettert*
overskridelse *overstiging, brot på*
– **fartsoverskridelse** *brot på fartsgrensa*
overskudd *overskot*
overskytende *det som går over, alt over, overskytande*
overta *taka over*
overtakelse *overtaking*
overtre *ikkje halda, bryta, gjera imot, vanhalda, ikkje retta seg etter, ikkje fylgja*
overtredelse *brot, brot på, brot mot*
– **overtredelse av straffeloven** § *brot på straffelova* §
overveie *tenkja over, tenkja etter, vega*
overveielse *veging, vurdering, ettertanke*
– **etter grundig overveielse** *etter grundig vurdering, etter noggrann veging*
overveiende *størst, mest, for det meste, viktig, fleirtalet, størsteparten*
– **overveiende antall stemmer** *flest røyster*
– **overveiende sannsynlig** *mest sannsynleg*
overvåke *overvaka*
overvåkning *overvaking*
overøvrighet *overøvrigheit*

P

pakt *pakt, avtale*
– inngå en pakt *gjera ei pakt*
pantefrafall *pantefråfall*
pantegode *pantegode, pantemidel*
panteheftelse *pantehefte*
panteier *panteigar*
pantekreditor *pantekravhavar, pantekreditor*
pantelåner *pantelånar*
pantobligasjon *pantebrev, pantobligasjon*
panteprotokoll *pantebok*
pantesikkerhet *pantetrygd*
pantsette *pantsetja*
pantsettelse *pantsetjing*
pantsetter *(ein) pantsetjar*
partsavhør *partsavhøyr*
partserklæring *partsfråsegn*
partsevne *partsevne*
partshjelper *partshjelpar*
passende *høveleg, passande, tenleg*
patent *patent*
patenterbar *som kan takast patent på*
pengeanliggende *pengesak*
pengeenhet *pengeeining*
pengefordring *pengekrav*
pengeforpliktelse *pengeskyldnad*
pengeforsendelse *pengesending*
pengesirkulasjon *pengeomlaup, pengesirkulasjon*
pengeutpressing *pengepressing, pengeutpressing*
pensjon *trygd, pensjon*
pensjonsberettiget *som har rett til pensjon*
periodisk *tidviss, periodisk*
personlig *personleg*
personundersøkelse *personundersøking*
pleiebarn *fosterbarn*
pleieforeldre *fosterforeldre*
plenum *sammøte, samla møte, plenum*
pliktdel *tvangslott, tvangslut, pliktdel, pliktlut*
pliktdelsarv *tvangsarv, pliktdelsarv*
polise *trygdingsbrev*
politioppsikt *politioppsyn, polititilsyn*
postanvisning *posttilvising*
postforbindelse *postsamband*
postvesen *postverk*
praksis *bruk, skikk og bruk, praksis*
– praksis her er å *det er vanleg her å*
preklusjon *bortfall, preklusjon*
– kravet er prekludert *kravet er falle bort*
preseptorisk *tvingande, ufråvikeleg, preseptorisk*
– loven er preseptorisk til fordel for forbruker *det kan ikkje avtalast løysingar som gjev ein forbrukar dårlegare rettar enn lova*
prioritere *gjeva førerett, prioritera*
prioritet *førerett, prioritet*
prioritetsavkall *avkall på førerett, prioritetsavkall*
prioritetsforbehold *atterhald om førerett, prioritetsatterhald*
prioritetsvikelse *fråseiing av førerett, prioritetsfråseiing*
prisansettelse *prissetjing, prising*
prisanslag *prisutrekning, prisoverslag*
prisavslag *prisnedslag, prisavslag*
prisforskjell *prisskilnad*
prisstopp *prisstogg*
pristilskudd *pristilskot*
prisutjevning *prisutjamning*
proformarettshandel *skinrettshandel, proformarettshandel*
prosess *rettargang, sak, rettssak, rettargangsmåte, prosess*
prosessdyktig *prosessfør, rettargangsfør*
prosessdyktighet *prosessevne, rettargangsevne*
prosessfellesskap *prosesshopehav, rettargangshopehav, prosessfellesskap, rettargangsfellesskap*
prosessforutsetning *søksmålsvilkår, prosessføresetnad*
prosesskrav *tvisteemne, søksmålskrav, prosesskrav*
prosesskrift *prosesskriv, rettargangsskriv*
prosesskritt *prosessteg, rettargangssteg*
prosessledelse *saksstyring, rettargangsleiing*
prosessomkostninger *sakskostnader*
prøveløslatelse *prøvelauslating*
påbegynne *byrja på, byrja med, setja i gang, taka til med*
– påbegynt år *år som har teke til, år som ein er inne i*
påberope *krevja rett etter, stø seg til, føra fram, skyta seg inn under*
– den tiltalte påberoper seg nødrett og krever frikjennelse *den tiltala krev seg frikjend etter reglane om naudrett*
– diplomaten påberopte seg sin immunitet *diplomaten støtte seg til immuniteten sin*
– min klient påberoper seg hevdslovens regler *klienten min viser til reglane i*

hevdslova
påbud *påbod*
påbuden *påboden*
påby *gjeva påbod om, påbyda*
pådra seg *taka på seg, pådraga seg, verta dømd til, verta pålagd*
– pådra seg en forpliktelse *verta pålagd ein skyldnad, få ein skyldnad*
pådømme *døma i, seia dom i*
– pådømme en sak *døma i ei sak, seia dom i ei sak*
pådømmelse *domsavgjerd, domsseiing*
påfølgende dag *dagen etter*
påføre *føra på, skriva på, gjera, valda, føra til, påføra*
– påføre skade *gjera skade på*
– påføre underskrift *skriva under på*
– påføre utgifter *leggja utgifter på, føra til utlegg for*
pågripe *pågripa*
pågripelse *pågriping*
påhefte *hefta på*
påhvile *liggja til, kvila på, liggja på*
– det påhviler partene *partane må sjølve*
– det påhviler saksøkte *saksøkte har plikt til, saksøkte skal*
påklage *klaga over, klaga på*
– vedtak kan påklages til *vedtak kan klagast inn for*
påklager *klagar, påklagar*
pålegg *pålegg, påbod, tillegg*
pålegge *påleggja, gjeva påbod om*
pålitelighet *påliteleg framferd, ærlegdom, truverdigskap, vera påliteleg/ærleg/trygg*
pålydende *so stort verdet er sett til, pålydande*
– det samlede pålydende *det samla verdet, den samla summen*
påløpe *koma til*
– påløpe renter *det kjem renter på kravet*
– påløpne renter *renter som er komne til kravet*
påminne *minna om/på*
påminnelse *påminning*
påpeke *peika på*
påpekning *påpeiking*
påse *sjå til*
påskynde *skunda på, framskunda*
påtale *påtala, tiltala*
påtalebegjæring *straffsøkingskrav, påtalekrav*
påtaleberettiget *påtalefør, med påtalerett*
påtalebeslutning *påtalevedtak*
påtalemyndighet *påtalerett, påtalestyresmakt*
påtaleunnlatelse *påtalefråfall*
påtrengende *særs viktig*
– i påtrengende tilfelle *i trongsmål, når det er mykje om å gjera*
(i) påvente *medan ein ventar på*
– sakens behandling innstilles i påvente av *saka vert ikkje handsama før*
påtvinge *tvinga på*
påvirkning *påverknad, påverking*
påvise *ettervisa, påvisa, prova*
påviselig *etterviseleg, som kan påvisast, påviseleg*

R

ramme *råka, treffa, få verknader for, ramma*
– han blir direkte rammet *det får direkte verknader for han*
– handlingen rammes av straffeloven § X *straffelova § X dekkjer handlinga*
ransake *ransaka, gjennomsøkja, leita gjennom*
ransakning *ransaking, gjennomsøking, gjennomleiting*
rathibasjon *godkjenning, rathibasjon*
ratifikasjon *samtykke, underskriving, stadfesting, ratifikasjon*
ratifisere *samtykkja, skriva under, stadfesta, ratifisera*
realbevis *realprov*
realisere *fullføra, setja i verk, setja om i pengar, realisera*
realitetsdrøftelse *realitetsdrøfting, drøfting av realiteten*
realsikkerhet *realtrygd*
reassurere *vidaretrygda, mottrygda, vidareforsikra, motforsikra, reassurera*
rede *reie, greie*
– rede midler *reie midlar*
– rede penger *reie pengar*
redegjøre *greia ut, gjera greie for*
redegjørelse *utgreiing*
redelig *ærleg, grei, pålitande, heiderleg, sætande, lovlydig, skikkeleg*
redelighet *ærlegdom, ærleg framferd*
– redelighet og god tro *heider og god tru*
reder *(ein) reiar*
rederi *reiarlag*
reduksjon *nedslag, fall, mink, minking, nedsetjing*

refselse *refsing, refs*
refundere *betala attende, gjeva attende, godtgjera, refundera*
refusjon *vederlag, atterbetaling, attgjeving, godtgjersle, refusjon*
regelmessig *regelbunden, regelviss, regelrett, jamn*
regjere *styra, råda, regjera*
regjering *regjering, riksstyre, riksråd*
regning *rekning*
regnskap *(ein) rekneskap*
– avlegge regnskap for *gjera rekneskap for, leggja fram rekneskap for*
– stå til regnskap for *svara for, stå til rekneskap for*
regnskapsplikt *skyldnad til å føra rekneskap, rekneskapsskyldnad, rekneskapsplikt*
regnskapspliktig *som skal føra rekneskap, rekneskapsskyldig, rekneskapspliktig*
regress *attsøking, regress*
regressbeløp *attsøkingssum*
regresskrav *attsøkingskrav*
regressrett *attsøkingsrett*
reisebevis *(eit) reiseløyve*
relevant *relevant, rettkomen*
reparasjon *vøling, reparasjon*
representant *utsending, målsmann, representant*
reservasjon *(eit) atterhald, reservasjon*
reservere *halda att, halda unna, taka atterhald, reservera*
resolusjon *(ei) fråsegn, vedtak, resolusjon*
respektere *retta seg etter, halda, halda seg til, visa vyrdnad, respektera*
restans *rest, restsum, restans*
restbeløp *restsum*
rettelse *retting*
rettidig *i god tid, i rett tid, rettidig*
rettighetsberøvelse *rettsfråtaking, fråtaking av rett*
rettighetshaver *rettshavar*
rettighetstap *rettstap*
rettmessig *rettboren, rettkomen, rimeleg, lovgild, lovleg*
rettmessig interesse *rettkomen interesse*
rettsbrudd *rettsbrot, lovbrot*
rettsdannelse *rettsskaping*
rettsenhet *rettseinskap*
rettsforhold *rettshøve*
rettshandel *rettshandel*
rettskrenkelse *rettskrenking*
rettskrets *rettskrins*
– rettslig handleevne *rettsleg handleevne*
rettsmegler *rettsmeklar*
rettsmegling *rettsmekling*
rettsmiddel *rettsmiddel*
rettspleie *rettsstell*
rettsriktig *etter retten, etter lova*
rettssfære *rettssfære*
rettssikkerhet *rettstryggleik*
rettsstiftelse *rettsskiping, rettsstifting, rettsvinning*
rettsstrid *rettsstrid*
rettsstridig *rettsstridig*
rettsstridsreservasjon *rettsstridsatterhald, rettsstridsreservasjon*
rettstilstand *(ei) rettsstode*
rettsuvitenhet *rettsmisfaring, rettsmistak*
rettsvernsakt *rettsvernsakt*
rettsvesen *rettsstell*
rettsvillfarelse *rettsmisfaring, rettsmistak, rettsvillfaring*
revisjonsberetning *revisjonsmelding, ettersynsmelding, ettersynsfråsegn*
rimelig *rimeleg*
– innen rimelig tid *innan rimeleg tid*
rimelighet *vera rimeleg, sannsynsgrunn, (rimeleg) skjøn, måtehald*
– med rimelighet kunne ventes *som det er rimeleg å venta*
rimelighetsvurdering *vurdering etter rimeleg skjøn, skjønsvurdering*
ringeakt *vanvyrdnad*
risiko *vågnad, risiko, fare*
risikospredning *risikospreiing*
rømme *røma*
rømning *røming*
rådighet *råderett, rådvelde, makt, rådvald*
– de ressurser som står til rådighet *dei ressursane ein råder over*
– en eiers rådighet *eigarrådvelde*
rådighetsbegrensning *rådvaldsband, råderettsband, band på rådvaldet*
rådighetsinnskrenkning *rådvaldsband, råderettsband, band på rådvaldet*
rådslagning *rådslåing, drøfting, rådlegging, samråding*
rådslå *rådslå, drøfta, rådleggja, samråda seg*

S

sak *sak*
sakesløs *skuldlaus, uskuldig*
sakkyndig *sakkunnig*

sakkyndigbevis *sakkunnigprov*
sakkyndigerklæring *sakkunnigfråsegn*
sakkyndighet *sakkunne*
saklig *sakleg*
saksanleggelse *reising av sak, saksøking*
saksbehandling *sakførehaving*
saksbehandlingstid *sakførehavingstid*
saksforberedelse *sakførebuing*
saksforhold *sakhøve, saktilhøve*
saksforløp *sakgang*
saksomkostninger *sakkostnader, sakutgifter*
saksstyring *sakstyring*
saksøke *saksøkja, reisa sak mot*
saksøker *saksøkjar*
saksøkte *den saksøkte*
salg *sal*
salgsbetingelser *salsvilkår*
sameie (ei) *sameige*
sameier *sameigar*
samferdsel *samferdsle*
samhørighet *samhøyr*
sammenblanding *samanblanding*
sammenføye *setja saman, byggja inn i, slå saman, slå i hop*
– dersom pantetingen blir sammenføyet med *om pantetingen vert bygd inn i*
sammenføyning *samansetnad, samanstelling*
sammenheng *samanheng, samsvar*
sammenlignbar *som kan samanliknast, jamførande*
sammensatt *samansett*
sammenslutning *samskipnad, samanslutnad, samanslutning, samanslåing*
sammenslutte *samskipa, slå saman, slutta saman*
sammenslå *slå saman, slutta saman*
sammenslåing *samanslåing*
sammenstille *setja saman, stilla saman*
sammenstøt *samanstøyt*
– sammenstøt av forbrytelser *samanstøyt av brotsverk*
sammentre *koma saman, møtast*
samtykke *(eit) samtykke, godkjenning, løyve*
samtykke *(å) samtykkja, godkjenna*
samvirke *(eit) samarbeid, samyrke, samvirke*
samvirke *(å) samarbeida*
samvittighet *samvit*
samvittighetsgrunner *samvitsgrunnar*
sanksjon *stadfesting, mottiltak, tiltak, sanksjon*
sannhet *sanning*
sannsynlig *truleg, sannsynleg, likleg*
sannsynliggjøre *visa som sannsynleg, gjera truleg, gjera sannsynleg*
sannsynlighet *sannsyn, likende*
sannsynlighetsbevis *sannsynsprov, likendeprov*
savn *saknad, sakn*
sedelig *sedeleg*
sedelighet *sedskap*
sedelighetsforbrytelse *sedskapsbrotsverk*
sedvane *sedvane, skikk og bruk, bruk*
sedvanlig *vanleg, sedvanleg*
– vi følger sedvanlig prosedyre *me nyttar vanleg framgangsmåte*
sedvanemessig *vanleg*
seksualforbrytelse *seksualbrotsverk*
selskap *selskap, lag*
selskapsformue *selskapseige, lagseige, selskapsformue*
selskapsforpliktelse *selskapsskyldnad, selskapsskuldpost*
selvangivelse *sjølvmelding*
selvanmeldelse *sjølvmelding*
selvbestemmelsesrett *sjølvråderett*
selververvet *sjølvtent, sjølvvunnen, sjølvgagna*
selvforskyldt *sjølvvalda*
selvforskyldt rus *sjølvvalda rus*
selvforsvar *sjølvforsvar*
selvskifte *privat skifte, sjølvskifte*
selvskiftende arvinger *sjølvskiftande arvingar*
selvskyldnergaranti *sjølvskuldgaranti*
selvstendig *sjølvstendig*
selvstendighet *sjølvstende, uavhengnad*
selvstyre *sjølvstyre*
selvtekt *sjølvtekt*
sendrektig *seinfør, seindregen*
sendrektighet *dryging, å vera seinfør*
servitutt *særleg råderett, servitutt*
sesongmessig *etter sesongen, som høyrer sesongen til, sesong-*
setteverge *setjeverje, varaverje*
sidelinje *sideline*
sideordnet *jamstelt, sideordna*
sidestilt *jamstelt, ved sida av*
signatur *underskrift, signatur*
sikkerhet *trygd, tryggleik, visse*
– forhåndssikkerhet *førehandstrygd*
– panthavers sikkerhet blir ikke redusert *trygda til panthavaren vert ikkje minka*
– rikets sikkerhet *tryggleiken til riket*
– stille sikkerhet for *gjeva trygd for, stilla*

trygd for
sikkerhetsforanstaltning *tryggingsråd, tryggingsåtgjerd*
sikkerhetsforholdsregel *tryggingstiltak*
sikkerhetshensyn *tryggingsomsyn*
sikkerhetsrett(ighet) *tryggingsrett, trygdsrett*
Sikkerhetsrådet *Tryggingsrådet*
sikkerhetsstillelse *trygdgjeving, trygdstilling*
sikkerhetstjeneste *tryggingsteneste*
sikring *trygging*
sikringsmidler *tryggingstiltak*
sikringsøyemed *for å tryggja, til trygging av, for å sikra, til sikring av, sikringsføremål*
sikte *skuldgjeva, sikta, skulda*
siktede *den skuldgjevne, den sikta*
siktelse *skuldgjeving, sikting*
simpel *vanleg, enkel*
simpelt flertall *vanleg fleirtal*
simpelt tyveri *vanleg tjuveri*
sinnslidende *sinnslidande*
sinnstilstand *sinnstilstand*
sirkulære *rundskriv*
sivilombudsmannen *sivilombodsmannen*
sjelden *sjeldan, sjeldsynt*
sjikane *krenking, sjikane*
skadeforvoldelse *skadehending, skadegjering, skadevalding*
skadeforvolder *skadevaldar*
skadegjørende *skadegjerande*
skadelidte *den skadelidne*
skadeserstatning *skadebot*
skadesløs *skadelaus*
skadesløsbrev *skadelausbrev*
skadesløsholde *halda skadelaus*
skadetilføyelse *skadegjering*
skadeverk *skadeverk*
skadevirkning *skadeverknad*
– et skadevirkende tiltak *eit tiltak som gjer skade*
skadevolder *skadegjerar, skadevaldar*
skattbar *skattskyldig, skattepliktig, skattlagd*
skattbar inntekt *skattlagd inntekt*
skattebyrde *skattetyngsle, skattebyrde*
skatteforhøyelse *skatteauke*
skattefritakelse *skattefritak, skattefritaking*
skatteoppkrever *skattekrevjar*
skattepliktig *skatteskyldig, skattepliktig*
skattyter *skattytar*
skattlegge *skattleggja*
skiftebo *skiftebu*
skifteforvalter *skiftestyrar*
skikkelse *skapnad, bunad, utførsle*
– et åndsverks skikkelse *bunaden til eit åndsverk*
– i endret skikkelse *i ny bunad*
skille *(å) skilja*
skille *(eit) skilje*
skikket *før, skikka*
skikkethet *evne*
skilsmisse *skilsmål, skilsmisse*
skjellig *skilleg*
– skjellig grunn til mistanke *skilleg grunn til mistanke*
skjelne *skilja*
skjenkebevilling *(eit) skjenkjeløyve*
skjenkeløyve *(eit) skjenkjeløyve*
skjerpe *auka, skjerpa, gjera strengare*
skjerpende omstendigheter *straffaukande omstende, skuldaukande omstende*
skjerpelse *auke, auking, skjerping*
skjevdele *skeivdela*
skjevdeling *skeivdeling*
skjevdelingsmidler *skeivdelingseige, skeivdelingsmidlar*
skjødesløshet *vanvare*
skjønnsavgjørelse *skjønsavgjerd*
skjønnsmessig *etter skjøn, skjønsvoren*
– fastsettes skjønnsmessig *vert fastsett etter skjøn*
– skjønnsmessig avgjort *avgjort etter skjøn, skjønsvore avgjort*
skjønnsomhet *skjønsemd*
skjønnsutøvelse *skjønsbruk, bruk av skjøn*
skjøte (over) *(å) skøyta* (*over*)
skjøte *(eit) skøyte*
skjøtselstiltak *stell av, pass av, skjøtselstiltak*
skjøtte *passa, stella, stella med, røkta*
– han skjøtter sine verv vel *han gjer godt arbeid*
skriftlig *skriftleg*
skyld *skuld, skyld*
skyldig *skuldig, skyldig*
skyldner *skuldmann, skuldnar, skyldnar*
slektsnavn *etternamn, slektsnamn, ættenamn*
slettelse *stryking, sletting*
sluttbehandling *sluttførehaving*
slutte *gjera, slutta*
slutte avtale *avtala, gjera avtale*
slutte en handel *gjera ein handel*
sluttseddel *sluttsetel*
smugling *smugling*
småkravprosess *småkravprosess*
snikhevd *snikhevd, løynhevd*
sogn *sokn*

sogne *sokna*
sondre *skilja*
sondring *skilje, skiljing*
sone *sona*
spesialdomstol *særdomstol*
spesiallov *særlov*
spesiallovgivning *særlovgjeving*
spredning *spreiing, utbreiing*
stadfestelse *stadfesting*
stadfestelseskjennelse *(ein) stadfestingsorskurd*
statsadministrasjon *statsstyring, statsteneste, statsadministrasjon*
statsanliggende *statssak*
statseiendom *statseigedom, statseige*
statsforfatning *statsskipnad, riksskipnad, statsforfatning*
statsform *statsform, styreform, styringsform*
statsløs *statslaus*
status *stode, status*
stavnsbånd *stadband, heimstadband, flytteforbod*
sted *stad*
stedfortreder *varamann, vara, avløysar*
stedlig *på staden, stadleg, lokal*
stedlige forhold *tilhøva på staden*
stemme *(å) røysta, (å) stemma*
stemme *(ei) røyst, (ei) stemme*
stemmeantall *røystetal*
stemmeberettiget *røystefør, som har røysterett*
stemmegivning *røysting*
stemmelikhet *likt røystetal*
– ved stemmelikhet *står røystene jamt, er røystetala like*
stemmerett *røysterett*
stemmerettsbegrensning *røysterettsavgrensing*
stevnevitne *stemnevitne*
stevning *stemnemål, stemning*
stifte *skipa, stifta, skapa*
stiftelse *stifting, skaping, skiping*
– læren om fordringers stiftelse og opphør *læra om stifting og bortfall av krav; læra om korleis krav vert til og fell bort*
stiftelsesdokument *skipingsdokument, skipingsbrev*
stiftelsesgrunnlag *skipingsgrunnlag, stiftingsgrunnlag*
stilling *yrke, stode, teneste, stilling*
stillingsfullmakt *tenestefullmakt, stillingsfullmakt*
stilltiende *stillteiande, ordlaus, unemnd*
stjele *stela*
straffart *straffeslag*
straffbar *strafflagd, som medfører straff, ulovleg*
straffbart forhold *strafflagd handling, strafflagt tilhøve*
straffbarhet *å kunna straffast*
straffbarhetsbetingselse *vilkår for straff, straffevilkår, vilkår for strafflegging*
straffbortfall *straffbortfall*
straffe *straffa, straffleggja*
straffebestemmelse *straffebod, straffeføresegn*
straffebetingelse *straffevilkår, vilkår for straff*
straffebetingende *straffgjevande, som medfører straff*
straffebud *straffebod*
straffeforfølgning *straffsøking, straffeforfylging*
straffeforhøyende *straffaukande*
straffefullbyrdelse *straffefullføring, straffefullbyrding*
straffenedsettende *straffminkande, straffenedsetjande*
straffeprosess *straffesak, rettargangsmåte i straffesaker, straffeprosess*
strafferamme *straffegrense, strafferamme*
straffesak *straffesak*
straffeskjerpelse *straffeskjerping, straffeauke*
straffeskyld *straffeskuld*
straffetrussel *straffetrugsmål, trugsmål om straff*
straffeutelukkelse *straffeutelating*
straffeutmåling *straffsetjing, straffeutmåling*
straffrihet *straffritak*
straffutmålingsfrafall *straffeutmålingsfråfall*
straffutmålingsutsettelse *straffeutmålingsutsetjing*
størrelse *storleik*
– kjøpesummens størrelse *kor stor kjøpesummen er*
støte *støyta, krenkja, fornærma, vekkja mishag*
støtende *støytande, krenkjande*
suksedere *koma etter, fylgja etter, suksedera*
suksesjon *etterfylging*
suksessiv *etter kvart, i delar*
suksessor *etterkomar, ettermann, etterfylgjar*
sunnhet *helse*
sunnhetsforskrifter *helseføresegner*

supplere *fylla ut, fylla etter, supplera*
suppleringsvalg *utfyllingsval, suppleringsval*
svangerskapsavbrytelse *svangerskapsavbrot*
svekke *veikja, gjera veikare, svekkja*
svekkelse *veiking, svekking*
svikaktig *falsk, svikfull, svikande, med svik*
sykefravær *sjukefråvære*
synbar *synberr, synleg*
synbarhet *kor synleg … er*
særegen *særeigen, særmerkt*
særeie *særeige*
særkullsbarn *særbarn*
særlig *særskild, særleg*
særrettighet *særrett*
særstilling *særstode, særstilling*
søksmålsbetingelse *søksmålsvilkår*
søksmålskompetanse *søksmålsevne, søksmålskompetanse*

T

taksere *verdsetja, taksera*
takst *verdsetjing, takst*
talsmann *målsmann, talsmann*
taushet *teiing, togn, tagnad, tystnad*
taushetsløfte *teielovnad*
taushetsplikt *teieplikt*
taushetsrett *teierett, rett til å teia*
tegne seg *teikna seg, skriva seg for*
tegningsinnbydelse *teikningsinnbyding*
tegningsvilkår *teikningsvilkår*
terrorforbrytelse *terrorbrotsverk*
testament *testament*
– **opprette testament** *gjera testament*
testamentsfullbyrder *testamentsfullførar*
testasjonshabilitet *testasjonsevne*
testator *testamentsgjerar, testator*
tidsbegrenset *tidsavgrensa*
tidsbegrensning *tidsavgrensing*
tidsbestemme *tidfesta*
tidsbestemt *tidfest, tidsavgrensa, for eit avgrensa tidsrom*
tidsspille *tidsspille, dryging, sløsing med tid*
tidsubestemt *ikkje tidfest, utan tidsavgrensing*
tilbake *attende, tilbake*
tilbakebetale *betala attende, svara attende*
tilbakefall *attendefall, atterfall, tilbakefall*
tilbakeholde *halda attende, atterhalda, halda tilbake*
– **tilbakeholde opplysninger** *teia med, halda attende opplysningar, atterhalda opplysningar*
tilbakeholdelse *attendehalding, atterhalding*
tilbakeholdsrett *rett til å halda på, atthaldingsrett, atterhaldsrett*
tilbakekall *attendekalling, atterkalling, atterkall, tilbakekall*
tilbakekalle *kalla attende, atterkalla*
tilbakesendelse *attersending, attendesending, tilbakesending*
tilbakevirkende *atterverkande, attendeverkande, tilbakeverkande*
tilbakevise *andstemna, visa attende, avvisa*
tilbehør *tilhøyrsle, det som høyrer attåt, tilhøyr, tilhøyrande ting, tarvende, tøler*
tilberede *gjera i stand, laga til, bu, førebu*
tilberedning *tillaging, istandgjering, førebuing*
tilblivelse *opphav, stifting, skaping, skiping, det å verta til*
tilblivelsesmangel *tilvertingsmangel*
tilbud *tilbod, lovnad*
tilbørlig *rimeleg, rett, høveleg, rettkomen*
tildele *dela ut, gjeva, utetla*
tildømme *tildøma*
tilegne seg *eigna til seg, taka* (*til seg*)
tilegnelse *tileigning*
tilendebringe *gjera slutt på, gjera ende på*
tilendebringelse *slutt, ende*
tilfalle *gå til, falla til*
– **beløpet tilfaller henne** *summen går til henne*
tilfeldig *hendeleg, uventa, tilfelleleg*
tilfredsstille *stetta, fylla, oppfylla, imøtekoma, gjera nøgd, fullnøya*
– **det tilfredsstiller mine krav** *det oppfyller krava mine*
tilfredsstillelse *stetting, imøtekoming, oppfylling, fullnøying*
tilfredsstillende *god nok, nok, fullnøyande*
– **tilfredsstillende sikkerhet** *fullgod trygd*
tilføye *leggja til, gjera, halda fram, skyta inn*
  – **tilføye skade** *skada, gjera skade* (*på*)
tilføyelse *tillegg, attpågåve, merknad*
tilgift *tilgift, tilleggsgåve, attpågåve*
– **å gi tilgift** *å gjeva attpå, å gjeva i tillegg*
tilgjengelig *tilgjengeleg*
tilgjengeliggjøre *gjera tilgjengeleg, tilgjengeleggjera*
tilgjengeliggjøring *tilgjengeleggjering*
tilgjengeliggjøringen av materialet blir utsatt *ein ventar med å gjera materialet tilgjengeleg*

– verkets tilgjengeliggjøring forenkles *verket vert lettare tilgjengeleg*
tilgjengelighet *tilgjenge, god åtkome, lagleg tilkomst*
tilgodehavende *tilgodehavande, rest, krav*
tilgodese *gagna, gjeva føremoner, tena, tilgodesjå, gjeva stønad*
tilholdssted *tilhald, tilhaldsstad*
tilhøre *høyra til, ha i eige, ha, tilhøyra*
– det tilhører ham *det er hans, han eig det*
tilintetgjøre *gjera til inkje, øydeleggja*
tilintetgjøring *øydelegging, tilinkjesgjering*
tilkalle *kalla inn, kalla til seg*
tilkjennegi *gjeva til kjenne, gjera kjent, visa, seia frå*
tilknytning *samanheng, samband, tilknyting*
tilknytte seg *knyta til seg, knyta seg til*
tilkomme *gå til, høyra inn under, ha rett til, skal gjevast til, skal falla på*
– det tilkommer Stortinget *Stortinget har rett til, det høyrer inn under Stortinget, Stortinget skal, Stortinget har til oppgåve å*
tillate *gjeva lov til, gjeva løyve til, gjeva rett til, gå med på, tillata*
tillatelse *(eit) løyve, løyvebrev, lov*
tillatt *lovleg, tillaten, lov*
tillegge *leggja til, tilleggja*
tilleggsbelastning *attåttyngsle, tilleggstyngsle*
tilleggsstraff *attåtstraff, tilleggsstraff*
tilligge *høyra inn under, liggja til*
tilpasse *tilmåta, tilpassa*
tilregne *skulda, tilrekna, leggja skuld på*
tilregnelig *skuldfør, tilrekneleg*
tilregnelighet *skuldevne*
tilrettelegge *leggja til rette, førebu, omarbeida, tilretteleggja*
tilretteleggelse *førebuing, omarbeiding, tilrettelegging*
tilrettevise *snakka til rette, visa til rette*
tilrådelig *tilrådeleg*
tilsagn *lovnad, (ei) tilsegn*
tilsette *tilsetja*
tilsi *seia, tyda, tilseia, lova, gjeva*
– når NN er tilsagt full dekning *når NN har fått full dekning*
tilsidesette *setja til sides*
tilsidesettelse *tilsidesetjing*
tilsigelse *melding, varsel, pålegg, tilseiing*
tilsikte *sikta etter, sikta til, sikta mot, tenkja seg til med*
tilsiktet *tiltenkt, planlagd, tilsikta*
tilskudd *tilskot*
tilskuer *tilskodar*
tilskynde *råda til, gjera sitt til, skunda på, telja til*
tilslutning *tilslutnad, tilslutning*
tilslutte (seg) *gjeva medhald, slutta seg til, seia seg samd*
tilstede *gjeva, gjeva lov til*
tilstedeværelse *å vera til stades, nærvære*
tilstile *senda til, leggja fram for, gjeva, skriva til*
tilstrekkelig *god nok, fullnøyande, fullgod, nok, uttømande, flus*
tilstøte *henda* (*med*)
tilstå *tilstå, vedgå*
tilståelse *tilståing, vedgåing, overlating*
tilståelsesdom *tilståingsdom, vedgåingsdom*
tilståelsessak *tilståingssak, vedgåingssak*
tilsvar *tilsvar, svar*
tilsvarende *sameleis, på same måten, likeins, tilsvarande*
– reglene gis tilsvarende bruk for *reglane skal òg nyttast for*
tilsynsmyndighet *tilsynsstyresmakt*
tiltak *tiltak, åtgjerd, rådgjerd*
– av eget tiltak *ubeden, sjølvbeden, utan vidare*
tiltale *reisa påtale mot, påtala, (å) tiltala*
tiltalebeslutning *tiltalevedtak, påtalevedtak*
tiltalt *straffsøkt, sakgjeven, tiltala*
tiltre (I) *byrja, slutta seg til, taka over*
– tiltre arven *taka imot arven*
– tiltre en stilling *byrja i stillinga, byrja som …*
– tiltre forslaget *slutta opp om framlegget*
– tiltre en traktat *slutta seg til ein traktat*
tiltre (II) *godkjenna, gå inn i, stadfesta, seia seg samd i, byrja i, taka til i*
tilveiebringe *skaffa fram, få fram, få til, få tak i*
tilvirke *laga, laga til, tilverka*
tilvirker *tilverkar*
tilvirkning *tilverking, tillaging*
tilvirkningskjøp *tilverkingskjøp*
tinglig *tingleg*
tinglig rettighet *tingleg rett*
tinglysning *tinglysing*
tingsbesittelse *tingsinnehaving*
tingsinngrep *tingssamband*
tjeneste *yting, teneste*
tjenesteanliggende *tenestesak*
tjenesteavtale *tenesteavtale*
tjenesteforbrytelse *tenestebrotsverk*

tjenestegjøre *gjera teneste, stå i stilling, arbeida*
tjenestetid *tenestetid*
tollvesen *tollstell*
tomt *tomt, tuft*
tomtefeste *tomtefeste*
tort *skade, skam, krenking, urett, smerte, tort*
– tort og smerte *tort og smerte*
– tort og svie *tort og svie*
trafikkforsikring *trafikktrygding, trafikkforsikring*
treffe *møta, råka (på)*
treffe avgjørelse *taka avgjerd om, gjera vedtak om*
trekkbeløp *trekksum*
trekkberegning *trekkutrekning*
trekke *trekkja, draga*
trekke inn i *draga inn i*
trivsel *trivnad, trivsel*
trolovelse *truloving*
true *truga*
trussel *trugsmål, trugsel, fare*
trådløs *trådlaus*
tungtveiende *tungtvegande, vektig*
tungtveiende grunner *tungtvegande grunnar, vektige grunnar*
tvangsakkord *tvangsakkord*
tvangsauksjon *tvangsbortbyding, tvangsauksjon*
tvangsfravikelse *tvangsfråviking*
tvangsinndrivelse *tvangsinnsøking, tvangsinndriving*
tvangsinnlegge *tvangsinnleggja*
tvangskraft *tvangskraft*
tvangsmiddel *tvangsråd, tvangsmiddel*
tvangsmyndighet *tvangsmakt*
tvangssalg *tvangssal*
tvilstilfelle *tvilsfall, tvilstilfelle*
tvistesum *tvistesum*
tvungen *påboden, tvungen*
tyster *tystar*
tyv *tjuv*
tyvekoster *tjuvegods*
tyveri *tjuveri, steling, stuld*
tålegrense *tolegrense*

U

uaktsom *aktlaus, lite varsam, lite påpasseleg, lite føretenkt*
uaktsomhet *aktløyse*
ualminnelig *uvanleg*
uanmeldt *umeld, ikkje meld*
uanmodet *sjølvbeden, ubeden*
uansvarlig *ansvarslaus, uansvarleg*
uavhengig *sjølvstendig, fri, ubunden, uavhengig*
uavhengig forvaltningsorgan *sjølvstendig forvaltningsorgan, uavhengig forvaltningsorgan*
uavhengighet *sjølvstende, fridom, uavhengnad*
– domstolenes uavhengighet *sjølvstendet til domstolane, at domstolane er frie og ubundne*
uavhentet *uhenta, ikkje henta*
uavkortet *heil, fullt ut, uavkorta*
ubebygd *ikkje utbygd, ubygd* (*t.d. ubygd eigedom*)
ubegrenset *uavgrensa, utan grenser*
ubegrenset ansvar *uavgrensa ansvar*
ubegrunnet *grunnlaus, ikkje grunngjeven, ugrunna*
ubeheftet *heftelaus, heftefri*
uberettiget *utan rett, ikkje rettkomen, ulovleg*
– uberettiget inngrep i rettssfæren *ulovleg inngrep i rettssfæren*
– uberettiget vinning *ikkje rettkomen vinning, urettkomen vinning*
ubeskadiget *uskadd*
ubeskåret *heil, udelt*
ubestemt tid *ikkje tidsavgrensa, utan tidsavgrensing*
ubetenkelig *forsvarleg, utan vågnad, grei*
– når ikke retten finner det ubetenkelig *når retten finn det forsvarleg*
ubetenksom *tankelaus*
ubetenksomhet *tankeløyse*
ubetinget *vilkårslaus, utan vilkår*
ubetinget fengsel *fengsel utan vilkår*
ubetydelig *liten, uviktig, hårfin, ørliten, knapp*
uegentlig *ueigenleg, ikkje eigenleg*
uekte *uekte, ikkje ekte*
uekte barn *barn født utanfor ekteskap*
uenig *usamd, ueinig*
uenighet *usemje, meiningsskilnad, tvist*
– dersom det råder uenighet mellom partene *dersom partane er usamde*
uforandret *uendra, ubrigda*
uforbeholden *utan atterhald, atterhaldslaus, full, heil*
uforbeholden tilståelse *tilståing utan atterhald*

uforbindende *ikkje bindande, laus*
uforfalt *uforfallen, ikkje forfallen*
uforholdsmessig *mishøveleg, urimeleg mange, urimeleg få, meir enn rimeleg*
– **forholdsmessig** *samhøveleg*
– **uforholdsmessig tyngende** *urimeleg tyngjande*
uforholdsmessighet *mishøve*
– **forholdsmessighet** *samhøve*
uforsettlig *utan forsett, uviljande, utilsikta, uvilja, av vanvare*
uforsiktighet *vanvare, aktløyse, skøyteløyse, tankeløyse, slurv, glepp*
uforskyldt *utan eiga skuld, ufortent, uskuldig, urettvist*
– **lide uforskyldt tap** *lida tap utan eiga skuld, lida ufortent tap*
uforutsett *uventa*
ufravikelig *kan ikkje fråvikast, ufråvikeleg, tvingande*
– **loven er ufravikelig til fordel for forbruker** *det kan ikkje avtalast løysingar som gjev forbrukaren dårlegare rettar enn lova her*
ufullstendig *uheil, ikkje alt, ufullstendig*
ugjenkallelig *endeleg, uendrande*
ugrunnet *ugrunna, tarvlaus, utan grunn, grunnlaus*
ugrunnet opphold *tarvlaus dryging*
ugyldig *ikkje rettsgild, ikkje gyldig, ugild, ugyldig*
ugyldiggjøre *ugilda, seia ugild, gjera ugild, omstøyta, vraka*
ugyldiggjøring *ugilding, omstøyting, vraking, atterbod*
ugyldighet *vera ugild, ugildskap, rettskraftmangel*
ugyldighetsgrunn *ugildingsgrunn, ugildskapsgrunn*
– **feil i saksbehandlingen er ugyldighetsgrunn** *feil i sakførehavinga ugildar vedtaket*
uhensiktsmessig *ueigna, ikkje tenleg, ikkje føremålstenleg*
uhildet *ubunden, fri, stå fritt, upåverka, upartisk, nøytral*
uhildethet *fritt syn, ubunde syn*
ukentlig *vekeviss, i veka, for veka, kvar veke, vekefast*
ukentlige møter *vekevisse møte*
uklarhet *vera uklår, uvisse, uklårleik*
ulovfestet *ikkje lovfest, ulovfest*
ulovlig *ulovleg*
ulykke *ulukke*
ulykkesforsikring *ulukketrygding, ulukkeforsikring*
umiddelbar *nær, beinveges, direkte*
– **umiddelbar bevisføring** *direkte provførsle, provførsle framfor retten*
– **umiddelbart forutgående** *rett før, samanhengande før*
umulig *uråd, umogeleg*
umulighet (*vera*) *uråd, umogeleg (ting, sak), meiningsløyse*
umyndig *umyndig, ikkje myndig*
umyndiggjort *umyndiggjord*
umyndiggjøre *gjera umyndig, umyndiggjera*
umyndiggjørelse *umyndiggjering, det å gjera umyndig*
undergi *leggja under, leggja inn under*
– **undergi ny behandling** *ha føre på ny, prøva på ny*
underhold *forsyting, forsyrging, tilskot, stønad, underhald*
underholde *forsyta, forsyrgja, stø* (*økonomisk*), *underhalda*
underholdsbidrag *forsytingstilskot, forsyrgingstilskot*
– **underholdsbidrag til barna** *barnetilskot*
– **underholdsbidrag til ektefellen** *ektemaketilskot*
underholdsplikt *forsytingsskyldnad, forsyrgingsskyldnad, forsytingsplikt, forsyrgingsplikt*
underhånden *omveges, i løyndom, underhand*
underhåndssalg *underhandssal*
underkjenne *underkjenna, ugilda*
underordne *undergjeva, underleggja*
underordnet *(å vera) underordna*
underretning *vitring, melding, bod, tilseiing*
underrette *vitra, seia frå, melda* (*frå*), *gjeva bod, senda bod*
underskudd *underskot*
underslag *underslag*
undersøke *røkja etter, granska, undersøkja*
undersøkelse *etterrøking, gransking, undersøking*
undersøkelsesplikt *undersøkingsskyldnad, undersøkingsplikt*
– **selgerens undersøkelsesplikt** *skyldnaden seljaren har til å undersøkja*
unndra *taka unna, gøyma unna, draga seg unna, forsøma, lata vera, lura seg unna, fri*

frå
– **unndra eiendeler** *gøyma unna eigneluter, halda unna eigneluter*
– **unndra midler fra boet** *gøyma unna midlar frå buet*
– **unndra seg beskatning** *omgå skatteskyld, omgå skatteplikt, snyta skatt*
– **unndra seg sine plikter** *sluntra unna pliktene sine, draga seg unna pliktene sine*
– **unndratt fra straff** *friteken frå straff(legging), ikkje strafflagd*
unndratt offentlighet *ikkje innsyn frå ålmenta, unnateke innsyn frå ålmenta, skal ikkje vera offentleg*
unndragelse *unnataking, unnagøyming, unnaluring, forsøming, unnadraging, fritaking*
unnlate *lata vera, ikkje gjera, forsøma, unnlata*
– **forliksrådet kan unnlate** *forliksrådet treng ikkje*
unnlatelse *forsøming, unnlating, ikkje-gjering*
unnsetning *hjelp, støtte, stønad*
– **komme til unnsetning** *koma til hjelp*
unnskylde *orsaka, unnskylda*
unnskyldelig *orsakande, unnskyldeleg*
unnta *taka unna, halda unna, fritaka*
unntakelse *unnatak*
unntakelsesfri *unnataksfri*
unntakelsesrett *unnataksrett*
unntaksbestemmelse *unnataksføresegn*
unntakstilfelle *unnatakstilfelle, unnataksfall, unnatakshøve*
unnvike *vika frå, draga seg unna, unngå*
– **han unnvek politiet** *han løynde seg frå politiet*
– **unnvike straffeforfølgning** *draga seg unna straffsøking*
unnvikelse *unnadraging, unnagåing*
unnvære *vera utan, greia seg utan, unnvera*
unødig *tarvlaus, unaudsynt, uturvande*
unøyaktighet *slurv, sjusk, reknefeil, tankeløyse*
uomtvistet *uomstridd, tvillaus, uomtvista*
uopprettelig *ubøtande, uboteleg, uoppretteleg*
uoverensstemmelse *usemje, meiningsskilnad*
– **det er en uoverensstemmelse i regnskapene** *det er noko som ikkje høver i hop i rekneskapen*
uovervinnelig hindring *uovervinneleg hindring*
upartisk *upartisk, objektiv, nøytral*
upartiskhet *objektivitet, vera upartisk, rettvise, saklegskap, vidsyn*
upåvirket *upåverka, ubunden, fri*
upåviselig *upåviseleg, uetterviseleg*
uredelig *uærleg, upålitande, ikkje til å lita på, falsk, innful, uheiderleg*
uredelighet *uærlegdom, uærleg ferd, upålitande framferd, fals, truløyse*
uregelmessig *uregelrett, ikkje regelbunden, ugrei, regellaus*
uregelmessighet *avvik, fråvik, ugreitt, misjamne*
uriktig *urett, ikkje rett, galen, falsk, rang*
uriktighet *miss, feil, urett, mistak*
– **en uriktighet i utregningen** *ein feil i utrekninga*
urørlig *fast, urørleg*
urådelighet *rådvaldsløyse, utan råderett til*
usaklig *usakleg, som vantar grunn*
– **usaklig forskjellsbehandling** *usakleg skilnadsførehaving, usakleg skilnadshandsaming*
usedvanlig *uvanleg, annleis, sjeldan*
– **usedvanlige betalingsmidler** *uvanlege betalingsmiddel*
uselvstendig *usjølvstendig, ufri, ubunden*
usikker *uviss, utrygg*
usikkerhet *uvisse*
uskikket *uskikka, utan evne*
uskjønnsom *skjønlaus, uskjønsam*
uskjønnsomhet *skjønløyse*
uskyldig *skuldlaus, uskuldig, saklaus*
uskyldighet *skuldløyse*
utad *utetter*
utarbeide *utarbeida, setja opp, laga, forma*
utarbeidelse *utarbeiding, oppsetjing*
utbetale *betala, betala ut, reia ut, svara ut*
utbetaling *utbetaling, utreiing, utreisle*
utby *byda ut, leggja ut*
utbytte *vinning, vinst, utbyte*
utebli *ikkje koma, verta borte, ikkje møta*
uteblivelse *fråvære*
– **leveringens uteblivelse** *manglande levering, at leveringa ikkje kjem*
uteblivelsesdom *fråveringsdom, fråværsdom*
utelate *utelata, ikkje taka med, gløyma*
utelatelse *utelating, gløyming, oversjåing*
utelukke *utelata, skyta ut, stengja ute*
utelukket *utestengd, utelaten, utskoten, uråd, utenkjeleg*
utenforliggende *usakleg, utanomsakleg,*

utanforliggjande
utenforliggende hensyn *usaklege omsyn, utanomsaklege omsyn, omsyn som ikkje kjem saka ved*
utenforstående *utanforståande, som ikkje har noko med saka, nøytral*
utestenge *stengja ute*
utestengelse *utestenging*
utestå *stå til gode, stå ute, stå att*
utestående *tilgodehavande, utestående*
utferdige *ferda ut, utferda, skriva ut, gjeva* (*ut*)
utferdigelse *utferding, utskriving, utgjeving*
utfordring *krevjande oppgåve, utbyding*
utforme *skriva, forma ut, setja saman, utvikla, utforma*
utforme dom *skriva dom, seia dom*
utføre *gjera, utføra*
utførelse *utføring, utforming*
– under utførelsen av sitt arbeid *medan arbeidet vert gjort*
– utførelsen av kunstverket *utforminga av kunstverket*
utførlig *omstendeleg,* (*særs*) *grundig/noggrant/grannsamt, inngåande, utførleg*
utgi *gjeva ut*
utgift *utgift, utlegg, kostnad, utloge*
utgivelse *utgjeving*
utgiver *utgjevar*
utgjøre *vera, verta, gjera*
– det utgjør til sammen *det vert til saman/i hop*
utgå *gå ut*
utholde *tola, halda ut*
– utholde et års fengsel *sitja eit år i fengsel*
– utholdt straff *sona straff*
utilbørlig *misleg, utolande, uhøvisk, usømeleg, utilbørleg*
– utilbørlig påvirkning *misleg påverknad*
utillatelig *ikkje lov, utillateleg*
utilregnelig *ikkje skuldfør, utilrekneleg*
utilregnelighet *manglande skuldevne*
utilrådelig *som ikkje kan tilrådast, utilrådeleg*
utilstrekkelig *ikkje nok, rekk ikkje til, utilstrekkeleg*
utjenlig *utenleg, ulagleg, ugagnleg*
utjenlig forsøk *utenleg forsøk*
utkast *framlegg, utkast*
utkastelse *utkasting*
utkastelsesbegjæring *utkastingskravsmål, utkastingskrav*
utlede *utleia, få frå*
utlede rett av *som får rett frå, rettshavaren etter*
utlegg *utlegg, utgift*
utlegge *leggja ut, byda fram, tyda, tolka*
– det utlegges på hans lodd *han får det på sin lott, det vert utlagt på hans lott*
utleggshaver *utleggshavar*
utleggspant *utleggspant*
utleggstaker *utleggstakar*
utleie *(ei) utleige, bortleige*
utleier *utleigar, bortleigar*
utlevere *gjeva frå seg, levera frå seg, avhenda, levera ut, utlevera*
utlodning *luting, utluting*
utløp *utgang*
– innen utløpet av *før utgangen av, innan utgangen av*
utløpe *gå ut*
utløsning *utløysing*
utløsningsrett *løysingsrett, utløysingsrett*
utmåle *fastsetja, utmåla*
utnevne *nemna ut, utnemna*
utnevning *utnemning*
utnytte *nytta, nytta ut, utnytta*
utnyttelse *utnytting, nytting, bruk*
utpeke *peika ut, velja, utpeika*
utpekning *utpeiking, utveljing*
utpresning *utpressing, pressing*
utrede *greia ut, betala, greia*
utredning *utgreiing*
utredningsplikt *utgreiingsplikt*
– organet har utredningsplikt i saken *organet skal greia ut saka*
utreiseforbud *utreiseforbod*
utrydde *rydda ut, fjerna, utrydda*
utryddelse *utrydding, fjerning*
utsendelse *sending, utsending*
utsette *utsetja, skyta fram, setja ut*
– utsatt iverksettelse *utsett iverksetjing*
utsettelse *utsetjing*
– utsettelse kan besluttes av retten *retten kan utsetja …*
utsikt *utsyn, von*
utskiftning *utskifting*
utskille *skilja ut, skilja frå*
utskillelse *utskiljing, fråskiljing*
utstede *ferda ut, utferda, skriva ut*
utstedelse *utferding, utskriving*
utsteder *utferdar*
utstrekning *vidd, storleik, rekkevidd, omfang,*

grad
– **i den utstrekning det er nødvendig** *i so stor mon som naudsynt*
– **retten kan i den utstrekning den finner det hensiktsmessig** *slik retten synest det tenleg, kan; i den grad retten synet det tenleg, kan*
– **veiledningspliktens utstrekning** *kor langt rettleiingsplikta går*
utstå *tola, gå gjennom*
utstått straff *sona straff, ferdigsona straff*
uttale *seia, (å) uttala*
uttalelse *(ei) fråsegn, utsegn*
– **avgi uttalelse** *uttala seg, seia meininga si, gjeva fråsegn*
– **ombudsmannens uttalelse** *fråsegna frå ombodsmannen*
uttalelsesrett *rett til å uttala seg*
uttrykkelig *klårt, med reine ord, eintydig, tydeleg, utvitydig*
utukt *utukt, lauslivnad*
utuktig *utuktig*
utvalg *utval, nemnd*
utvelge *velja ut, velja, taka ut*
utvelgelse *val, utveljing*
utvide *vida ut, utvida*
– **utvidende tolkning** *utvidande tolking, utvidingstolking*
utvidelse *utviding*
utviklingshemmet *utviklingshemja*
utviklingshemning *utviklingshemjing*
utvilsomt *tvillaust, utvilsamt*
utvise *visa, syna, visa ut, utvisa*
utvise forsiktighet *vera varsam*
– **utvise utlendingen fra riket** *visa utlendingen ut frå riket*
utvist adferd *slik NN har fare fram, slik NN har bore seg åt*
utvisning *utvising*
utøve *setja i verk, fullføra, gjennomføra, bruka, nytta, utøva, framføra*
– **den utøvende myndighet** *den utøvande makta*
– **de utøver en lovlig virksomhet** *det dei driv med, er lovleg*
utøvelse *gjennomføring, bruk, nytting*
utøvelse av makt *maktbruk*
uvirksom *ute av bruk, unytta, ubruka, uverksam*
uvisshet *uvisse*
uvitenhet *utan kjennskap, ukjennskap*

V

valg *val*
valgbar *som kan veljast, veljande*
valgberettiget *valfør, som har røysterett, som har valrett*
valgkrets *valkrins*
vandel *framferd, åtferd*
vanhjemmel *vanheimel*
vannfall *foss, vassfall*
vansire *skada, skjemma, øydeleggja*
vanskeliggjøre *gjera vanskeleg, laga ugreie*
vanskelighetsgrad *vanskegrad*
vanskjøtte *vanstella, vanhalda*
varadommer *setjedomar, varadomar*
varebeholdning *varelager, vareopplag*
vareforsendelse *varesending*
varefortegnelse *vareliste*
vareta *varveitsla, taka vare på, ha omsut for, varetaka*
varetagelse *varetaking, omsut*
varetekt *varetekt*
varighet *lengd, tidslengd, tid*
– **av lang varighet** *som varer lenge*
– **servituttens varighet er avgrenset til** *servitutten varer til*
– **straffens varighet** *lengda på straffa*
varsel *varsel*
– **kjøperen gir varsel** *kjøparen varslar, kjøparen skal varsla*
varsle *varsla*
varsomhet *varsemd*
vassdrag *vassdrag*
vederheftig *betalingsfør, pålitande, god, svaringsfør*
vederheftighet *betalingsevne, svaringsevne*
vederlag *vederlag, motyting, attgjeld, motgjeld*
vedkjenne *vedkjenna, vedgå*
vedlegge *leggja ved*
vedlikeholde *halda ved like, halda i stand, vøla*
vedrøre *koma ved, vedkoma*
vedtak *vedtak*
vedtakelse *vedtak, vedtaking*
vedtaksdyktig *vedtaksfør*
vedtekt *vedtekt*
vedtektsbestemmelse *vedtektsføresegn*
vedtektsmessig *etter vedtektene*
vedtektsmessig hjemsted *heimstaden oppgjeven i vedtektene*
vedvare *vara ved, stå ved*

vedvarende *vedvarande*
vei *veg*
veilede *rettleia*
veiledning *rettleiing*
veiledningsplikt *rettleiingsplikt*
veiledningspliktens utstrekning *kor langt rettleiingsplikta går*
veirett *vegrett*
veistrekning *vegstykke*
veitrafikk *vegferdsle, vegtrafikk*
veldedig *velgjerande*
veldedighet *velgjerd*
velger *(ein) veljar*
vente *venta, bia*
verdi *verde, verd, verdi*
– **verdien av gaven tilfaller** *verdet av gåva skal gå til NN, NN skal ha verdet av gåva*
verdifastsettelse *verdsetjing*
verdiforringelse *verdemink*
– **gjenstanden har vært utsatt for verdiforringelse** *tingen er mindre verd no*
verdighet *vyrdnad, ære*
– **krenke rettens verdighet** *krenkja retten, krenkja vyrdnaden for retten*
verdireduksjon *verdmink, verdetap*
verdiøkning *verdauke*
verdsettelse *verdsetjing*
verge *(å) verja*
verge *(ei) verje*
verkshøyde *verkshøgd*
verneting *verneting*
verv *verv*
vesensforskjell *grunnskilnad, grunnleggjande skilnad, avgjerande skilnad*
vesentlig *viktig, avgjerande, monaleg, vesentleg*
– **vesentlig kontraktbrudd** *avgjerande kontraktbrot, monaleg avtalebrot*
videreforsendelse *vidaresending*
vigsel *vigsle, vigsel*
vike *vika, stå til atters*
viktighet *vekt, det å vera viktig*
– **av særlig viktighet** *vera særleg viktig*
viljesakt *viljegjerning*
viljeserklæring *viljeutsegn*
villede *leia vill, villeia*
villedende *villeiande*
villfarelse *misfaring, mistak, villfaring*
vindisere *krevja att, vindisera*
vinningsforbrytelse *vinningsbrotsverk*
vinningshensikt *med tanke på vinning, vinningsføremål*
virke *verka*
virkedag *yrkedag, vyrkedag*
virkeområde *verkeområde*
– **lovens virkeområde** *lova gjeld for*
virkning *verknad*
virksomhet *verksemd*
visning *vising*
vitnebevis *vitneprov*
vitneforhør *vitneavhøyr*
vitneførsel *vitneføring*
vitnesbyrd *vitnemål, vitneprov*
vitterlig *klår, openberr, synberr*
vold *vald*
volde *vera skuld i, gjera, valda*
– **volde kostnad og ulempe** *skapa kostnad og ulempe*
voldgift *skilsdom*
voldgiftsdom *skilsdom*
voldgiftsrett *skilsdomstol*
voldsbruk *valdsbruk, bruk av vald*
voldsforbrytelse *valdsbrot, valdsbrotsverk*
voldshandling *valdsverk, valdshandling*
voldsutøvelse *valdsbruk, vald*
voldtekt *valdtekt*
vurdere *verdsetja, vega, vurdera*

Y

yrkesmessig *som vedkjem yrket, yrkes-*
ytelse *yting*

Æ

ærbar *heiderleg, sømeleg, vyrdeleg*
ærbarhet *sømd, ærekjensle*
– **ære og samvittighet** *tru og ære*
ærekrenke *ærekrenkja*
ærekrenkelse *ærekrenking*
æresfølelse *ærekjensle*
æreskjelle *baktala, snakka/tala stygt om, æreskjella*

Ø

øvrig *annan/andre, resten, hine*
øyeblikkelig *straks, med ein gong, utan dryging*
øyeblikkelig virkning *verknad frå no*
øyemed *mål, føremål*
– **i sikringsøyemed** *for å sikra, til sikring, med sikringsføremål*

Å

åndsverk *åndsverk*
åpenbar *berrsynt, klår, tydeleg, avgjord, handgripeleg*
åpenhet *vera open, vera gjennomsynleg, innsyn, fritt innsyn, openskap*
åpne dører *opne dører*
årsakssammenheng *årsakssamanheng*
– adekvat årsakssammenheng *adekvat årsakssamanheng*
årsberetning *årsmelding*
åsted *åstad*
åstedsbefaring *synfaring på åstaden, åstadgonge, åstadsynfaring*
åstedsbehandling *åstadførehaving*
åstedsbeskrivelse *åstadutgreiing*

NYNORSK – BOKMÅL

aktløyse *uaktsomhet*
aktsam *aktsom*
andsynes *overfor, i forhold til, mot*
atterhald *forbehold*
attlevande ektemake *gjenlevende ektefelle*
bate *fordel*
betalingsstogg *betalingsstans*
bia *vente*
borg *kreditt*
borga *gi kreditt*
boteråd *hjelpemiddel*
brigda *endre*
brigde *endring*
brotsverk *forbrytelse*
bruksrettshavar *bruksrettshaver*
bustad *bolig*
bustadbyggjelag *boligbyggelag*
døyvande råder *alkohol eller annet funksjonsnedsettende middel*
eigarrådvelde *eierrådighet*
eiga *(å) eie*
eige *eiendeler, formue*
eintydig *entydig*
etla (esla) *være tiltenkt, ha til formål*
etterrøking *undersøkelse*
fast tilstelling *fast innretning*
femna om *omfatte*
fengd *fangst*
ferdagods *ting som er vanlige på reise*
forelding *foreldelse*
fornying *fornyelse*
forseinking *forsinkelse*
framlegg *forslag*
fråsegn *uttalelse*
fråsegsett *parkert (i bilansvarslova)*
fullnøyande *tilfredsstillende, fullgod*
førebels *foreløpig*
førebuing *forberedelse*
førehandstrygd *forhåndssikkerhet*
førehaving *behandling*
føremon *fordel*
føremålstenleg *hensiktsmessig, formålstjenlig*
førerett *fortrinnsrett*
føresegn *bestemmelse*
føresetnad *forutsetning*
føreåt *forut for, på forhånd*
gild *habil*
gilding *gyldiggjørelse*
gildskap *gyldighet*
– gjera om inkje *tilintetgjøre, annullere*
gjeremål *handlingar, virksomhetshandlinger*
godtgjering *godtgjørelse*
handsaming *behandling*
heimel *hjemmel*
hjelperåd *hjelpemiddel*
hopehav *fellesskap*
høgja *forhøye*
høveleg *passende*
innetter *innad*
jamvel *til og med*
kravsmann *kravshaver*
kravsmål *begjæring*
kverrsetja *beslaglegge*
kverrsetjing *beslag*
køyredoning *kjøretøy*
lagsskyldnad *felles gjeld i borettslag*
lengja *forlenge*
lovnad *løfte, forsikring gitt før vitnemål*
lutkast *loddtrekning*
lægja *redusere*
løyva *gi tillatelse, bevilge*
løyve *tillatelse, bevilling*
løyving *bevilgning*
låg *lav*
(gjera) mannemon *forskjellsbehandle*
mein *men*
mellomlag mellomlag, *mellomlegg*)
midel – midlar *formue, kapital*
misferd *forseelse*
mishald *mislighold*
monaleg *betydelig, vesentlig, betraktelig*
monaleg forverring *vesentlig forringelse*

motsegn *innsigelse*
muta *bestikke*
mute *bestikkelse*
– mykje om å gjera for ein part *om det har stor betydning for en part*
mynde *myndighet*
namngjeven *bestemt*
naudsynleg *nødvendig*
nemnande *nevneverdig*
offentleg styresmakt *offentlig myndighet*
ombot *forandring*
omfram *ekstraordinær, tilleggs-, uvanlig*
omframrådgjerd *midlertidig forføyelse*
omskipa *omdanne, forandre*
omskiping *omdannelse, forandring*
omstende *omstendighet*
opphav *opprinnelse*
oppreisnad *oppreisning*
oppseiing *oppsigelse*
oppseiingsfrist *oppsigelsesfrist*
oppseiingsrett *oppsigelsesrett*
oppstigingsrett *opptrinnsrett*
oreigna *ekspropriere*
oreigning *ekspropriasjon*
orsakande *unnskyldelig*
orskurd *kjennelse*
pantsetjing *pantsettelse*
pengeslag *valuta*
rettkomen *rettmessig*
rettkomen interesse *relevant interesse*
rettleiing *veiledning*
rettsgild *gyldig*
rettshavar *berettiget*
rettshøve *rettsforhold*
rettsstell *rettspleie, rettsvesen*
rettsstode *rettstilstand*
rettstryggleik *rettssikkerhet*
riksråd *statsråd*
røyst *(en) stemme*
røysta *(å) stemme*
røysterett *stemmerett*
røysting *avstemning*
rådvald *rådighet*
rådvaldsband *rådighetsbegrensning*
rådvaldsløyse *urådelighet, uten råderett til*
sakgjeven *anklaget*
sakkunnig *sakkyndig*
sakførebuing *saksforberedelse*
sakførehaving *saksbehandling*
sakhandsaming *saksbehandling*
samanslutnad *sammenslutning*
samd *enig*
sameina *forene*
– kan sameinast *er forenelig*
samstundes *samtidig*
sannarord *forsikring gitt etter et vitnemål*
semje *enighet*
sjølvskuldgaranti *selvskyldnergaranti*
skadebot *erstatning*
skilsdom *voldgift*
skilsmål *skilsmisse*
skjenegangsvogn *skinnegående kjøretøy (i bilansvarslova)*
skjønlaus *uskjønnsom, uforstandig*
skjønløyse *uskjønnsomhet, uforstandighet*
skjønsam *skjønnsom, forstandig*
skjønsemd *skjønnsomhet, forståelse*
– skjønsvore avgjort *skjønnsmessig avgjort*
skuldevne *tilregnelighet*
skuldfør *tilregnelig*
skuldgjeva *sikte*
skuldgjeving *siktelse*
skuldgjeven *siktet*
skyldnad *forpliktelse*
skyta fram *utsette*
sluttføra *avslutte, gjøre ferdig, fullføre*
stadfestingsorskurd *stadfestelseskjennelse*
stemnemål *stevning*
stifting *stiftelse*
stode *tilstand*
stogg *stans*
stogga *stanse*
storleik *størrelse*
straffsøkt *anklaget*
stykbarn *stebarn*
styresmakt *myndighet*
synfaring *befaring*
særleg rettshøve *særlig rettsforhold*
særleg råderett *servitutt*
tarvlaus dryging *unødig opphold*
teieplikt *taushetsplikt*
tilfelleleg hende *hendelig uhell*
tilhøve *forhold*
tilhøyrsle *tilbehør, tilhørighet*
tilskiping *institusjon, ordning, arrangement*
tiltrong *behov*
trafikktrygding *trafikkforsikring*
trivnad *trivsel*
trong *behov*
trygd *sikkerhet, forsikring, trygd*
trygdeavtale *forsikringsavtale*
trygdelag *forsikringsselskap*
trygdeprov *forsikringsbevis*
trygdgjeving *sikkerhetsstillelse*

trygding *forsikring*
trygding *sikkerhet, dvs. pengesum til sikkerhet for*
tryggingsomsyn *sikkerhetshensyn*
tryggingsåtgjerd *sikringstiltak, sikkerhetsforanstaltning*
tuft *tomt*
tufteleige *tomteleie*
turvande *nødvendig*
– turvande føregjerder *nødvendige forberedelser*
tvillaust *utvilsomt*
tystnad *taushet*
ugild *inhabil*
utetter *utad*
utferda *utferdige, utstede*
utnyttingsrådvelde *utnyttelsesrådighet*
utreisle *utbetaling, utgift*
uturvande *unødvendig*
vandare *verre, dårligere*
vanta *mangle, ikke ha*
varsam *forsiktig*
varveitsle *å ha omsorg for, varetekt*
vederheftig *solvent*
vedkoma *berøre, angå*
vedtaksfør *beslutningsdyktig*
vegferdsle *veitrafikk*
velgjerd *veldedighet*
verdauke *verdiøkning*
verdepapir *verdipapir*
verdmink *verdireduksjon*
verdsetjing *verdifastsettelse*
vøling *reparasjon, omarbeiding*
vågnad *risiko*
vågnadssum *egenandel i forsikringstilfelle*
ymsesidig *gjensidig*
yting *ytelse*
ætta frå *være etterkommer av*
ålmente *allmennhet*

Eit lite etterord um nynorsk stil

Av Håvard Tangen

Serkjennet for nynorsk stil er endefram, folkeleg framleggjing. Me skal ikkje jåla oss til med framandord og lånord i nynorsk. Det same gjeld i stor mun nynorskt lovmål. Norske heimlege ord er velkomne, men ikkje tunge frasor frå gresk og latin. Då er det betre å kløyva setningi og nytta styreord (preposisjonar) og undersetningar. Det er lov å setja punktum. Å dyngja på med semikolon er òg ein uskikk.

Den fyrste lovi på nynorsk vart vedteki i 1894 og galdt frå 1. januar 1895. Ho heitte *Log um sams normaltid*. Upphavsmannen var Marius Hægstad, som den gongen sat på Stortinget for Vinstre. Sidan vart han fyrste professoren i landsmål (nynorsk) og fyrste formann i Norigs Maallag. På 1900-talet er det serskilt eit namn det stend umfram glans av når det gjeld nynorskt lovmål, Nikolaus Gjelsvik. Han var jusprofessor ved Universitetet i Oslo i ein mannsalder og sette um ei rad lover til nynorsk. Eigne lærebøker på nynorsk skreiv han òg. Ketil Skogen, den fyrste som tok juridisk embetseksamen på landsmål, og jusprofessor Knut Robberstad gjorde òg mykje for nynorsken og lettare og meir skynlegt juridisk mål.

Idealet um reint og rett mål er serskilt viktugt innanfor jussen. Her høver nynorsken godt inn. Nynorskt mål gjeng meir rett på sak, der bokmålet held seg med abstraksjonar. Me trur bokmålet hev noko å læra av nynorsken der. Når ein skal setja um frå bokmål til nynorsk, må ein i regelen finna ut meir um kva som er meiningi attum. Nynorsken krev i det heile ei tydelegare målføring. Uklåre, upresise ord og vendingar skjemmer ut målet og gjer det ugreidt å lesa og tolka. Eit folkelegt mål er best når det er so handfast og beinveges som råd er. Lat oss kalla ein spade for ein spade.

Den juridiske ordlista frå Skuleboknemndi åt Studentmållaget i Oslo gjev ikkje svar på alle spursmål som lesaren hev. Fyremålet er å lista upp framlegg til avløysarord. Mengder av ord innanfor jussen ættar frå tysk, lågtysk og dansk, og dei høver ille i nynorsk. Idealet um å nytta so få lånord på *an-* og *be-* til fyrefeste og *-heit* og *-else* til etterfeste er gamalt i nynorsk, og det gjeld i det store og heile i dag med (t.d. *anføre*, *bestyrke*, *ærbarhet* og *fastsettelse*). Dei fleste av desse ordi er òg so reint ufolkelege at vanlege folk i gata ikkje nyttar deim heller. I staden for å låna oss fram med halvdanske segjemåtar bør me leita i våre eigne gøymor, i dei norskrøtte målføri og i den rike nynorske bokheimen. Kjeldone til den norske ordskatten er i dag opnare enn nokon gong takk vere dokumentasjonsprosjekt og innsamling i bygd og by gjenom mange år. Forvitne lesarar kann søkja etter ord på Internet frå eigi maskin kvar helst dei bur, og brorparten av storverket Norsk Ordbok er fritt tilgjengeleg på heimsveven. Synonymordboki *Med andre ord* – den store synonymordboka med omsetjingar til nynorsk av Magne Rommetveit (fleire utgåvor på Det Norske Samlaget) er umissande for alle medvitne nynorsk-skrivarar.

Å skriva nynorsk sviv mykje um å hava klåre tankar um kva ein meiner. Er det meiningslause fyllord me nyttar, kann dei like gjerne strjukast. Stutt og klårt er nyttuge stikkord for god stil. Nokre gonger hev bokmålet berre eitt ord der nynorsk hev mange. Til dømes hev me det bokmålske ordet *anlegg*. Det kann tyda so mykje, og bokmålet er fullt av slike ord.

Eit motlegg mot nynorsk er stundom at folk ikkje skynar det. Tak til dømes ordet *oreigning*. Det er ikkje eit folkemålsord, segjer dei. Ja vel. Det meste kann segjast verbalt på norsk, og me legg vekt på å bruka so mykje verb og verbale segjemåtar som råd er. Visse namnord (substantiv) treng me like vel. Ei *eign* er eit gamalt ord for eigedom og finst i ordboki hans Ivar Aasen. Samanhengen med *å eiga* er lett å sjå. Styreordet (preposisjonen) *or* er folkelegt nok. Det finn me i mange norske målføre. Det tyder *frå*, *av*. Det er eit sers nyttugt ord, jamvel i jussen. *Ekspropriasjon*, som det heiter på latinsk bokmål, svarar mest ord for ord til det same. Lånordet er både tyngre, lengre og

verre å skriva rett. Folkemål kann det i alle høve ikkje kallast.

Ålment sagt skal me ikkje vera so rædde for å læra nye norske ord. Ingen er utlærde i norsk, aller minst me som hev gjenge bokmålsskulen. Eit bil var bokmålet meir ope for ordtilfang frå målføri. Men då riksmålsreaksjonen sette inn i 1950-åri, vart bokmålet mest reinska for målførelån. I staden tviheldt dei på den danske arven. Greidt nok, det er deira sak. På nynorsk sida lyt me vera opne mot målføri og den etter kvart lange tradisjonen me hev med nynorsk litteratur. Difor må me stengja av bokmålstilførsla og syta for å halda i hevd dei gode nynorske ordi. Me bør halda på gode ord som *skilnad, framlegg* og *røynsla* og ikkje lata *forskjell, forslag* og *erfaring* eta breida seg i nynorsk. Dei tri sistnemnde er slett ikkje utrydjingstruga i skriftmålet i Noreg. På lag 90 % av folket, so mange som skriv bokmål, syter for at dei ordi finst. Men sluttar nynorskfolk å nytta dei tri fyrstnemnde, ser det stygt ut for deim. I England, Tyskland og Frankrike hev mange arbeidsplassar ordbøker til å slå upp i. Der tykkjer folk det er gjævt å læra fleire ord i morsmålet sitt, endåtil når dei er vaksne. Her i Noreg er folk tvert imot byrge av å ikkje kunna vanlege nedervde norske ord. For ei stund sidan høyrde me um ein norsk mediemann, han hadde visst vore målmann i yngre år, som ikkje kjende til ordet *sømd*. Han vilde hava *sømmelegheit* i staden. Kunnskapar og folkeupplysning gjeng ikkje ut på dato.

Hypernorsk er ei onnor greft å køyra i. Dei lagar til eit kunstmål som på liv og daude skal skilja seg mest mogelegt frå bokmålet. Det var ikkje soleis Ivar Aasen tenkte. Han tok umsyn til norrønt, bygnaden i målføri og likskapen med svensk og dansk. Det er ikkje eit mål i seg sjølv å skriva avvikande frå dei andre måli i Norderlandi. Kor som er, skal me sjå alt under eit heilsyn, der til dømes måli i Vesterhavet (islandsk og færøysk) tel med, og der lik skrivemåte med bokmålet i framandord kann vera ein fyremun. Fyrr skreiv dei *chauffør* etter fransk, no skriv me *sjåfør* – båe mål. Men ordet *bilførar* er ikkje ubrukande, det heller.

Samnorsk var den store stridssaki ein gong. Det gjekk mykje på kostnad av den tradisjonelle nynorsken. Etter år 2000 hev staten endeleg sett strek for samnorskstrævet. Dette skiftet fær fylgjor for korleis me skriv. Nynorsken er her og kjem til å vera her so lenge me veit av i dag. Bokmålet hev stivna i ein meir dansknær bunad enn i 1940- og 50-åri. Jamvel radikale røyster i samfundsordskiftet evar seg ikkje med å bruka gamle former som *syv* (sju), *frem* (fram) og *bygget* (bygde). Gjelsvik og Robberstad heldt på den klassiske nynorsken med tette band til Aasen, høgnorsken. Som de ser, hev eg skrive dette etterordet i denne formi – med vilje. Målet må skifta leid og finna attende til røtene sine. I denne ordlista held me oss stort sett innanfor den offisielle rettskrivingi og hev valt å nytta *a*-infinitiv. Det er eit medvite val sidan denne infinitiven er sterkt utbreidd i det nynorske kjerneumrådet på Sudvestlandet, men syrgjeleg lite å sjå til i skriftlivet. Svensk, finlandssvensk, færøysk og islandsk held òg på *a*-infinitiv.

Bruk ordlista og bruk henne kritisk. Ikkje alle ord duger stødt til det same. Ver ikkje rædd dei norske, sermerkte ordi, men du er ikkje nøydd til å velja det ordet som skil seg mest frå bokmålet heile vegen. Gjelsvik ymsa til dømes millom ordi *attende* og *tilbake*. Ver likevel open for norskdomen, når du skriv nynorsk. Eit nynorskt mål som kappar bandi til dei typisk norske ordi og berre låner seg fram, er på lengdi ikkje liv lage. Umskriving av heile namnord kann vera ein god idé i nokre høve. *Uberettiget* heiter ikkje *uberettiga* på god nynorsk, men *utan rett, ikkje rettkomen*. Mange småe ord er lettare og ledigare stil enn samantrengde kontor- og kanselliord med upphav i København.

Purismen er sedd ned på i sume miljø. Tanken um eit reint mål er fåfengd, segjer dei. Det nyttar ikkje, og aldri vert målet reint nok. Knud Knudsen og Ivar Aasen var usamde um mangt, men purismen stod dei samstelte um. Ja, det kann hevdast at Knudsen gjekk lenger enn Aasen på denne vegen. *Unorsk og norsk* frå 1881 er ei tjukk bok der Knudsen med hard hand reinsar ut lånte fjører i norsk. Noko slikt gav ikkje Aasen ut. For eit lite mål som norsk er i den europeiske samanhengen,

er ei ordreinsing eit livsvilkår. Målreising og målreinsing lyt gå hand i hand. I ein tidsalder der engelsk trengjer seg inn i ungdomsmålet snøggare og sterkare enn nokon gong, er det ikkje mindre viktugt å hava dette i minnet. Me veit ikkje kva stoda er um hundrad år, kann ikkje vita det, og ikkje er me so fælande rædde for at norsk skal døy på dagen heller. Men eit snikande tilsig av unorske ord og frasor som undergrev vanleg norsk, er ein vokster me lyt stogga. Det rike norske ordtilfanget er ei ovgild hjelperåd i dette arbeidet.

Skuleboknemndi åt Studentmållaget i Oslo nyttar høve til å takka Sigbjørn Tore Tenfjord for eit framifrå grunnlagsarbeid med denne ordlista, og me sender òg ei hjarteleg takk til jussprofessor Kåre Lilleholt som hev vore so snild og sèt gjenom lista for oss på eit tidlegare steg. Seinare hev både Kjetil Aasen og Ole Kristian Grønneng arbeidt med ordlista. Me takkar deim òg.

Då stend det berre att å ynskja brukarane av lista lukka til med å skriva nynorsk lovmål!